DUNAÚJVÁROSI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA
2400 Dunaújváros, Latinovits Z. u. 10. • Tel./fax: +36 (25) 502-060, +36 (25) 502-061
E-mail: dkik@dkik.hu

HUMÁNERŐFORRÁS-TÉRKÉP

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata

TOP-6.8.2-15-DU1-2016-0001 „DUNA-MUNKA-TOP - Helyi foglalkoztatási együttműködések Dunaújvárosban és járási területén”

című pályázatához

.....

Králik Gyula

Dunaújvárosi Kereskedelmi

és Iparkamara

2020.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ **4**

1. A LAKÓNÉPESSÉG SZÁMA, ÖSSZETÉTELE **5**

1.1. Népesség nemek szerinti megoszlása **5**

1.2. Aktív korú népesség létszámának alakulása nemzetgazdasági, járási és városi szinten **8**

1.3. Aktív korú népesség korcsoport szerinti megoszlása nemzetgazdasági, járási és városi szinten **9**

2. A FOGLALKOZTATÁS, MUNKANÉLKÜLISÉG JELLEMZŐI, VÁLTOZÁSAI AZ ELMÚLT 9 ÉVBEN **13**

2.1. Foglalkoztatási ráta **15**
2.1.1. Országos foglalkoztatási ráta alakulása 15
2.1.2. Fejér megyei foglalkoztatási ráta alakulása 16

2.2. A foglalkoztatottak számának alakulása **18**
2.2.1. A foglalkoztatásban állók átlagos állományi létszáma a nemzetgazdaságban 18
2.2.2. A foglalkoztatottak számának alakulása Fejér megyében 19
2.2.3. A foglalkoztatottak számának alakulása nemek és iskolai végzettség szerint (15-74 éves korosztály) 20

2.3. Gazdasági aktivitás **24**
2.3.1. Gazdasági aktivitás Magyarországon 24
2.3.2. Gazdasági aktivitás Fejér megyében 27
2.3.3. Gazdasági aktivitás nemenként 28

2.4. Munkanélküliségi mutatók **29**
2.4.1. Országos munkanélküliségi ráta 30
2.4.2. Fejér megyei munkanélküliségi ráta 32
2.4.3. Dunaújvárosi Járás munkanélküliségi rátája 33

3. A „TARTALÉK" HUMÁNERŐFORRÁS ÉS JELLEMZŐI **35**

3.1. Az álláskeresők **35**
3.1.1. Az álláskereső nyilvántartásba belépők száma 35
3.1.2. A nyilvántartásba belépők összetétele az utolsó foglalkoztató ágazati besorolása alapján 37

3.1.3. Az álláskeresők száma és aránya 39
3.1.4. Az álláskeresők nemek szerinti megoszlása 42
3.1.5. Az álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása 43
3.1.6. Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása 47
3.1.7. Az álláskeresők megoszlása a nyilvántartási idő szerint 52

3.2. A pályakezdők és diákok 56
3.2.1. Pályakezdők létszámának alakulása 56
3.2.2. Pályakezdők száma nemenként 59
3.2.3. Pályakezdők száma iskolai végzettség szerint 62
3.2.4. Pályakezdők regisztrációban töltött idő szerinti megoszlása 65
3.2.5. Diákok 67

3.3. Nem az elsődleges munkaerőpiacon foglalkoztatottak 80
3.3.1. A közfoglalkoztatottak 80
3.3.2. Az egyszerűsített foglalkoztatásban lévők 88

3.4. Gazdaságilag nem aktívak 90
3.4.1. A gazdaságilag nem aktívak száma 91
3.4.2. A gazdaságilag nem aktívak nemek szerinti megoszlása 95
3.4.3. A gazdaságilag nem aktívak korcsoport szerinti megoszlása 99
3.4.4. A gazdaságilag nem aktívak iskolai végzettség szerinti megoszlása 101

3.5. A lakóhelyüktől eltérő helyen foglalkoztatottak 104
3.5.1. A foglalkoztatottak száma és megoszlása a munkahelyre járás szerint Magyarországon 105
3.5.2. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása 108
3.5.3. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása 110
3.5.4. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása 112

3.6. A megváltozott munkaképességűek 114
3.6.1. Regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek Fejér megye és Dunaújvárosi Járás területén 116
3.6.2. Rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek Dunaújvárosi Járás területén 120

3.7. Nyugdíjasok 122

4. ÖSSZEFOGLALÓ 133

BEVEZETŐ

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata a Fejér Megyei Kormányhivatallal - mint konzorciumi partnerrel - 2016. szeptember 1. és 2021. március 31. között valósítja meg TOP-6.8.2-15-DU1-2016-00001 „DUNA-MUNKA-TOP Helyi foglalkoztatási együttműködések Dunaújvárosban és járási területén” című projektjét, amely a releváns munkaerő-piaci szereplőinek partnerségére épít.

A projekt indulását követően 2016. év végéig elkészült a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara, a Dunamenti Regionális Népfőiskola és a Dunaújvárosi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának közreműködésével egy Humánerőforrás-térkép, amely a térség demográfiai, oktatási és foglalkoztatási jellemzőinek aktuális helyzetét, valamint a tartalék humánerőforrás sajátosságait mutatta be, kiegészülve a munkaerőpiacon aktívan résztvevő munkáltatók körében végzett adatgyűjtéssel és elemzéssel.

A munkacsoport az általa összeállított kérdőívek kitöltetésével térképezte fel a térségben a felmerülő foglalkoztatási gondokat, humánerőforrás igényeket. Ezzel párhuzamosan járási, városi statisztikai adatok összegyűjtésére is sor került a foglalkoztatási helyzetkép minél teljesebb összeállításához.

Ez a Háttértanulmány szolgált alapjául a projekt későbbi tevékenységét meghatározó Foglalkoztatási Stratégia elkészítésének.

Jelen tanulmány célja az elmúlt 9 évben történt változások nyomon követése, a projekt stratégiai célkitűzéseinek további megvalósításához szükséges a térségi humánerőforrást jellemző adatok aktualizálásának biztosítása.

1.A lakónépesség száma, összetétele

1.1. Népesség nemek szerinti megoszlása

A demográfiai megoszlás vizsgálatának egyik legfontosabb szempontja a nemek közötti megoszlás.

Magyarország népessége 2020. január 1-jén 9.769.526 fő volt, melyben a nők részaránya 52,1%-ot, a férfiak részaránya 47,9%-ot tett ki.

Születéskor ez az arány még a fiúk javára dől el, azonban körülbelül 51 éves kor környékén kiegyenlítődik, és e felett a nők aránya meghaladja a férfiakét. Mindez abból adódik, hogy a 15-74 év közötti korcsoportokban a férfi mortalitás megközelíti vagy meghaladja a női halandóság kétszeresét. A KSH adatai szerint 2019-ben a nők esetében 79,33 év, a férfiaknál 72,86 év volt a születéskor várható élettartam Magyarországon.

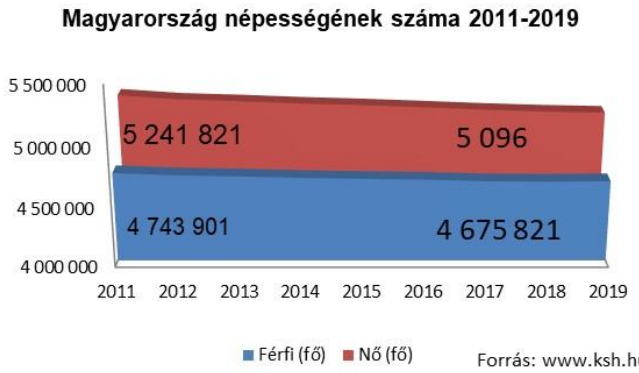

Forrás: www.ksh.hu

A népesség száma évről-évre folyamatosan csökken, és a nők-férfiak aránya közötti különbség is egyre kisebb.

Január 1-jei lakónépesség Nemzetgazdaság Összesen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Csökkenés 2011-2019
Férfi (fő)	4 743 901	4 724 666	4 715 953	4 703 391	4 695 779	4 688 519	4 675 291	4 671 602	4 675 821	1,4%
Nő (fő)	5 241 821	5 207 259	5 192 845	5 173 974	5 159 792	5 141 966	5 122 270	5 106 769	5 096 935	2,8%
Összesen (fő)	9 985 722	9 931 925	9 908 798	9 877 365	9 855 571	9 830 485	9 797 561	9 778 371	9 772 756	2,1%

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal www.ksh.hu

A nemek szerinti megoszlást megyei szinten vizsgálva megállapítható, hogy **Fejér megyében** a nemek aránya az országos átlaghoz képest lényegesen kedvezőbb képet mutat, mivel a nők részaránya 51,5%, a férfiaké 48,5%.

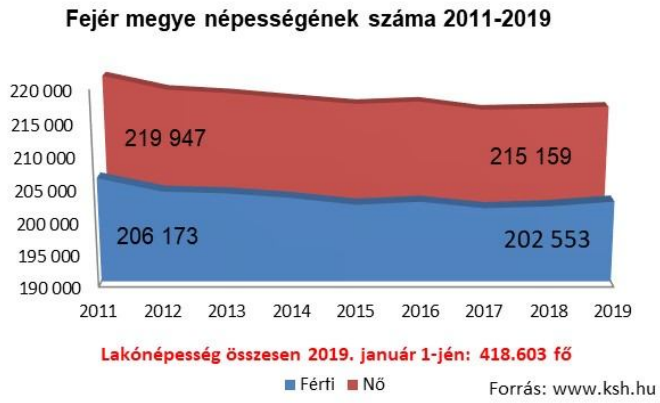

A népesség fogyását tekintve azonban az országos mértékhez képest némileg kedvezőbb a mutatószámok alakulása. Az elmúlt hat évben 2,0%-kal csökkent a lakosok száma, ez 0,1%-kal kisebb az országos csökkenés mértékénél.

Január 1-jei lakónépesség Fejér megye

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Csökkenés 2011-2019
Férfi	206 173	204 097	203 820	203 106	202 054	202 518	201 516	201 812	202 553	1,8%
Nő	219 947	217 830	217 266	216 400	215 597	215 969	214 699	214 879	215 159	2,2%
Összesen	426 120	421 927	421 086	419 506	417 651	418 487	416 215	416 691	417 712	2,0%

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal www.ksh.hu

A **Dunaújváros járási** adatok a megyei állapothoz képest a nemek arányában hasonló értékeket mutatnak. A nők népességen belüli részaránya 51,8%, a férfiaké 48,2%.

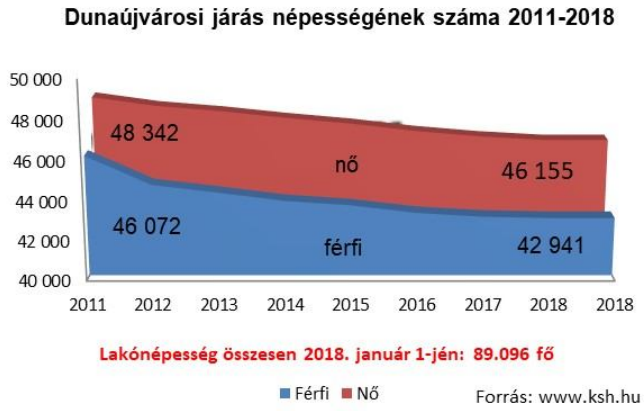

A népesség csökkenésének mértéke kedvezőtlen folyamatokat jelez. A dunaújvárosi járás 5,6%-os népességcsökkenése több, mint duplája a megyei, és közel háromszorosa az országos mértéknek.

Január 1-jei lakónépesség Dunaújvárosi járás

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Csökkenés 2011-2018
Férfi	46 072	44 614	44 227	43 812	43 587	43 201	43 008	42 941	6,8%
Nő	48 342	47 893	47 627	47 285	46 996	46 617	46 340	46 155	4,5%
Összesen	94 414	92 507	91 854	91 097	90 583	89 818	89 348	89 096	5,6%

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal www.ksh.hu

Magyarországi korfa 2019

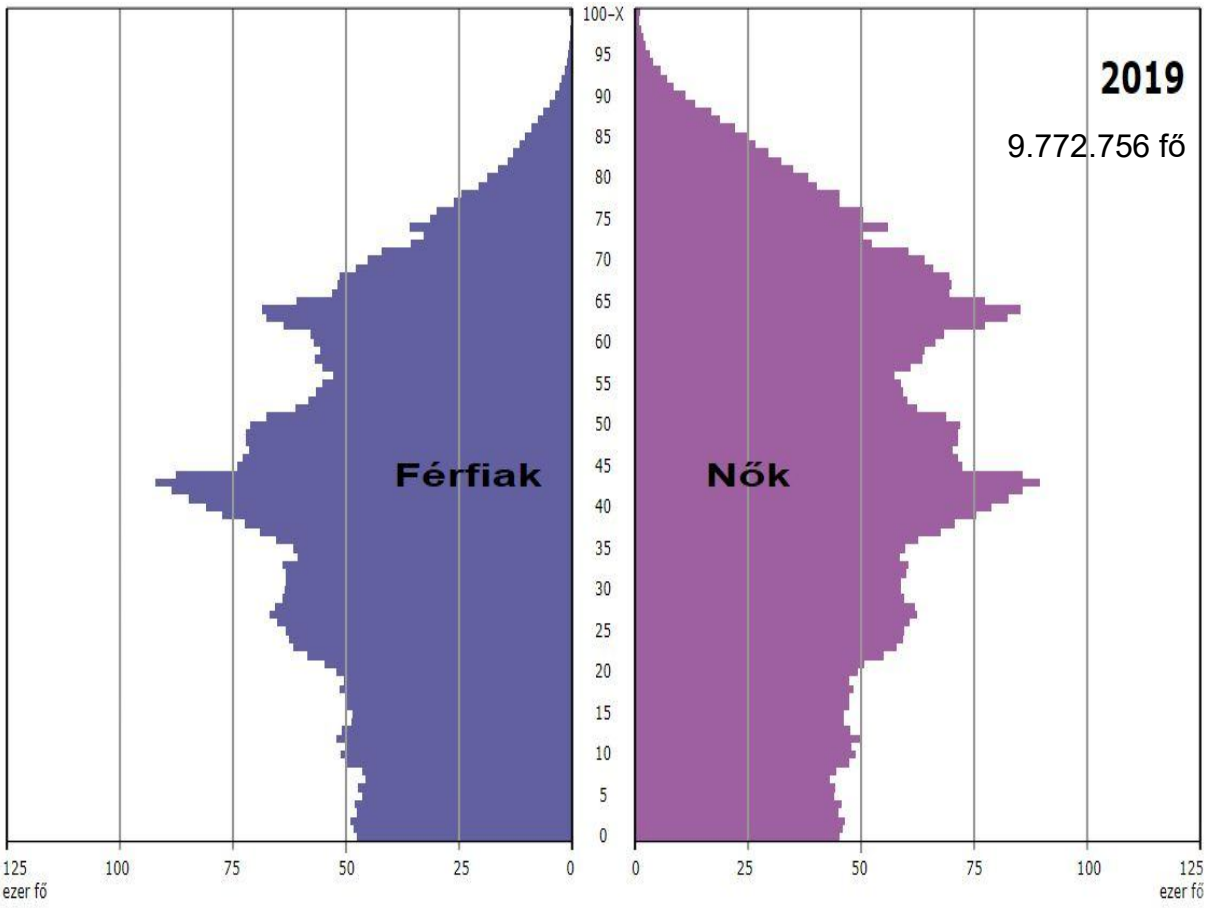

Forrás: www.ksh.hu

A magyarországi korfa méhkas formájú, mindkét nemre jellemző, hogy a fiatalkorú népesség aránya csökkenő tendenciát mutat, ami a társadalom elöregedéséhez vezet. A korfán két időszakban figyelhető meg népesség növekedés. Két nagy hullámban közelíti a magyar népesség a nyugdíjkorhatárt. Az első a háború utáni baby boom-nak köszönhető, amelyet Ratkó Anna népjóléti miniszter által hozott intézkedések miatt Ratkó-korszak néven ismerünk. A másik kiugró népességnövekedés a GYES intézményrendszerének bevezetéséhez és az 1970-es években a Ratkó-gyermekek gyermekeinek születéséhez kapcsolódik. A Ratkó-gyermekek azonban már sokkal kevesebb gyermeket vállaltak, ezáltal időskorukra szembe kell nézniük azzal a ténnyel, hogy elfogy mögülük a biztos időskort adó keresőképes utánpótlás.

A korfa alakja egyre keskenyebb lesz, ami a népesség fogyását mutatja, és el fog jutni arra a kritikus pontra, amikor az aktív korú munkaképes korosztály népességen belüli arányának jelentős csökkenésével kell számolni, ami komoly gazdasági és társadalmi kihívásokat fog jelenteni.

1.2. Aktív korú népesség létszámának alakulása nemzetgazdasági, járási és városi szinten

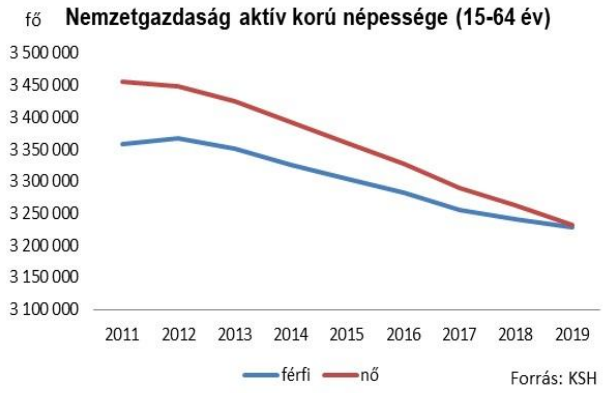

2011. és 2019. közötti időszakban, Nemzetgazdasági szinten az aktív korú férfiak száma 3,8%-kal, a nőké 6,5%-kal csökkent. A teljes lakónépesség 2,1%-os csökkenését ez jelentősen meghaladja. A fiatalok létszámának alakulása továbbra is csökkenő tendenciájú marad, míg az idős korosztályok létszáma egyre inkább növekszik.

Az aktív korú nők száma folyamatosan közelít az aktív korú férfiakéhoz, ennek következményeként 2019-ben már közel azonos részarányt képviseltek az aktív korú népességen belül.

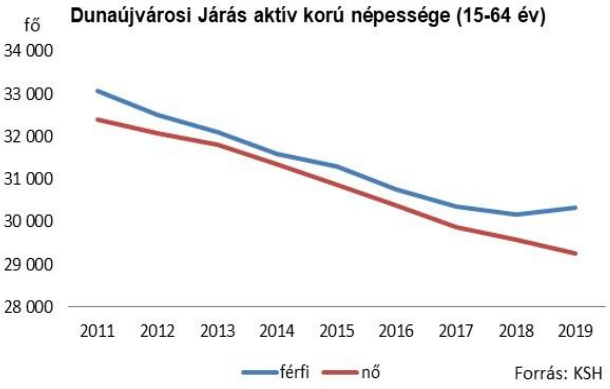

A Dunaújvárosi Járásban az országos és városi arányokkal ellentétben a férfiak száma folyamatosan meghaladta a nőkét. Az aktív korú népesség változása mindkét nem esetében 2018-ig közel azonos mértékű volt, 2019-ben azonban a férfiak száma növekedést mutat.

Összességében a népesség- csökkenés mértéke mindkét nem esetében jelentősen magasabb az országos mértéknél, a férfiaknál 8,3%, a nők esetében 9,6%-os csökkenés tapasztalható a vizsgált időszakban.

Dunaújvárosban a népesség csökkenés mértéke a férfi és női lakosság körében egyaránt meghaladja a járási mértéket. A férfiak esetében 11,7%-os, míg a nők esetében 14,2%-os a csökkenés mértéke a vizsgált időszakban. Az országos arányokhoz hasonlóan az aktív korú férfiak és nők létszáma közelít egymáshoz.

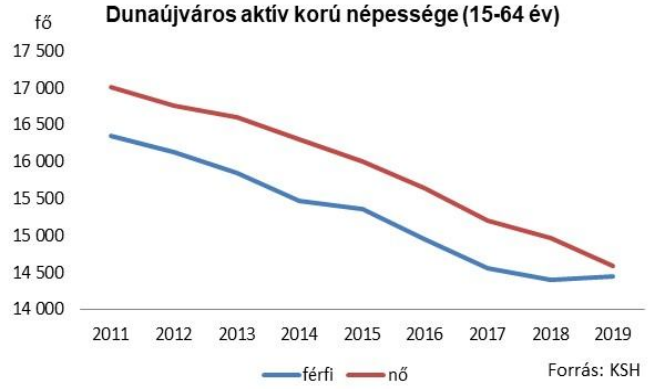

1.3. Aktív korú népesség korcsoport szerinti megoszlása nemzetgazdasági, járási és városi szinten

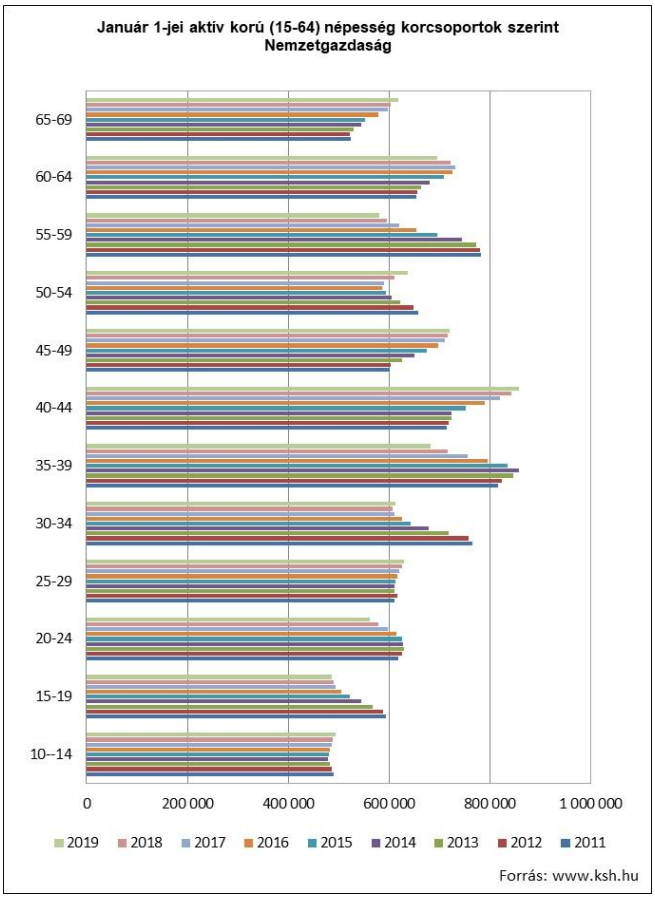

Nemzetgazdasági szinten a korcsoport szerinti megoszlás azt mutatja, hogy a 40 éves korosztályig – a 30-34 évesek kivételével - jellemzően csökken, vagy változatlan a népesség száma, míg a 40-49 és a 60 év feletti korosztályokra a létszámnövekedés jellemző. A mai 50-59 év közöttiek számában viszont folyamatos és jelentős csökkenés tapasztalható.

Markáns különbség látható a következő öt évben a munkaerőpiacra belépők száma és az öt éven belül nyugdíjba vonulók száma között. Az aktív korba lépők száma jelentősen elmarad a nyugdíjba vonulókétól, ezáltal a következő években az aktív korú lakosság csökkenésével kell számolni.

Ha a három fő korcsoport szerinti kategóriát vizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy a fiatalok (1-14 év) össznépességen belüli aránya a kilenc év viszonylatában kis mértékben csökkent, az aktív korú népességnél (15-65 év) erőteljesebb csökkenés tapasztalható, míg az idősek (65-X) száma egyre növekszik.

Január 1-jei népesség száma korcsoportok szerint Nemzetgazdaság (fő)							
	0-14	15-64	65-X	összesen	0-14	15-64	65-X
2011	1 447 659	6 812 849	1 677 120	9 937 628	14,6%	68,6%	16,9%
2012	1 440 290	6 815 721	1 675 914	9 931 925	14,5%	68,6%	16,9%
2013	1 430 865	6 776 258	1 701 675	9 908 798	14,4%	68,4%	17,2%
2014	1 425 816	6 719 738	1 731 811	9 877 365	14,4%	68,0%	17,5%
2015	1 427 186	6 664 153	1 764 232	9 855 571	14,5%	67,6%	17,9%
2016	1 424 448	6 609 458	1 796 579	9 830 485	14,5%	67,2%	18,3%
2017	1 422 865	6 546 470	1 828 226	9 797 561	14,5%	66,8%	18,7%
2018	1 421 916	6 504 490	1 851 965	9 778 371	14,5%	66,5%	18,9%
2019	1 421 739	6 461 058	1 889 959	9 778 371	14,5%	66,1%	19,3%
2020	1 421 336	6 405 956	1 942 234	9 778 371	14,5%	65,5%	19,9%

Forrás: www.ksh.hu

Forrás: www.ksh.hu

A kisebb szülési hajlandóság és a születéskor várható élettartam hosszabbodása a társadalom elöregedéséhez vezet. A vizsgált időszakban az eltartók és eltartottak aránya egyre romlik.

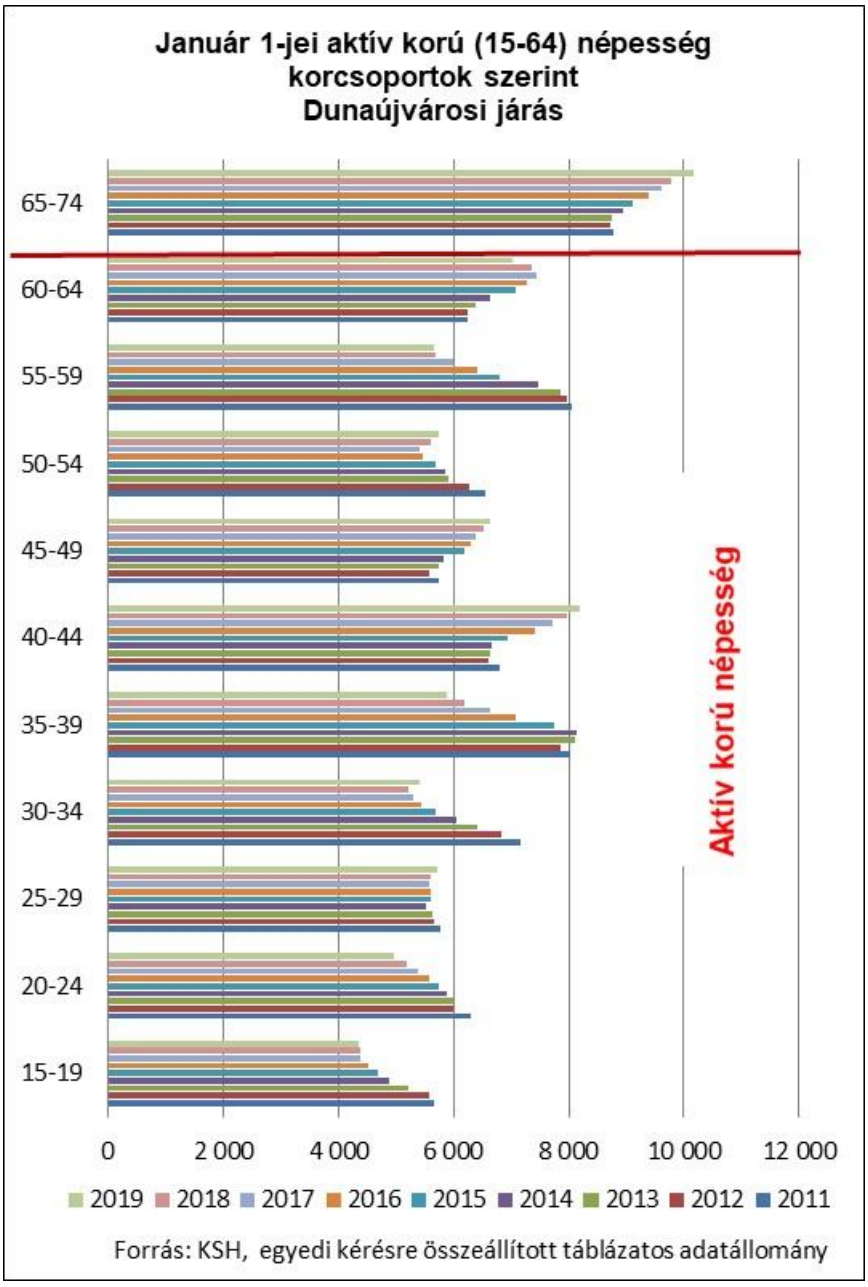

A Dunaújvárosi Járásban a korcsoportonkénti népességi adatok a nemzetgazdasági adatokhoz hasonlóan alakulnak, azzal a különbséggel, hogy a fiatal korosztályban csökkenő tendencia mutatkozik, miközben országos szinten létszámuk jelentős mértékben nem változik.

A nyugdíjba vonulók egyre emelkedő létszáma miatt az aktív korú népesség részaránya folyamatosan romlik. Az aktív korba lépő korosztály száma 61%-kal elmarad a nyugdíjba vonulókétól.

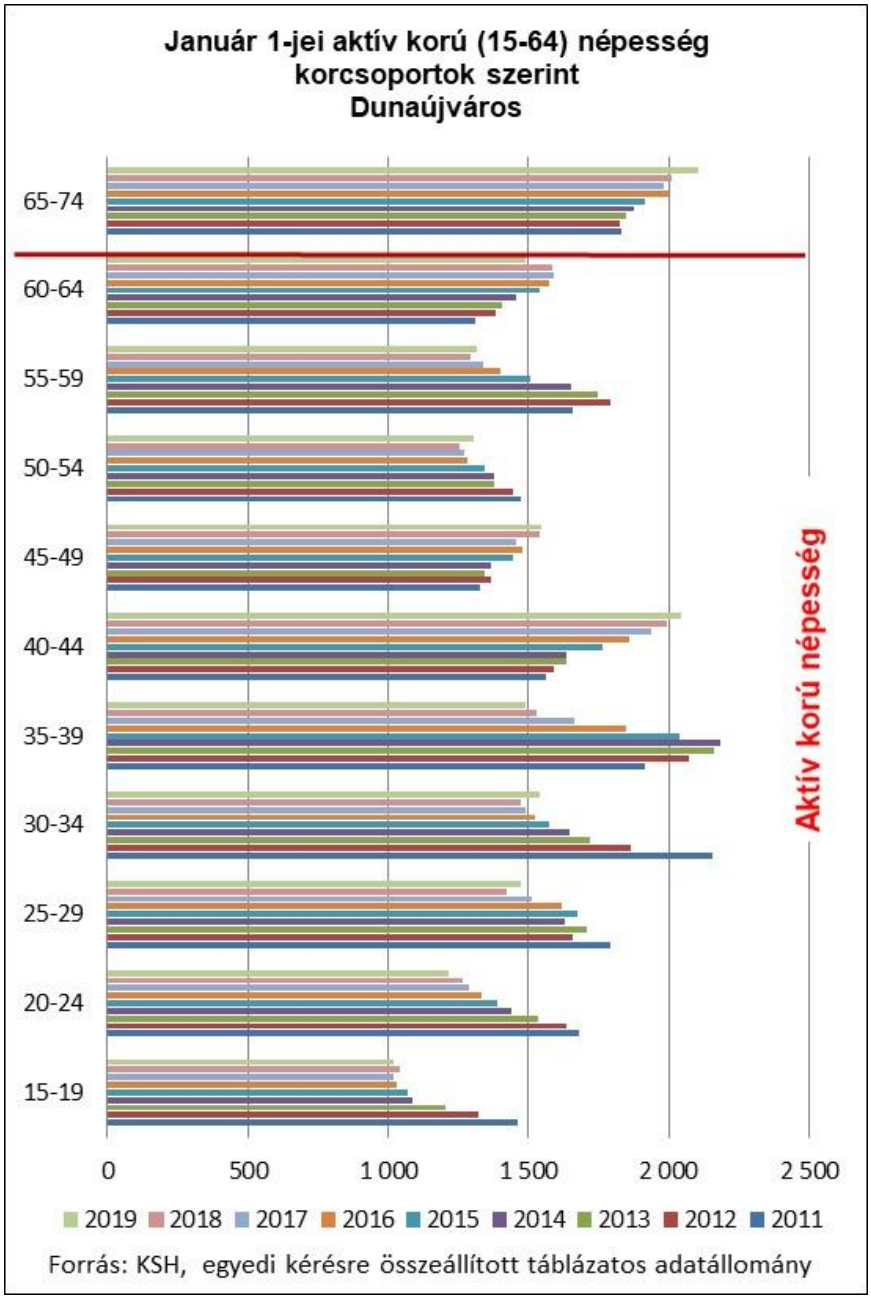

Dunaújváros aktív korú népességének korcsoporti megoszlása az országos és járási adatokhoz hasonlóan alakult a vizsgált időszakban.

A nyugdíjba vonulók egyre emelkedő létszáma miatt az aktív korú népesség részaránya folyamatosan romlik. Az aktív korba lépő korosztály száma 46%-kal marad el a nyugdíjba vonulókétól.

2. A foglalkoztatás, munkanélküliség jellemzői, változásai az elmúlt 9 évben

A KSH definíciói

A Központi Statisztikai Hivatal a lakosság gazdasági aktivitásának – a foglalkoztatottság, illetve a munkanélküliség – vizsgálatára 1992-ben új statisztikai adatgyűjtést vezetett be.

Munkaerő-felmérés: A munkaerő-felmérés, ami a magánháztartásokra kiterjedő reprezentatív felvétel, a 15– 74 éves személyek gazdasági aktivitásáról nyújt információt. Az adatgyűjtés célja, hogy a foglalkoztatottság és a munkanélküliség alakulását a nemzetközi statisztikai ajánlásoknak megfelelően, a mindenkori munkaügyi szabályozástól, illetve annak változásától függetlenül, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) fogalmait felhasználva figyelje meg. A magyar munkaerő-felmérés a vizsgált népességet egy meghatározott időszakban (a kikérdezés hetét megelőző héten, a hetet hétfőtől vasárnapig számítva) végzett tevékenységük alapján osztályozza.

Foglalkoztatott: Aki az adott héten legalább egy órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy rendelkezett olyan munkahellyel, ahonnan átmenetileg (betegség, szabadság stb. miatt) volt távol.

Munkanélküli: Aki az adott héten nem dolgozott, és nincs is olyan munkája, amelyből átmenetileg hiányzott; a kikérdezést megelőző négy hét folyamán aktívan keresett munkát; két héten belül munkába tudott volna állni, ha talált volna megfelelő állást, illetve már talált munkát, ahol 90 napon belül dolgozni kezd.

Gazdaságilag aktív(ak): Azok, akik megjelennek a munkaerőpiacon, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek.

Gazdaságilag nem aktív(ak): Azok, akik a vonatkozási héten nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni.

Aktivitási arány: A gazdaságilag aktívak a megfelelő korcsoportba tartozó népesség százalékában.

Foglalkoztatási arány: A foglalkoztatottaknak a megfelelő korcsoportba tartozó népességhez viszonyított aránya.

Munkanélküliségi ráta: A munkanélküliek a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népesség százalékában.

Alkalmazásban álló: 2003-ig a munkáltatóval főállású, 5 munkanapot meghaladó időtartamú munkaviszonyban álló személy, beleértve a bedolgozói jogviszonyban, a személyes közreműködéssel járó tagsági és a munkavégzéssel járó szövetkezeti tagsági viszonyban lévő munkavállaló. 2004-től alkalmazásban állónak tekintendő az a munkavállaló, aki a munkáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll, s munkaszerződése, munka-megállapodása alapján havi átlagban, munkadíj ellenében legalább 60 munkaóra teljesítésére kötelezett, függetlenül attól, hogy foglalkoztatása a munkáltatónál főállásban vagy ún. további munkaviszonyban történik. További változás, hogy a munkaügyi adatállományokban a rendvédelmi és honvédelmi intézmények közül a Központosított Illetményfejtési Rendszerbe tartozók adatai a korábbi összevont adatok helyett tényleges intézményi szerkezetben jelennek meg, valamint a fizikai-szellemi állománycsoportokba sorolás is a tényleges FEOR kódok alapján történik.

2.1. Foglalkoztatási ráta

2.1.1. Országos foglalkoztatási ráta alakulása

A foglalkoztatottság, foglalkoztatási arány vagy foglalkoztatási ráta egy adott gazdaság munkaerőpiacának fontos jelzőszáma. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) meghatározása szerint a munkában állóknak a teljes munkaképes korú népességhez viszonyított százalékos aránya. A munkaképes kor országonként változó, az OECD-országokban általában 15 és 64 éves kor között számolják.

Országos foglalkoztatási ráta (%)

év	Foglalkoztatási ráta
2011. év	55,4
2012. év	56,7
2013. év	58,1
2014. év	61,8
2015. év	63,9
2016. év	66,5
2017. év	68,2
2018. év	69,2
2019. év	70,1

Forrás: www.ksh.hu

Országos foglalkoztatási ráta

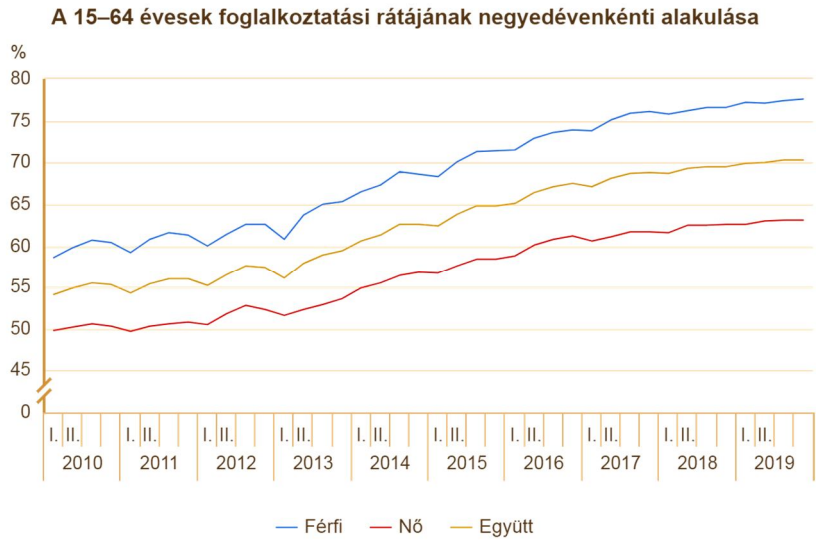

Forrás: www.ksh.hu

A foglalkoztatottság mutatói folyamatosan emelkedtek az elmúlt kilenc évben Magyarországon. Míg 2011. évben a foglalkoztatási ráta még 55,4 százalék volt, addig 2019-re már 70,1 százalékos értéket mutat, amely majdnem 15 százalékpontos növekedést jelent. Ez nemcsak annak köszönhető, hogy a foglalkoztatás folyamatosan bővült az országban, hanem a nyugdíjkorhatár elmúlt időszakban bekövetkezett felemelése is jelentős hatással van a munkavállalás kedvező alakulására. 2014-ben a 15–64 évesek foglalkoztatási arányának 61,8%-os értéke 3,7 százalékponttal volt magasabb az egy évvel korábbinál, amely a vizsgált kilenc év viszonylatában is kiugró növekedést jelent. A foglalkoztatottak létszámának 2014. évi 208 ezres növekedése és a 15–64 évesekre számított foglalkoztatási arány egy év alatti 3,7 százalékpontos javulása bővülő munkaerő-kínálat mellett ment végbe. A demográfiai folyamatokkal összefüggésben csökkent a potenciális munkavállalónak minősülő korosztályok létszáma (ennek hatása a 15–64 évesek foglalkoztatási rátájára 2014-ben 0,6 százalékpontnyi volt). Ezt a csökkenést azonban ellensúlyozta, hogy a nyugdíjkorhatár folyamatos emelése miatt minden évben többen maradnak bent a munkaerőpiacon; továbbá a kötelező közoktatási részvétel korhatára 18-ról 16 évre csökkent; valamint az inaktívak egyes csoportjainak foglalkoztatottá válására célzott intézkedések (pl. a gyed extra) kerültek bevezetésre.

A foglalkoztatás bővülése mindegyik korosztályban kimutatható, de a legnagyobb emelkedés az életkori skála két szélén található korosztály tekintetében volt tapasztalható.

2.1.2. Fejér megyei foglalkoztatási ráta alakulása

Fejér megyét az országosnál kedvezőbb gazdasági aktivitás jellemzi: a magasabb foglalkoztatási arány mellett a munkanélküli népesség aránya is mérsékelten meghaladta az országos átlagot. Ezzel együtt az inaktív és az eltartott népesség aránya egyaránt az országos alatt maradt.

Fejér megyében 2019 első negyedévében a 15–64 éves népesség 72,8 százaléka, mintegy 201 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 4,1 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az aktivitási arány 2,6 százalékponttal haladta meg az országost. Ugyanakkor a Fejér megyei munkaerőpiacon 201 ezer fő foglalkoztatottként, 6,4 ezer fő munkanélküliként jelent meg 2019-ben.

Míg a foglalkoztatottak 201 ezres száma a hazai átlagnál nagyobb mértékben gyarapodott, addig a munkanélküliek 6,4 ezres száma az országos csökkenéssel szemben szintén emelkedett 2018 I. negyedévéhez képest.

Százalékokban kifejezve 2019-ben a foglalkoztatási ráta 71,5 százalék, a munkanélküliségi ráta 2,4 százalék volt. Előbbi 1,4 százalékponttal magasabb, utóbbi 1 százalékponttal alacsonyabb volt az országos átlagnál, míg a 2018. évinél az előbbi 1,7 százalékponttal, utóbbi pedig 0,6 százalékponttal volt magasabb. Az inaktívak száma 2019-ben 73,8 ezer főt tett ki, 0,3 százalékkal kevesebbet az egy évvel korábbinál.

Az Országos és a Fejér megye foglalkoztatási ráta alakulása (%)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Országos	55,4	56,7	58,1	61,8	63,9	66,5	68,2	69,2	70,1
Fejér megyei	58,6	58,8	61,2	66,4	69,8	68,5	69,0	69,8	71,5

Forrás: www.ksh.hu

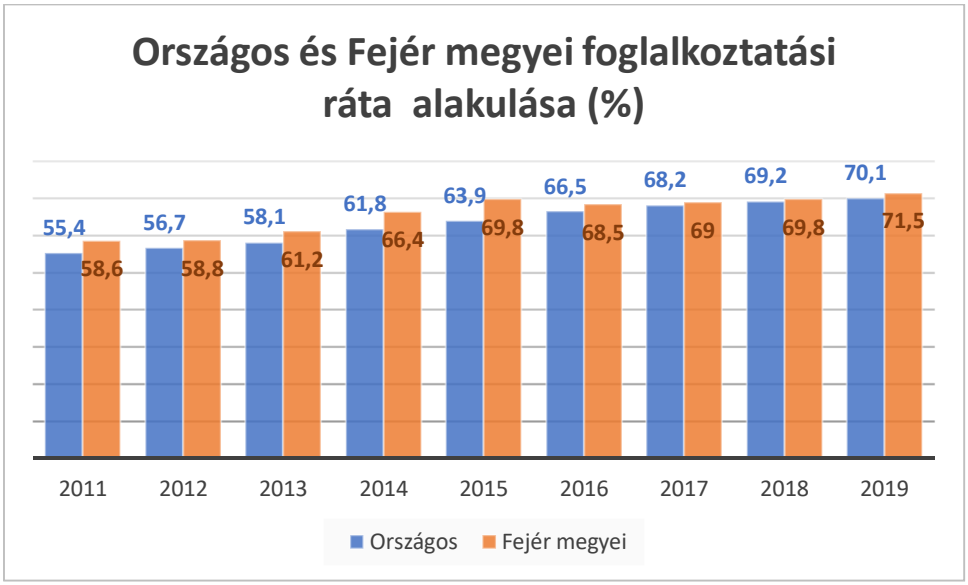

A foglalkoztatási ráta Fejér megyét tekintve 2011. év óta emelkedést mutat. A KSH minden év IV. negyedévében mért eredményeket összehasonlítva 2011. évben 58,6%-ról 2015-ben 69,8%-ra nőtt a foglalkoztatási ráta. 2016. évben kisebb visszaesést követően 2019. év végére 71,5%-ra növekedett a foglalkoztatási arány, 1,4 százalékponttal meghaladva az országos mértéket.

2.2. A foglalkoztatottak számának alakulása

2.2.1. A foglalkoztatásban állók átlagos állományi létszáma a nemzetgazdaságban

A 15-74 éves foglalkoztatottak száma (ezer fő)

Országos

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
3759,0	3827,2	3892,8	4100,8	4210,5	4351,6	4421,4	4469,5	4512,1

Forrás: www.ksh.hu

Magyarországon a foglalkoztatottak számának folyamatos emelkedését tapasztalhatjuk a vizsgált időszakban. 2011-ben országosan a népesség egészét tekintve (15*-74 éves kor) 3 millió 759 ezer fő volt foglalkoztatva. A legmagasabb foglalkoztatási szám emelkedés a 2014. évben történt. Ebben az évben a foglalkoztatás bővülése az előző évhez képest 208 ezer fő volt. 2019. évben a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak száma elérte a 4512,1 ezer főt. A bázis évhez képest ez 753,1 ezer fős foglalkoztatás bővülést eredményezett.

2.2.2. A foglalkoztatottak számának alakulása Fejér megyében

A 15-74 éves foglalkoztatottak száma (ezer fő)

Fejér megye

2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
171,2	172,0	174,6	183,9	195,6	194,1	195,6	198,4	203,6

Forrás: www.ksh.hu

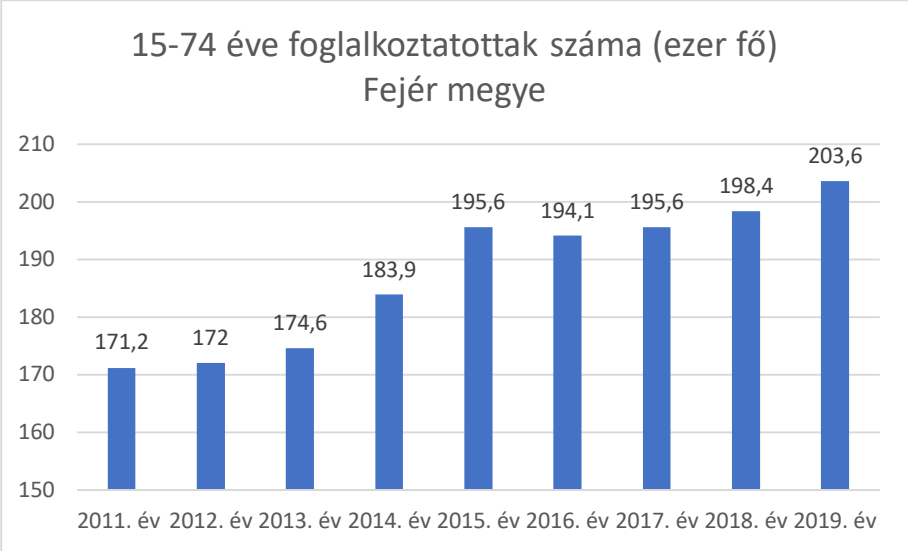

Fejér megyében is a foglalkoztatás bővülése tapasztalható a 15-74 éves népesség vizsgálatakor. 2011. évben a megyében 171,2 ezer fő foglalkoztatása valósult meg.
A foglalkoztatottak száma évről-évre folyamatosan emelkedett. 2019-ben 203,6 ezer fő foglalkoztatása valósult meg. Fejér megyében 32,4 ezer fő foglalkoztatás bővülés következett be a vizsgált kilenc éves időszakban. 2011-es évtől kezdve folyamatos intenzív emelkedés figyelhető meg 2015. évig. 2015. évben 195,6 ezer fő foglalkoztatása valósult meg, 2014-ről 2015. évre váltva 11,7 ezer fővel bővült a munkaerőpiac. Ezután 1500 fős csökkenés volt tapasztalható, majd 2019-ig jelentős mértékben, összesen 9500 fővel tovább bővült a foglalkoztatottak száma.

2.2.3. A foglalkoztatottak számának alakulása nemek és iskolai végzettség szerint (15-74 éves korosztály)

Foglalkoztatottak számának alakulása nemenként (ezer fő)

Országos

Év	Nők	Férfiak	Összesen
2011.	1738,0	2021,0	3759,0
2012	1778,4	2048,8	3827,2
2013	1789,0	2103,7	3892,8
2014	1880,4	2220,5	4100,8
2015	1927,0	2283,5	4210,5
2016	1989,1	2362,5	4351,6
2017	2004,1	2417,3	4421,4
2018	2023,3	2446,2	4469,5
2019	2032,4	2479,7	4512,1

Forrás: www.ksh.hu

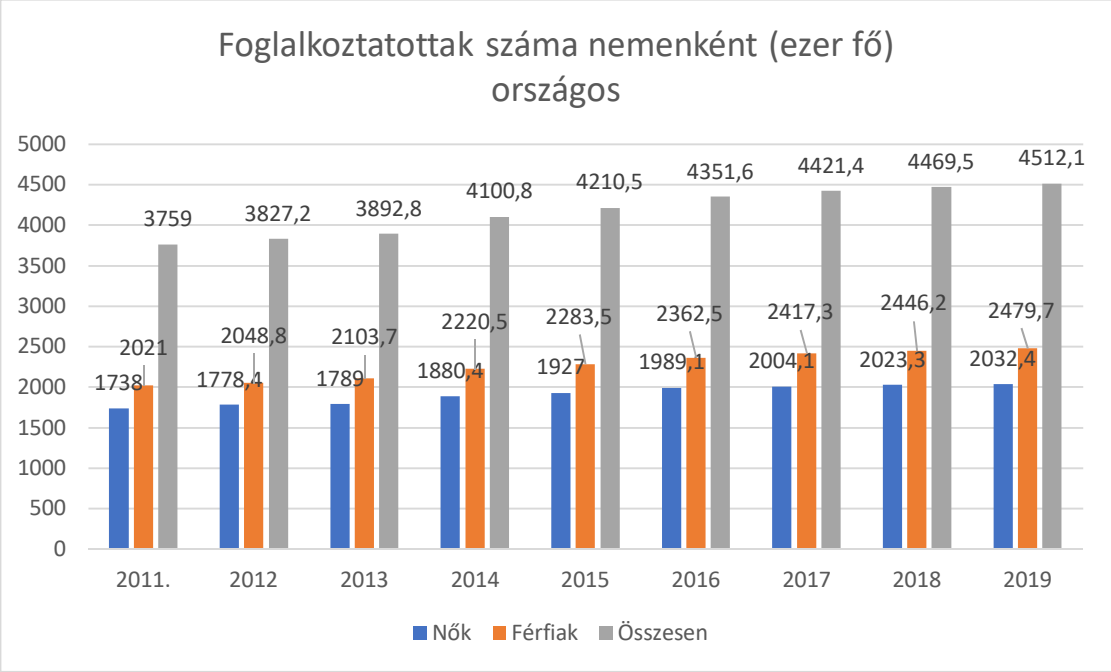

A 15-74 éves korosztály foglalkoztatási számainak nemenkénti vizsgálata alátámasztja, hogy az uniós elvárásoknak megfelelően a nők egyre nagyobb számban vannak jelen foglalkoztatottként a munkaerőpiacon Magyarországon is. 2011. évben 1 millió 738 ezer nő dolgozott a munkaerőpiacon, 2015-ben már 1 millió 927 ezer nő. 2019. évre a nők foglalkoztatottsága meghaladta a kétmilliót hazánkban.

2011-hez viszonyítva ez 294,4 ezer fős növekedést jelentett. A nők munkaerő-piaci aktivitása még így is elmaradt mind a férfiak, mind az uniós országok többségéhez viszonyítva, aminek hátterében elsősorban a gyermeket nevelő nők munkavállalási sajátosságai húzódnak. A férfiak foglalkoztatottsága egyenletesen emelkedik. 2011. évhez viszonyítva 458,7 ezer fővel nőtt a férfi lakosság foglalkoztatása a magyar gazdaságban.

A foglalkoztatottak számának alakulása iskolai végzettség alapján (ezer fő)

Országos

Év	Alapfokú végzettségnél kevesebb	Általános iskola 8 osztálya	Középfokú szakmai végzettség érettségi nélkül	Középfokú végzettség érettségivel	Felsőfokú végzettség	Összesen
2011	10,2	410,3	1100,1	1271,2	967,2	3759,0
2012	11,2	402,1	1100,9	1299,5	1013,5	3827,2
2013	13,1	398,0	1132,0	1311,9	1037,8	3892,8
2014	14,7	446,1	1160,9	1388,5	1090,7	4100,9
2015	19,1	470,2	1154,5	1430,6	1136,0	4210,4
2016	20,6	500,5	1182,4	1507,2	1141,0	4351,7
2017	20,0	505,3	1230,7	1517,8	1147,6	4421,4
2018	19,5	492,4	1254,9	1501,9	1200,8	4469,5
2019	19,5	484,7	1242,9	1521,4	1243,5	4512,1

Forrás: www.ksh.hu

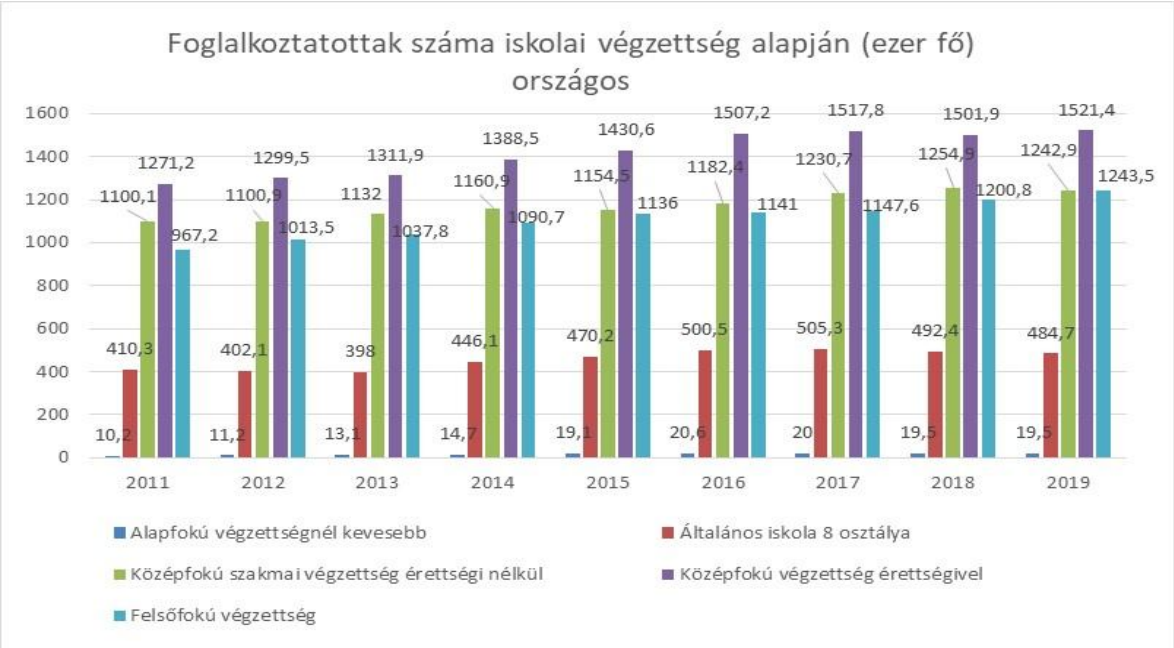

Magyarországon a 15-74 éves korosztály foglalkoztatottsága mindegyik iskolai végzettség kategóriájában növekedést mutat.

A legmagasabb foglalkoztatottsági növekedés a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező munkavállalók körében tapasztalható. 10,2 ezer főről, közel duplájára 19,5 ezer főre nőtt a foglalkoztatás ebben a körben.

A nagyfokú emelkedésben szerepet játszik a közfoglalkoztatás széles körű elterjedése. A közfoglalkoztatási jogviszonyra irányuló munkaerőigények általában nem írnak elő szakképzettséget, és legalább alapfokú iskolai végzettség meglétét sem. Az elsődleges munkaerő-piacon a megnövekedett munkaerőigényeket szakmunkásokkal nem tudják kielégíteni a munkáltatók, ezért végzettség nélkül is egyre nagyobb számban alkalmaztak jelentkezőket. A számbeli növekedéshez hozzátartozik, hogy még mindig nagyon magas számú, és egyre növekvő arányt képvisel a még alapfokú iskolai végzettséggel sem rendelkező munkavállalók csoportja.

A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezők minden vizsgált évben magas számban vannak jelen a munkaerőpiacon, de az ő esetükben is megfigyelhető, hogy a foglalkoztatásuk aránya folyamatosan emelkedik.

A munkaerő-piacon a legmagasabb számban a gimnáziumi és egyéb érettségivel rendelkezők találhatóak. 2011-ről 2019. évre számuk 250,2 ezer fővel növekedett. A szakiskolai és szakmunkásképzőt végzettek száma 142,8 ezer fővel nőtt a vizsgált időszak alatt. A munkaerő-piacion megnövekedett az igény a szakmával rendelkező foglalkoztatottak iránt. A betöltetlen álláshelyek legnagyobb része a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkavállalók foglalkoztatására irányul.

A foglalkoztatottak számának alakulása iskolai végzettség alapján (ezer fő)

Fejér megye

Év	Alapfokú végzettségnél kevesebb	Általános iskola 8 osztálya	Középfokú szakmai végzettség érettségi nélkül	Középfokú végzettség érettségivel	Felsőfokú végzettség	Összesen
2011	0,16	27,62	56,08	53,15	34,15	171,17
2012	0,23	22,6	55,81	57,22	37,12	172,01
2013	0,17	22,46	56,84	56,44	38,73	174,64
2014	0,32	19,46	58,33	64,79	40,95	183,85
2015	0,17	23,16	62,04	63,4	46,82	195,58
2016	0,48	25,54	60,48	60,71	46,93	194,13
2017	0,43	24,73	58,02	62,26	50,18	195,61
2018	0,31	23,49	60,76	64,56	49,24	198,36
2019	0,29	26,55	59,78	66,98	50,05	203,63

Forrás: www.ksh.hu

A Fejér megyei munkaerő-piacon a szakképzett munkaerő iránti fokozott igényt a foglalkoztatás iskolai végzettség szerinti megoszlása is alátámasztja. A legnagyobb mértékű létszámnövekedés a gimnáziumi és egyéb érettségivel rendelkezők, valamint a felsőfokú végzettségűek körében látható. 2011-ről 2019. évre az érettségizettek száma 13.800 fővel, a diplomás munkavállalóké pedig 15.900 fővel növekedett.

A szakiskolai és szakmunkásképzőt végzettek száma mindössze 3.700 fővel nőtt a vizsgált időszak alatt. Az alapfokú végzettséggel rendelkezők iránt jelentősen csökkent a kereslet az elmúlt időszakban, amely vélhetően az érintett réteg tovább tanulási hajlandóságára is hatással lesz.

2.3. Gazdasági aktivitás

A gazdasági aktivitásra, foglalkoztatásra, munkanélküliségre vonatkozó adatok a KSH rendszeres, reprezentatív adatgyűjtéséből, a magánháztartásokra kiterjedő lakossági munkaerő-felmérésből származnak.

2.3.1. Gazdasági aktivitás Magyarországon

A 15-64 éves gazdaságilag aktív népesség aránya megyénként (2015.)

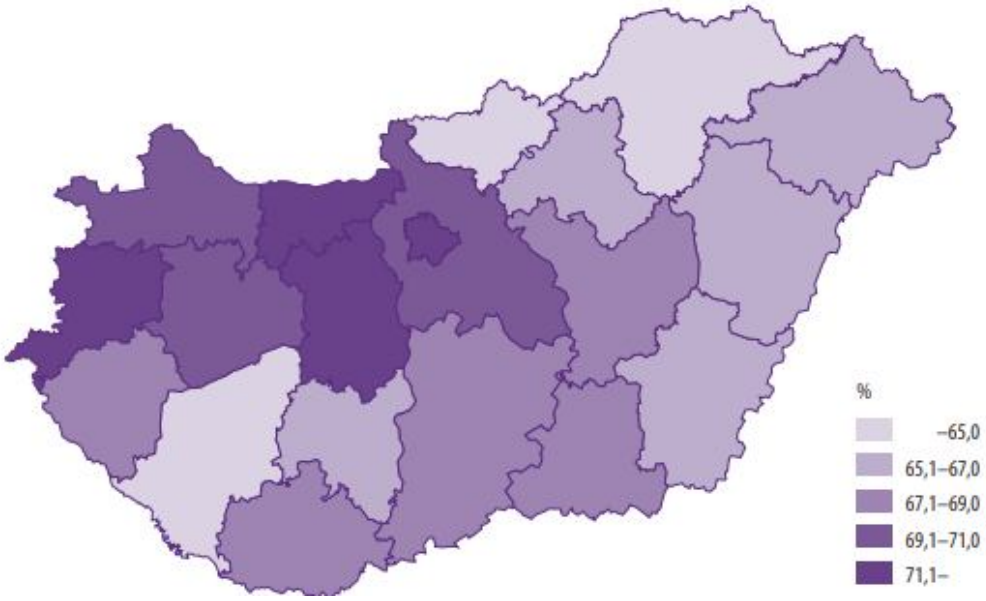

Forrás: www.ksh.hu

2019. évben az adott megye népességéhez viszonyított gazdasági aktivitás az elmúlt évekhez hasonlóan az ország nyugati és középső részén magasabb. A fővárosban 75,9%-os gazdasági aktivitási arány mérhető. Megyei viszonylatban Vas, Győr-Moson-Sopron és Fejér megyében a legmagasabb az aktivitás. A legalacsonyabb aktivitási arányt Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Tolna és Hajdu-Bihar megye mutatta 2019. évben. Ebben a négy megyében 70% alatti értéket mértek.

15-64 éves népesség gazdasági aktivitása

Országos

Időszak	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Gazdsságilag aktívak	Gazdaságilag inaktívak	15-64 éves népesség	Aktivitási arány	Munkanélküliségi ráta	Foglalkoztatási ráta
	ezer fő					%		
2011. év	3724,2	465,7	4190,0	2528,5	6718,5	62,4	11,1	55,4
2012. év	3792,8	472,2	4264,9	2429,2	6694,1	63,7	11,1	56,7
2013. év	3860,0	440,2	4300,2	2346,6	6646,8	64,7	10,2	58,1
2014. év	4069,9	342,7	4412,6	2175,1	6587,7	67,0	7,8	61,8
2015. év	4175,8	307,0	4482,7	2047,7	6530,4	68,6	6,8	63,9
2016. év	4309,4	233,9	4543,2	1934,7	6477,9	70,1	5,1	66,5
2017. év	4373,4	191,5	4564,9	1850,3	6415,2	71,2	4,2	68,2
2018. év	4 410,7	171,8	4582,4	1787,1	6 367,2	72,0	3,7	69,3
2019. év	4436,5	158,7	4597,2	1 732,4	6 327,1	72,6	3,5	70,1

Forrás: www.ksh.hu

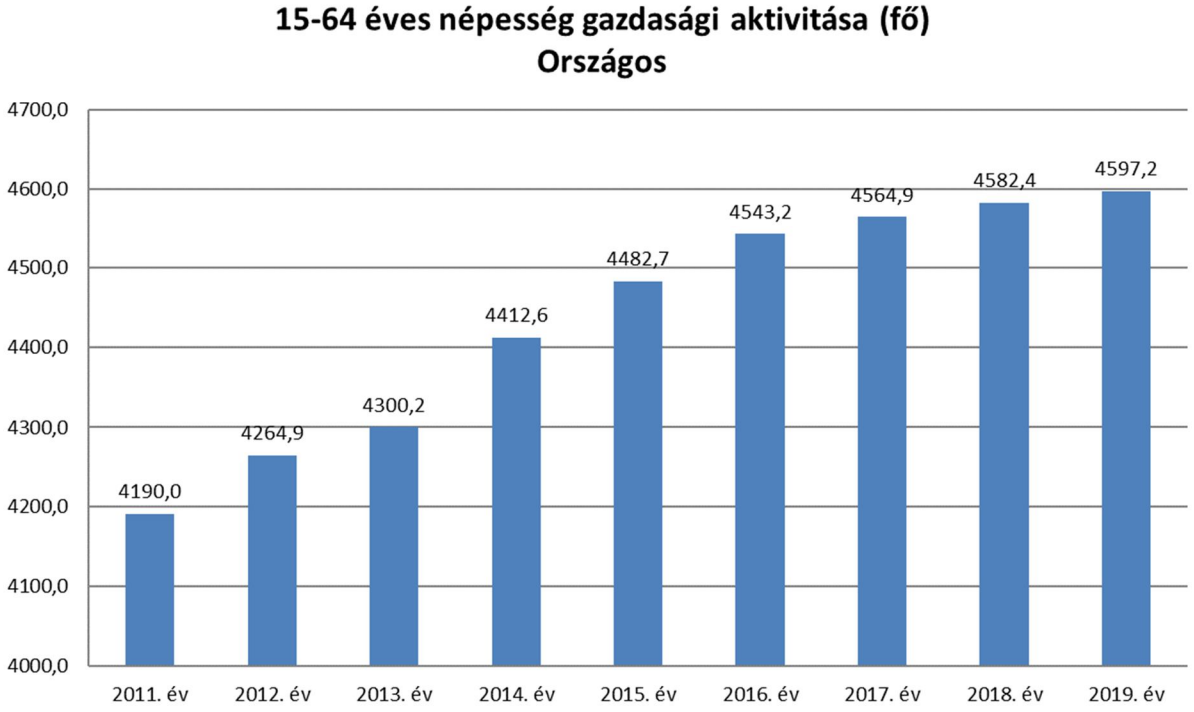

A KSH adataiból látható, hogy 2011. évben 4190 ezer fő volt a gazdaságilag aktívak száma a 15-64 éves népesség vizsgálatakor. 2019. évre ez a szám 407,2 ezer fővel nőtt. Az aktivitási arány elérte az országban a 72,6%-ot. A gazdaságilag aktívak számának növekedése, maga után vonta a gazdaságilag inaktív réteg számának csökkenését. 2011. évről 2019. évre számuk 796,1 ezer fővel csökkent. A 15-64 éves népesség száma évről-évre csökken. A népességszám folyamatos csökkenése ellenére a foglalkoztatás, a gazdasági aktivitás emelkedő tendenciát mutat.

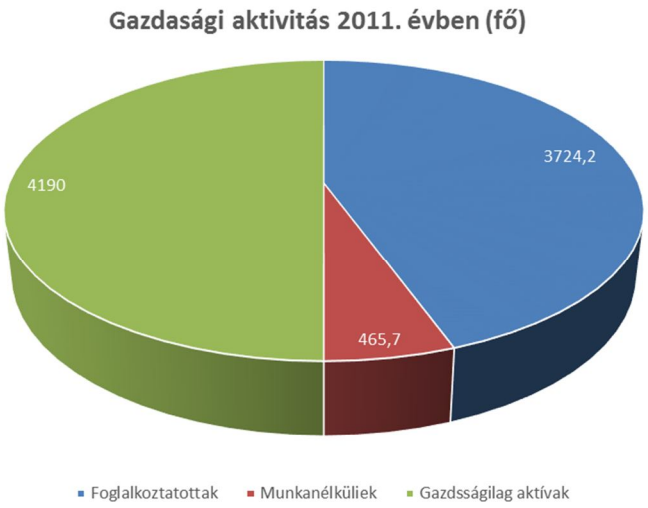

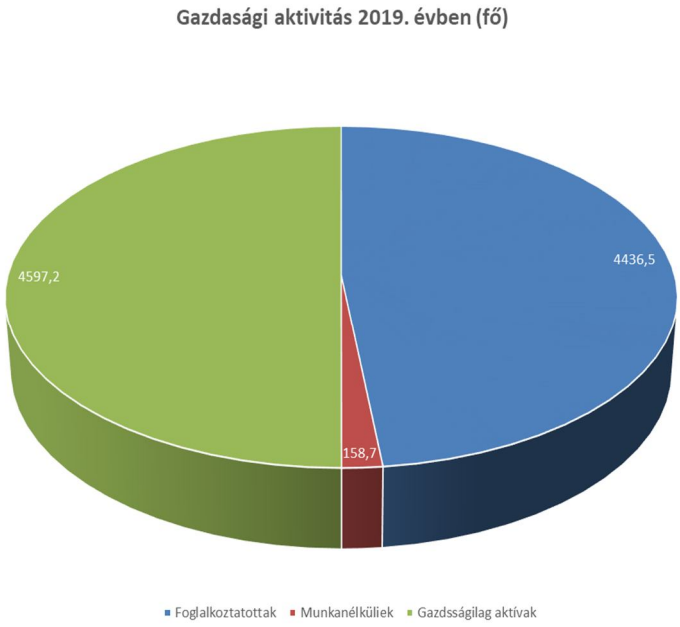

A 2011. és 2019. év viszonylatában jól nyomon követhető a foglalkoztatás bővülése. A foglalkoztatottak számának emelkedését, a munkanélküliek számának csökkenését jól szemléltetik a kördiagramok.

2.3.2. Gazdasági aktivitás Fejér megyében

Fejér megyét az országosnál kedvezőbb gazdasági aktivitás jellemzi: a magasabb foglalkoztatási arány mellett a munkanélküli népesség aránya az országos átlaghoz hasonló. Az inaktív és az eltartott népesség aránya egyaránt az országos érték alatt maradt.

A15-64 éves népesség aktivitási arányát tekintve Fejér megye 74,4%-kal a megyék rangsorában Vas megye (76,2%) és Győr-Moson-Sopron megye (75,2%) után a harmadik helyet foglalja el Magyarországon 2019. évben.

A 15-64 éves népesség gazdasági aktivitása

Fejér megye

Időszak	Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Gazdsságilag aktívak	Gazdaságilag inaktívak	15-64 éves népesség	Aktivitási arány	Munkanélküliségi ráta	Foglalkoztatási ráta
	ezer fő					%		
2011. év	169,9	18,2	188,1	104,2	2092,3	64,4	9,7	58,1
2012. év	171,1	20,0	191,1	100,1	291,2	65,6	10,5	58,7
2013. év	174,3	18,6	192,9	96,0	288,9	66,8	9,6	60,3
2014. év	182,5	13,0	195,5	90,4	285,9	68,4	6,6	63,9
2015. év	194,4	7,5	201,9	80,4	282,3	71,5	3,7	68,9
2016. év	192,5	5,5	198,0	83,4	281,4	70,4	2,8	68,4
2017. év	192,8	6,0	198,8	79,0	277,8	71,6	3,0	69,4
2018. év	195,3	5,2	200,5	75,7	276,2	72,6	2,6	70,7
2019. év	199,8	5,6	205,4	70,5	275,9	74,4	2,7	72,4

Forrás: www.ksh.hu

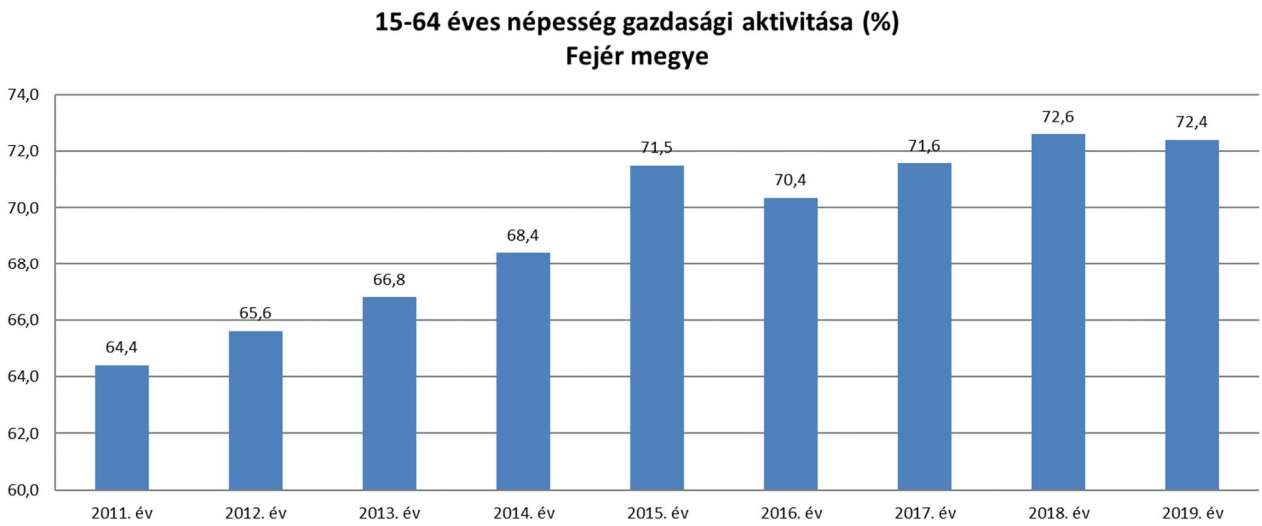

Fejér megyében az aktivitási arány 2011-2019. év között 10 százalékpontot emelkedett. 2011. évben 64,4%-os volt az aktivitási arány a megyében, 2019. évben elérte a 72,4%-ot.

Az országos aktivitási arány folyamatosan emelkedett a vizsgált időszakban. Fejér megye aktivitása kicsivel az országos aktivitási arány fölött volt 2019. évben. A 15-64 éves népesség csökkenése a megyében is az országos csökkenő tendenciát mutatja, foglalkoztatottainak száma pedig ugyanolyan növekedésben van, mint az országos átlag.

2.3.3. Gazdasági aktivitás nemenként

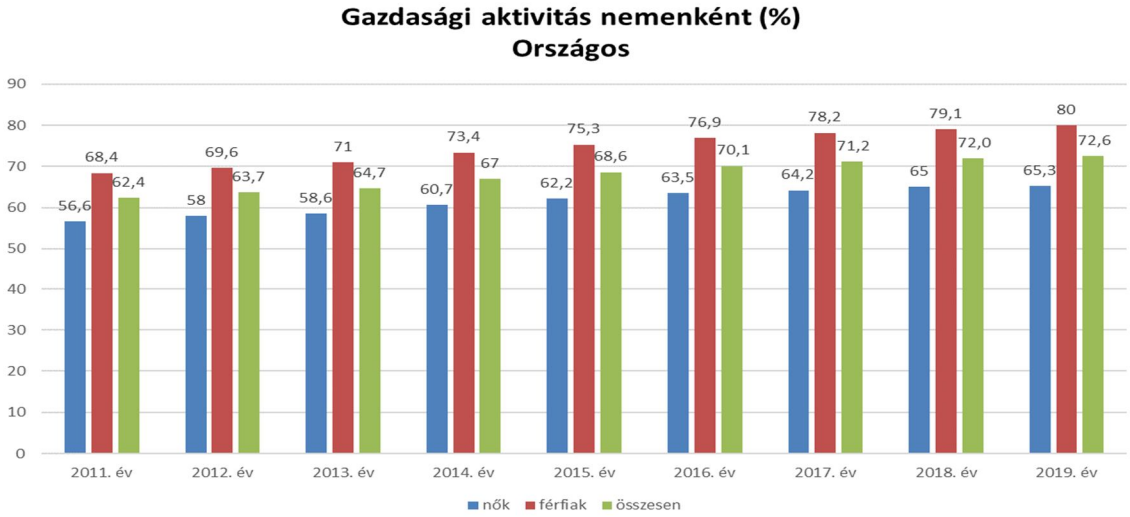

Forrás: KSH

Magyarországon 2019. évre az aktivitási arány 10,2 százalékpontot emelkedett a vizsgált időszak kezdete óta. A nők aktivitási aránya elmarad mind az országos, mind a férfiak mutatószámaitól. A 2011. évtől folyamatos emelkedés látható a nők aktivitásában, de még 2019-re sem éri el a férfiak 2011. évben mért aktivitási arányát. Az országos átlagtól 7, a férfiak aktivitási arányától 14 százalékponttal marad el 2019. évben. A foglalkoztatási aktivitási arányának elmaradása a nőknél a vizsgált időszak alatt folyamatos növekedést mutat. 2011. évben 11,8 százalékponttal maradt el a nők aktivitási mértéke a férfiakétól, 2019-ben 14 százalékpontos volt a különbség. A nőknél ebből következően a munkanélküliségi ráta is magasabb, és alacsonyabb a foglalkoztatási rátájuk.

2.4. Munkanélküliségi mutatók

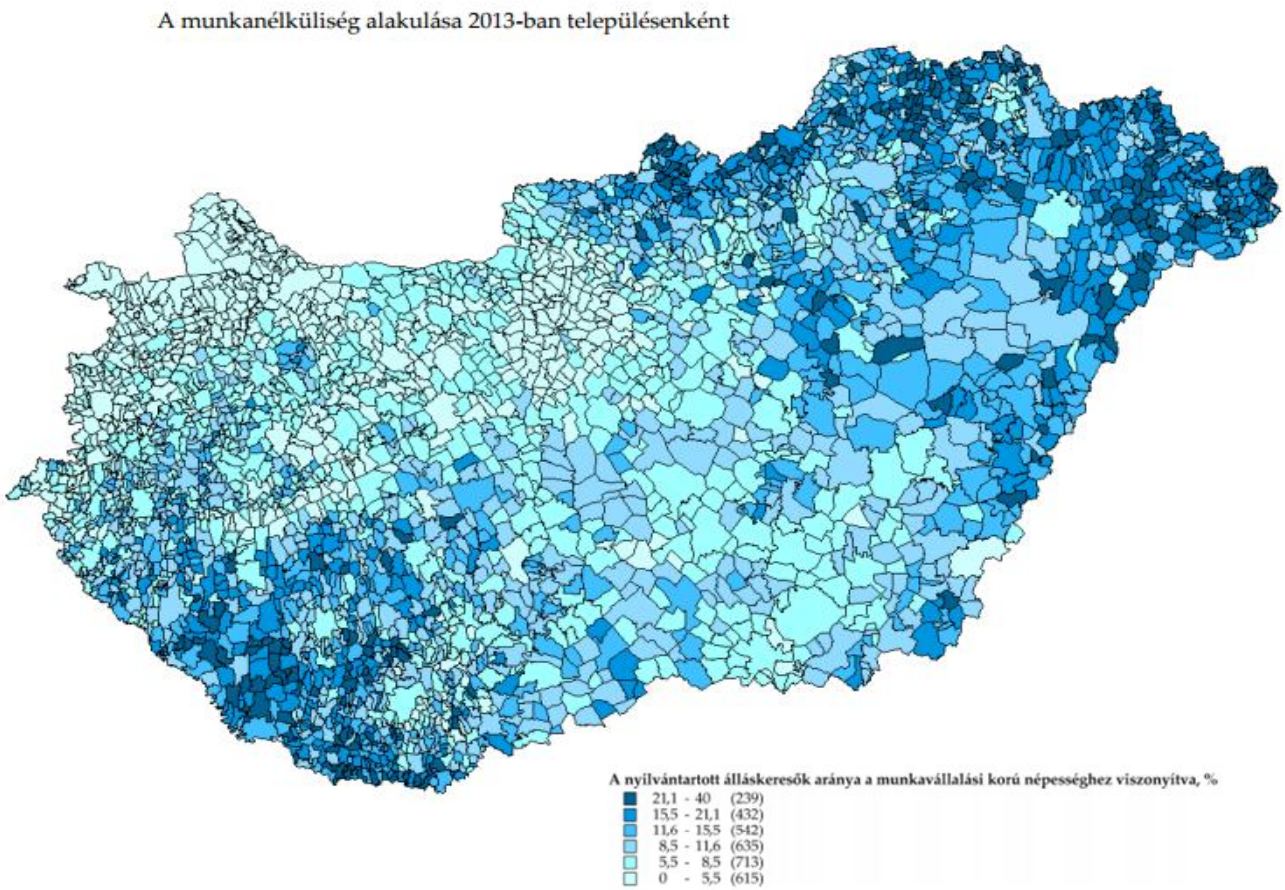

Forrás: KSH

A térkép jól szemlélteti az ország belső és külső perifériáit. Illetve a keleti országrész rendkívül kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetét, és azt, hogy ebben az országrészben egy-két nagyváros tud csak környezetét is mobilizálva jobb mutatókat elérni (elsősorban Debrecen illetve kiemelkedik még Dél-Alföldön Szeged és környezete). Az ország legrosszabb munkanélküliségi mutatóival rendelkező térségei Baranyában, Somogy megye Balatontól távolabb eső területein és Észak, É-K Magyarországon találhatóak.

A megyék között megfigyelt különbségek nem fejezik jól ki a munkaerőpiac kistérségi, települési szintű különbségeit, holott ezek a különbségek igen jelentősek, akár egy-egy megyén belül is. A lokális szinten mért nagyfokú különbségek a magyar munkaerőpiac alapvető jellemzői, amelyet a térkép a nyilvántartott álláskeresőknek a munkavállalási korú népességhez mért relatív arányával szemléltet településenként.

2.4.1. Országos munkanélküliségi ráta

Magyarországon a foglalkoztatottság növekedését jól szemlélteti a munkanélküliségi ráta folyamatos csökkenése. 2011. évben a ráta 11,1% volt, 2019. évre 3,5%-ra mérséklődött. Ez 7,6%-os csökkenést eredményezett a vizsgált időszakban az országban a 15-64 éves népesség viszonylatában.

Munkanélküliségi ráta alakulása (%)

Országos

Év	2011.év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Ráta (%)	11,1	11,1	10,2	7,8	6,8	5,1	4,2	3,7	3,5

Forrás: KSH

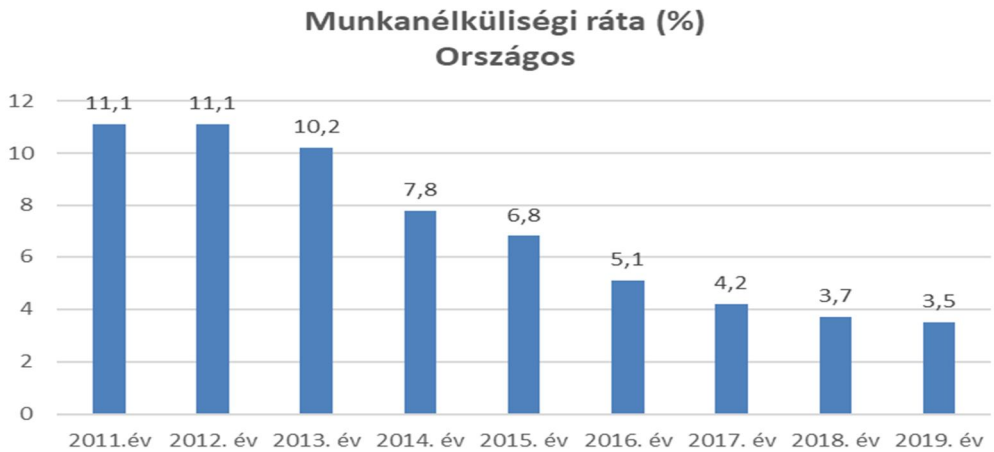

A KSH munkaerő-felmérése mellett a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) forrásából is rendelkezésre állnak munkanélküliségi adatok. A két fogalmi rendszer szerinti munkanélküli létszám az utóbbi években közeledett egymáshoz, és a korábban akár a 150 ezret is megközelítő differencia 2015. évben 71 ezer főre mérséklődött. A KSH felületén a munkanélküliségi ráta országos adatai és a megyei adatok, az NFSZ honlapján a Fejér megyei és a Dunaújvárosi Járási adatok láthatóak.

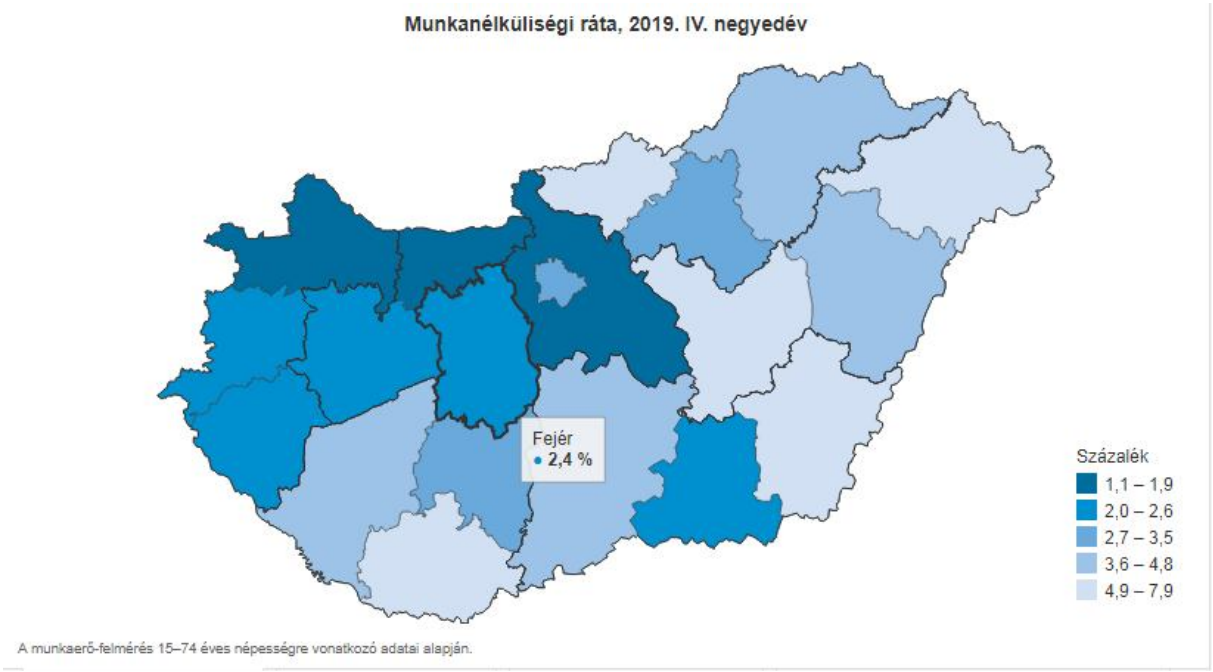

Forrás: www.ksh.hu

Magyarországon 2019. évben a legmagasabb munkanélküli rátával (8,3%) Szabolcs-Szatmár-Bereg megye rendelkezett. Őt követi Nógrád (7,1%) és Baranya megye (6,7%). Győr-Moson-Sopron megye 1,1%-os, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 8,3%-os munkanélküliségi ráta két pontját jelenti az országban.

2.4.2. Fejér megye munkanélküliségi ráta

Munkanélküliségi ráta (%)
Fejér megye

Év	2011.év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Ráta (%)	9,7	10,5	9,6	6,6	3,7	2,8	3,0	2,6	2,7

Forrás: www.ksh.hu

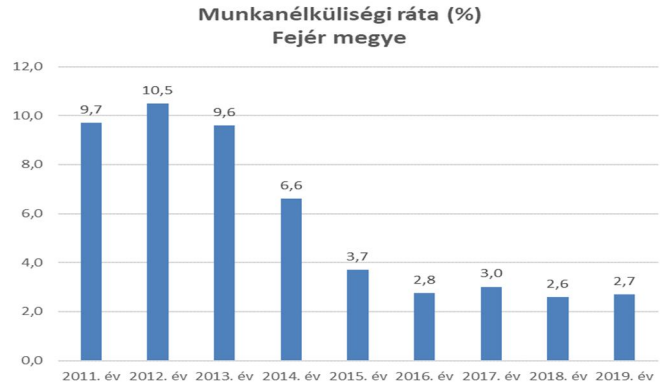

A gazdasági válságot követően a munkanélküliségi ráta évről-évre csökkent Magyarországon és Fejér megyében is. A KSH által mért munkanélküliségi ráta Fejér megyében a népesség 15-64 éves korosztályában vizsgálva: 2011. I-IV. negyedévben 9,7% volt. 2012. évben kis emelkedés történt, de a következő években csökkenés volt tapasztalható a munkanélküliségi rátában. 2016. évben a ráta tovább csökkent és elérte a 2,8%-ot, ilyen alacsony rátát a 2000-es években nem mértek Magyarországon. 2019. I-IV. negyedévben a ráta 2,7% lett. 3%-os, vagy 3% alatt mért munkanélküliségi rátával az országban 10 megye rendelkezett.

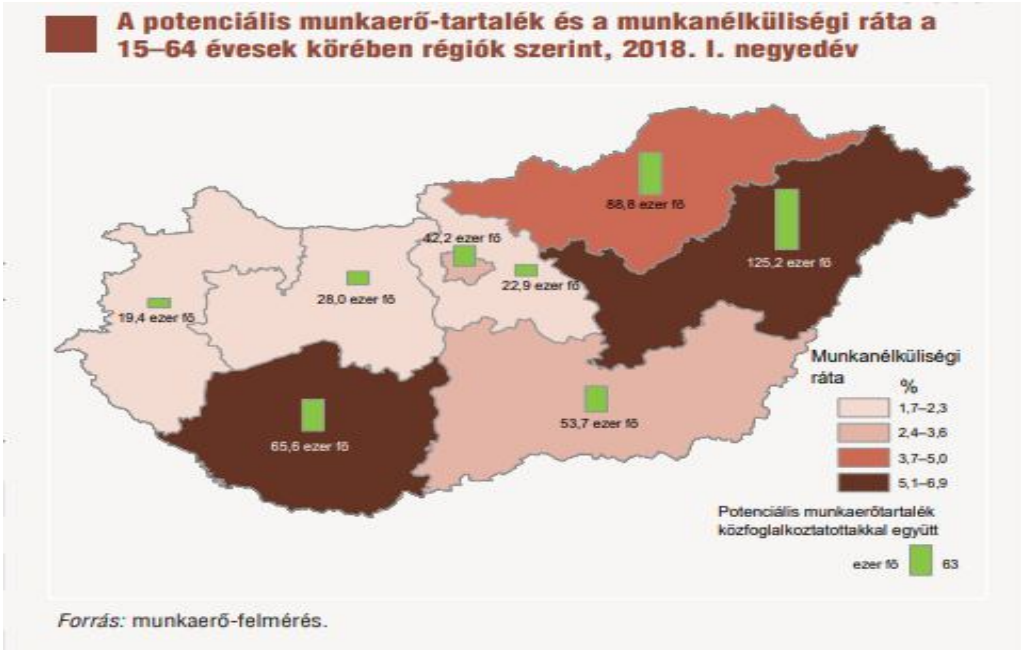

Forrás: www.ksh.hu

2.4.3. Dunaújvárosi Járás munkanélküliségi rátája

Munkanélküliségi ráta alakulása (%)

Dunaújvárosi Járás

Év	2011.év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Ráta (%)	**10,3**	10,7	8,5	7,8	7,5	5,8	5,4	5,4	5,4

Forrás: NFSZ

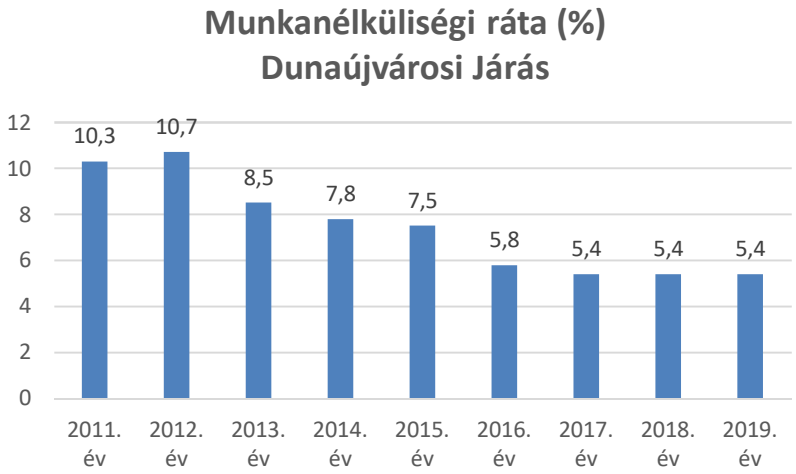

A munkanélküliségi ráta csökkenése a Dunaújvárosi Járás területén is nyomon követhető. A bázisévben 2011. évben 10,3% volt a munkanélküliségi ráta, ami 2017. évre elérte a 5,4%-os mértéket. Ez 4,9 százalékpontos csökkenést eredményezett hét év alatt. A következő két évben további csökkenés nem volt tapasztalható, a munkanélküliségi ráta ebben a járásban 5,4 százalékon stagnált.

Országos, megyei és járási munkanélküliségi ráta összehasonlítása (%)

	Országos	Fejér megye	Dunaújvárosi Járás
2011. év	11,1	9,7	10,3
2012. év	11,1	10,5	10,7
2013. év	10,2	9,6	8,5
2014. év	7,8	6,6	7,8
2015. év	6,8	3,7	7,5
2016. év	5,1	2,8	5,8
2017. év	4,2	3,0	5,4
2018. év	3,7	2,6	5,4
2019. év	3,5	2,7	5,4

Forrás: www.ksh.hu, NFSZ

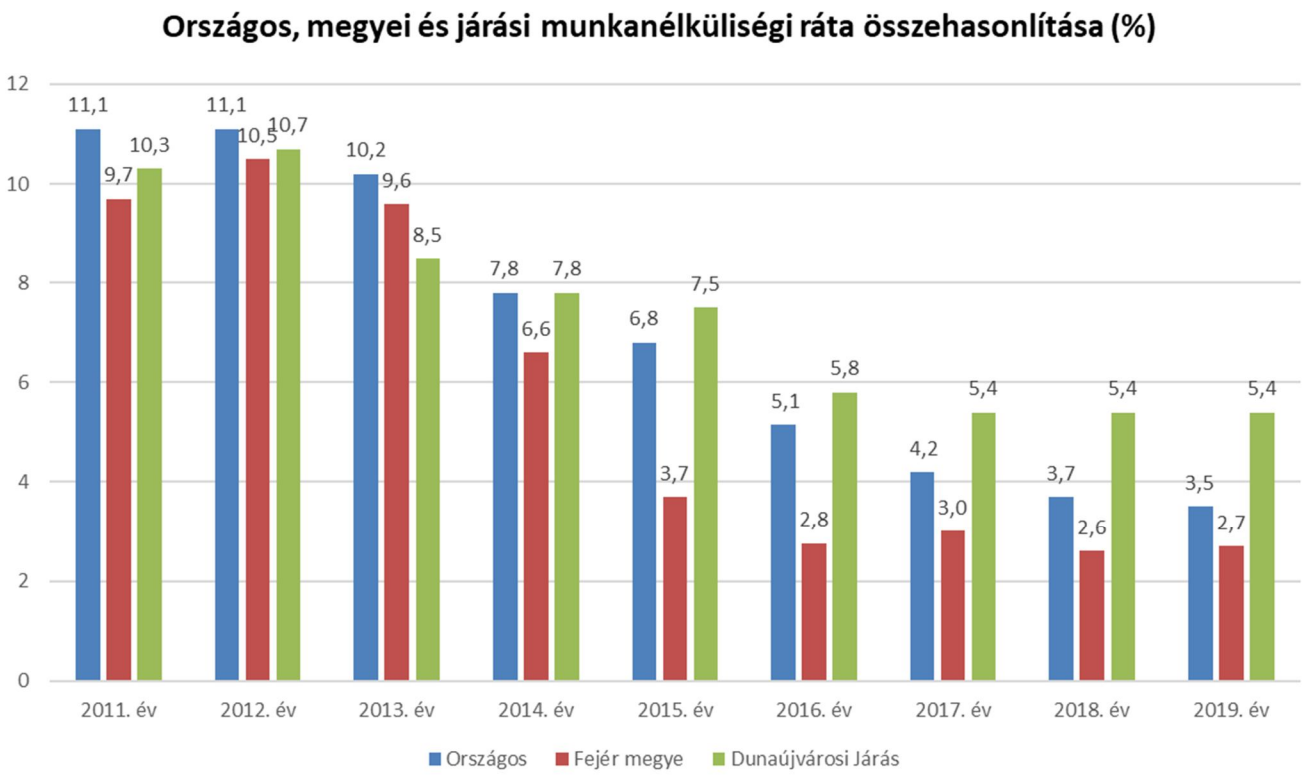

A Dunaújvárosi Járás területének munkanélküliségi rátája az országos arányszámokkal mutatott egyezést egészen 2014. évig. 2015. évben már az országos átlag felett volt a ráta ebben a járásban. Az országos munkanélküliségi rátát 0,7%-kal, Fejér megyében mért rátát 3,8 százalékkal haladta meg abban az évben. 2017. évben 1,2%-kal haladta meg az országos, és 2,4%-kal a Fejér megyei munkanélküliségi ráta alakulását a Dunaújvárosi Járásban mért mutató. 2011-2017. év viszonylatában a munkanélküliségi ráta az országban 6,9 százalékpontot csökkent, Fejér megyében 6,7, a Dunaújvárosi Járásban 4,9 százalékpontos csökkenés valósult meg. A 2018. és a 2019. év nem hozott további munkanélküliségi ráta csökkenést a járásban, az országos rátától 2019. évben 1,9 százalékponttal, a megyeitől 1,4 százalékponttal mértek magasabb értéket.

2019. évben a Dunaújvárosi Járás Fejér megyében a 3. legmagasabb munkanélküliségi rátával rendelkezett.

3. A „tartalék” humánerőforrás és jellemzői

3.1. Az álláskeresők

3.1.1. Az álláskereső nyilvántartásba belépők száma

Az álláskereső fogalmát az 1991. évi IV. törvény (a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról) 58 § (5) d pontja határozza meg:
Nyilvántartott álláskereső az a személy, aki

- a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és
- oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és
- öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül, és
- az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony és a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és
- elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és
- akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

A fent meghatározott feltételeknek megfelelő és álláskeresőként nyilvántartásba vett személyek szerepelnek a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartásában.

Álláskereső nyilvántartásba belépők száma (fő)

Országos

Év	Nyilvántartásba belépők száma	Első alkalommal belépők száma	Első alkalommal belépők aránya (%)
2011.év december	87228	5694	6,5
2012.év december	88671	6788	7,6
2013.év december	69073	5764	8,3
2014.év december	66292	4704	7,1
2015.év december	48718	4256	8,7
2016.év december	48393	3937	8,1
2017.év december	43247	3642	8,4
2018.év december	39193	3448	8,8
2019.év december	38585	3773	9,8

Forrás: NFSZ

Az elmúlt kilenc év decemberi adatai alapján látható, hogy 2012. évben még nőtt, utána folyamatosan és jelentősen csökkent az álláskereső nyilvántartásba belépők száma, 2019. év decemberére a 2011. évi belépő létszám 44%-ára csökkent. A nyilvántartásba első alkalommal belépők aránya viszont ingadozva, de növekedett ebben az időszakban, 2019. év decemberében már megközelítette a tíz százalékot.

Álláskereső nyilvántartásba belépők száma (fő)

Fejér megye

Év	Nyilvántartásba belépők havi átlagos száma	Nyilvántartásba belépők éves száma	Első alkalommal belépők havi átlagos száma	Első alkalommal belépők éves száma	Első alkalommal belépők aránya (%)
2011.év	2774	33283	286	3427	10,3
2012.év	2849	34187	330	3960	11,6
2013.év	2593	31116	342	2052	6,6
2014.év	2614	31364	251	3008	9,5
2015.év	2185	26222	230	2764	10,5
2016.év	1924	23083	181	2171	9,4
2017.év	1746	20950	184	2208	10,5
2018.év	1576	18913	195	2345	12,4
2019.év	1586	19032	208	2490	13,1

Forrás: NFSZ

A megyei adatok is – az országoshoz hasonlóan – 2012. évben voltak a legmagasabbak, utána jelentősen, de nem az országos mértéknek megfelelően csökkentek. A 2019. év decemberi belépő létszám a 2011. évi 57%-ára csökkent. Megyei szinten kicsit magasabb az első alkalommal belépők aránya, mint országosan.

Álláskereső nyilvántartásba belépők száma (fő)

Dunaújvárosi Járás

Év	Nyilvántartásba belépők havi átlagos száma	Nyilvántartásba belépők éves száma	Első alkalommal belépők havi átlagos száma	Első alkalommal belépők éves száma	Első alkalommal belépők aránya (%)
2011.év	539	6463	60	714	11,0
2012.év	585	7021	69	831	12,0
2013.év	583	6996	84	1008	14,4
2014.év	624	7483	65	777	10,4
2015.év	533	6396	59	706	11,0
2016.év	470	5644	43	512	9,1
2017.év	443	5316	45	534	10,0
2018.év	399	4784	46	555	11,6
2019.év	387	4639	48	573	12,3

Forrás: NFSZ

A járási szintű adatok eltérően alakultak az országos és megyei adatokhoz képest. A nyilvántartásba belépők száma 2014. évben volt a legmagasabb, utána csökkent, de kisebb mértékben, mint országosan, vagy megyei szinten. A 2019. év decemberi belépő létszám a 2011. évi 72%-ára csökkent.

A nyilvántartásba első alkalommal belépők száma és aránya 2013. évben volt a legnagyobb (14,4%), és minden évben magasabb a megyei és országos aránynál.

3.1.2. A nyilvántartásba belépők összetétele az utolsó foglalkoztató ágazati besorolása alapján

Nyilvántartásba belépők megoszlása az utolsó munkahelyük nemzetgazdasági ága szerint (%)

Országos

Nemzetgazdasági ág	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Mező-, erdőgazdálkodás	10,1	10,0	10,6	11,4	10,9	10,9	10,9	10,6	10,0
Ipar	18,4	18,3	16,9	14,8	13,7	12,8	12,6	12,5	12,9
Építőipar	7,1	7,2	6,3	5,2	4,8	4,5	3,9	3,8	3,8
Kereskedelem,	13,0	13,5	12,2	10,4	9,7	9,7	10,2	9,8	10,4
Szállítás, raktározás	2,8	*2,8*	2,6	2,2	2,0	2,0	2,1	2,1	2,3
Nem anyagi	39,9	34,8	30,8	30,8	28,5	26,9	26,0	24,7	21,3
Nem besorolható	8,8	13,4	20,5	25,9	30,6	33,1	34,3	36,4	39,4

Forrás: NFSZ

(Nem anyagi nemzetgazdasági ágak: Információ, kommunikáció; Pénzügyi, biztosítási tevékenység; Ingatlanügyletek; Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység; Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység; Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás; Oktatás)

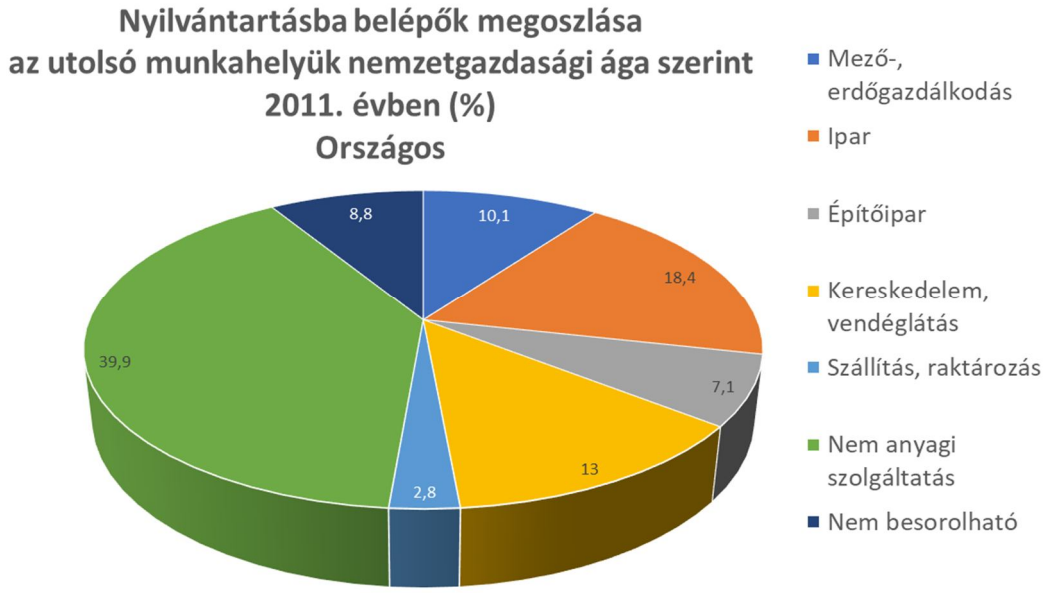

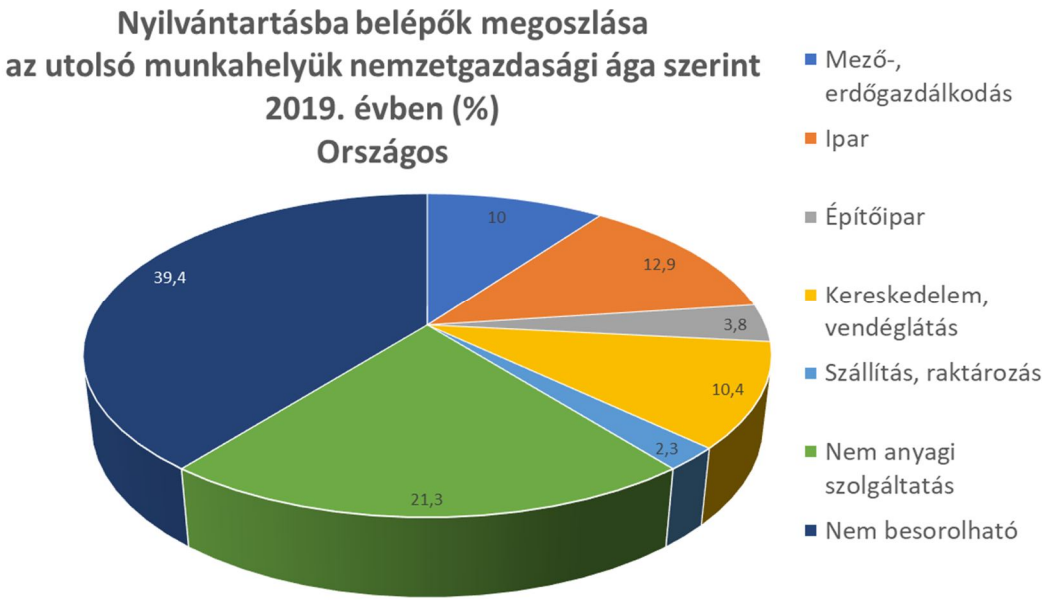

Az álláskereső nyilvántartásba belépők utolsó munkahelyük nemzetgazdasági ága szerinti besorolásból látható, hogy az elmúlt kilenc évben a legjelentősebb csökkenés a nem anyagi szolgáltatásban dolgozók munkahelyvesztésénél látható, de csökkent az iparból és az építőiparból kikerülők aránya is. Az építőipar és a kereskedelem munkaerő megtartó képessége is javult ebben az időszakban. A mező-, erdőgazdálkodás és szállítás, raktározás ágban az elmúlt kilenc évben 1% alatti volt a változás az arányok között.

3.1.3. Az álláskeresők száma és aránya

Az álláskeresők átlagos száma (fő)

Év	Országos	Fejér megye	Dunaújvárosi Járás
2011.év	582868	22903	4525
2012.év	559102	21226	4273
2013.év	527624	19641	4434
2014.év	422445	14598	3675
2015.év	378181	12996	3604
2016.év	313782	10423	2974
2017.év	282970	8977	2644
2018.év	255310	8059	2404
2019.év	250947	8233	2396

Forrás: NFSZ

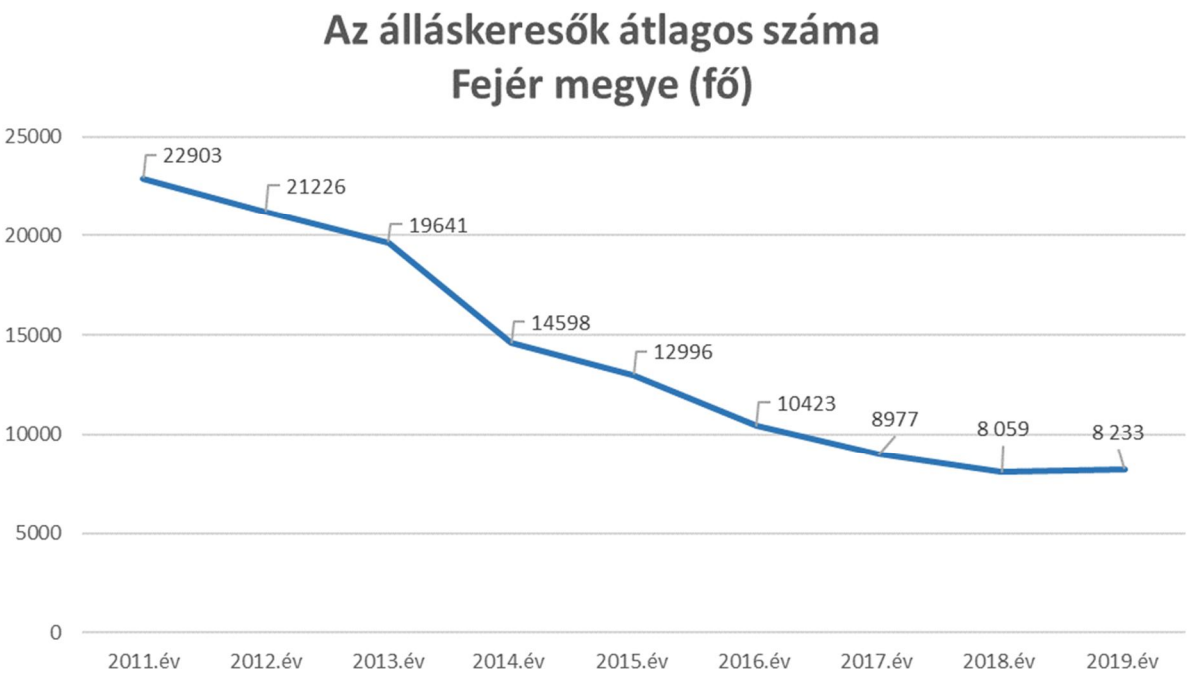

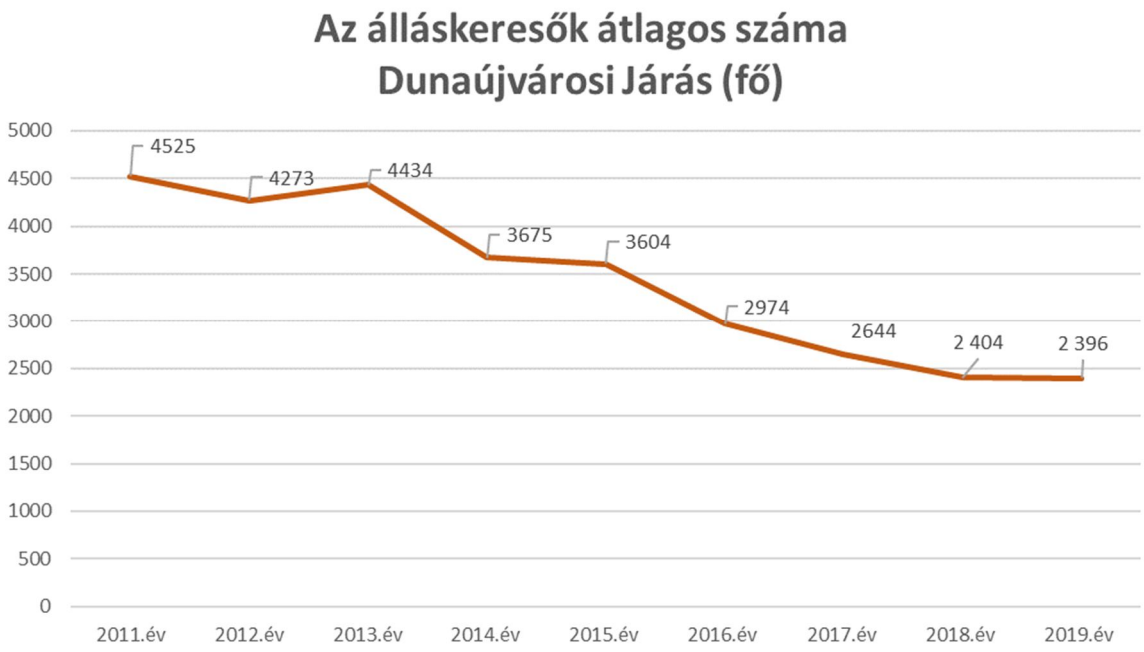

Az álláskeresők átlagos számának változását összefoglaló táblázat adataiból látható, hogy a 2011. évhez képest 2019. évre országosan, megyei szinten és helyi szinten is csökkent az álláskeresők száma.

A gazdasági válságot követően az álláskeresők száma országosan 2011. évben érte el a csúcsot, helyi szinten pedig már 2010. évben. 2019. évre az álláskeresők átlagos száma országosan 58%-kal, megyei szinten 64%-kal, járási szinten pedig 47%-kal csökkent. Tehát az álláskeresők számának csökkenése megyei szinten volt a legnagyobb és helyi szinten a legkisebb.

(2013. július 01-től a járási illetékességgel a kirendeltséghez tartozó települések száma 12-ről 16-ra nőtt. Ez kb. az álláskeresők számának 400-500 fős emelkedését jelentette.)

Nyilvántartott álláskeresők aránya (%)

Év	Országos	Fejér megye	Dunaújvárosi Járás
2011.év	12,5	11,2	10,3
2012.év	12,8	11,1	10,7
2013.év	9,3	7,6	8,5
2014.év	8,9	6,8	7,8
2015.év	7,6	6,0	7,5
2016.év	6,1	5,1	6,6
2017.év	5,6	4,5	6,1
2018.év	5,5	4,0	5,4
2019.év	5,4	4,1	5,4

Forrás: NFSZ

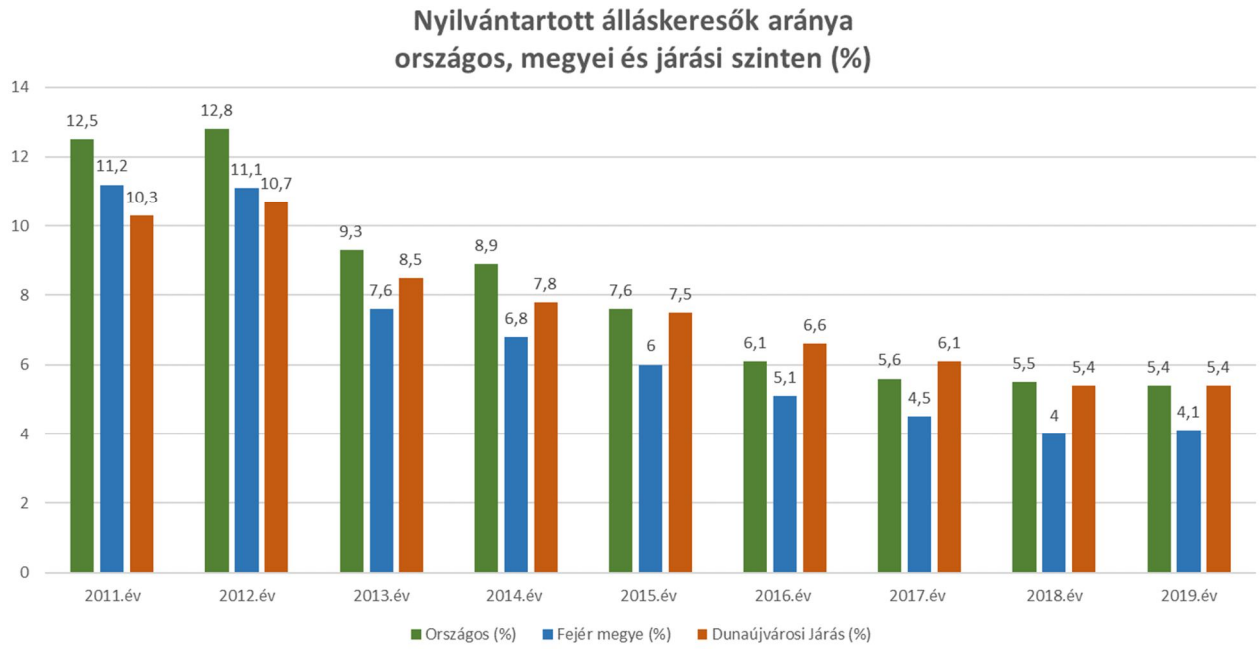

A nyilvántartott álláskeresők arányát tekintve az első két évben helyi szinten volt a legalacsonyabb az érték, a 2013. évtől azonban a megyei adatok alakultak kedvezőbben. A 2015-ös évben a helyi adat az országossal közel azonos értéket mutatott, majd az azt követő években az országos alakult kedvezőbben.

3.1.4. Az álláskeresők nemek szerinti megoszlása

Nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlása (%)

Év	Országos		Fejér megye		Dunaújvárosi Járás	
	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi
2011.december	49,0	51,0	52,2	47,8	59,6	40,4
2012.december	50,4	49,6	52,1	47,9	59,5	40,5
2013.december	48,5	51,5	51,9	48,1	57,9	42,1
2014.december	49,2	50,8	53,6	46,4	58,3	41,7
2015.december	50,2	49,8	54,0	46,0	59,4	40,6
2016.december	50,3	49,7	55,5	44,5	59,2	40,8
2017.december	51,3	48,7	55,9	44,1	58,2	41,8
2018.december	52,0	48,0	56,0	44,0	58,3	41,7
2019.december	52,0	48,0	55,8	44,2	58,9	41,1

Forrás: NFSZ

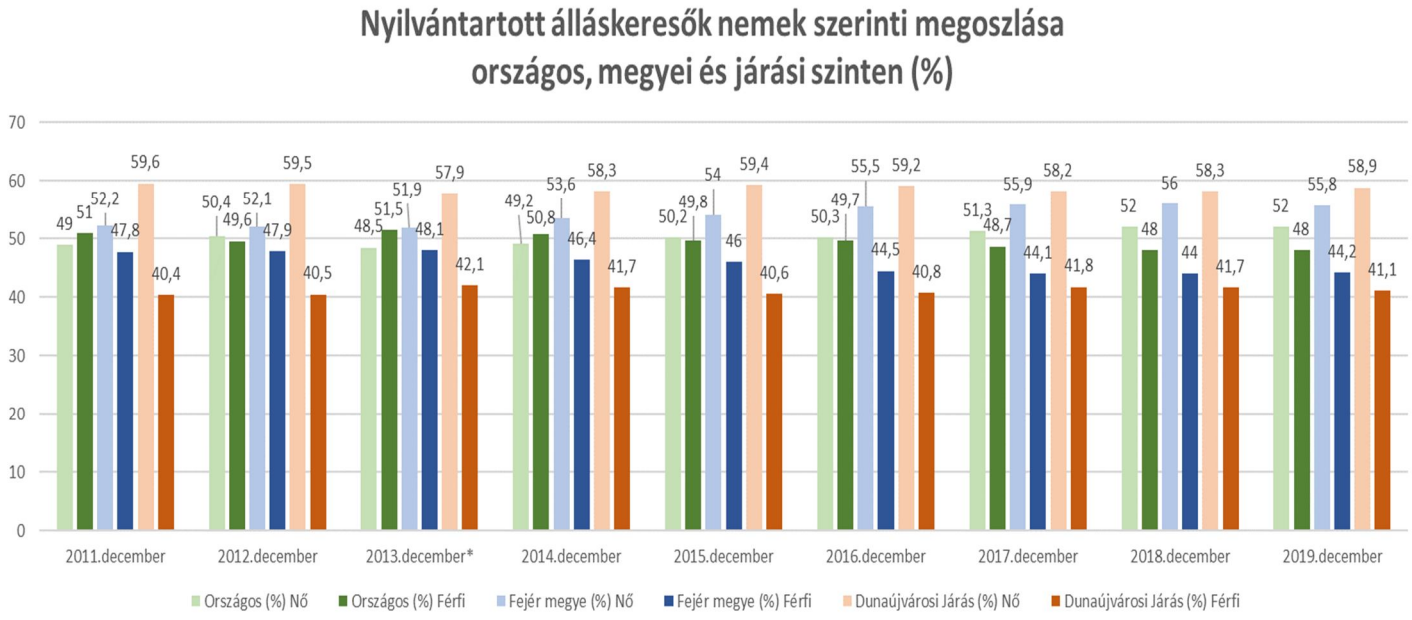

A nyilvántartott álláskeresők között országosan az elmúlt kilenc évből három évben a nők aránya volt kicsivel 50% alatti, megyei szinten már folyamatosan a nők aránya nagyobb a nyilvántartott álláskeresők között, de a legmagasabb értékek helyi szinten vannak. A járás területén folyamatosan a 60%-hoz közeli értéket mutat a nők aránya. Ennek egyik oka még arra vezethető vissza, hogy a rendszerváltás előtt magas volt a nők között a foglalkoztatottak aránya. Azóta több olyan foglalkoztató szűnt meg a térségben, amelyik többségében nőket foglalkoztatott (pl. tejüzem, cipőüzem, varrodák stb.). továbbá a jelenlegi nagyfoglalkoztatók többségében férfiakat foglalkoztatnak nagyobb arányban.

3.1.5. Az álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása

Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása (%)

Országos

Év	25 évnél fiatalabb	25 - 54 év közötti	55 éves, vagy idősebb
2011. december	14,7	73,8	11,5
2012. december	15,8	70,8	13,5
2013. december	15,8	68,0	16,1
2014. december	15,7	66,4	17,9
2015. december	14,8	63,2	22,0
2016. december	15,6	61,7	22,7
2017. december	14,8	60,8	24,5
2018.december	14,2	59,9	26,0
2019.december	13,0	61,0	26,0

Forrás: NFSZ

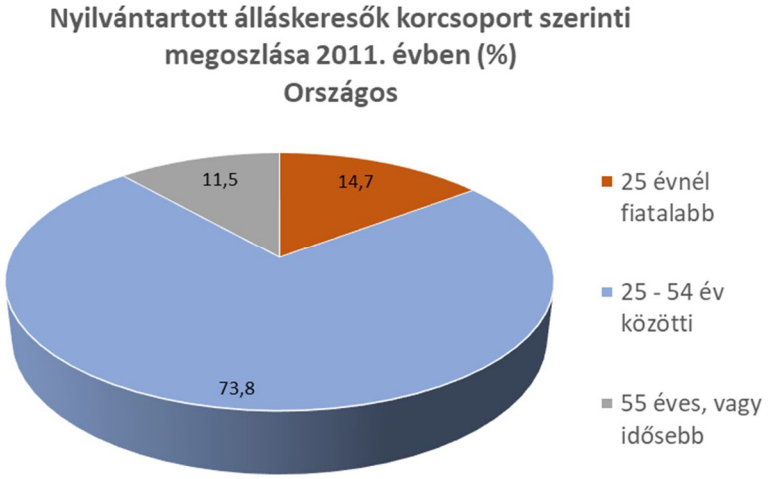

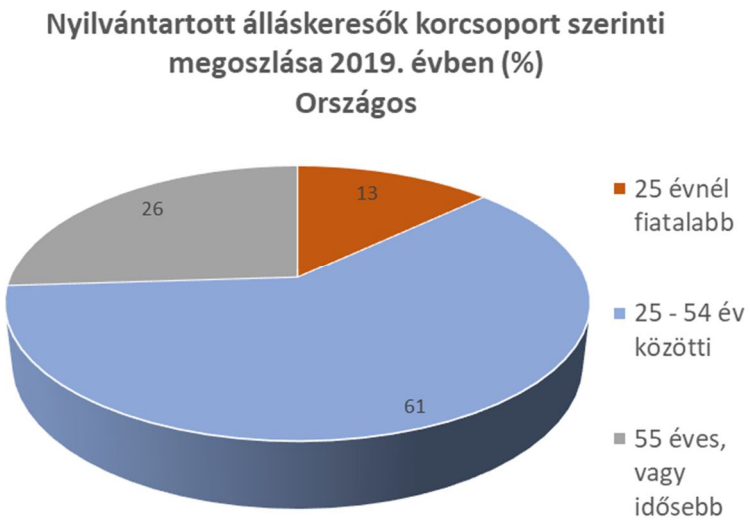

Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása (%)

Fejér Megye

Év	25 évnél fiatalabb	25 - 54 év közötti	55 éves, vagy idősebb
2011. december	14,1	71,5	14,5
2012. december	15,6	67,7	16,7
2013. december	15,6	63,9	20,5
2014. december	14,2	62,6	23,1
2015. december	14,2	58,0	27,9
2016. december	12,0	58,3	29,7
2017. december	11,8	57,0	31,2
2018.december	12,1	57,1	30,9
2019.december	12,2	58,4	29,5

Forrás: NFSZ

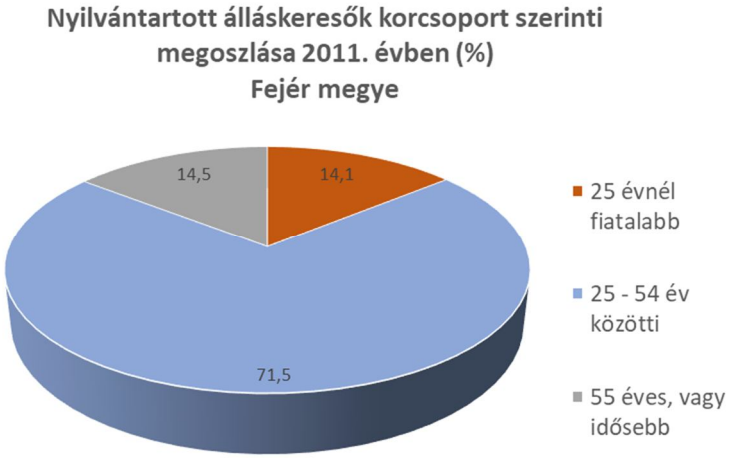

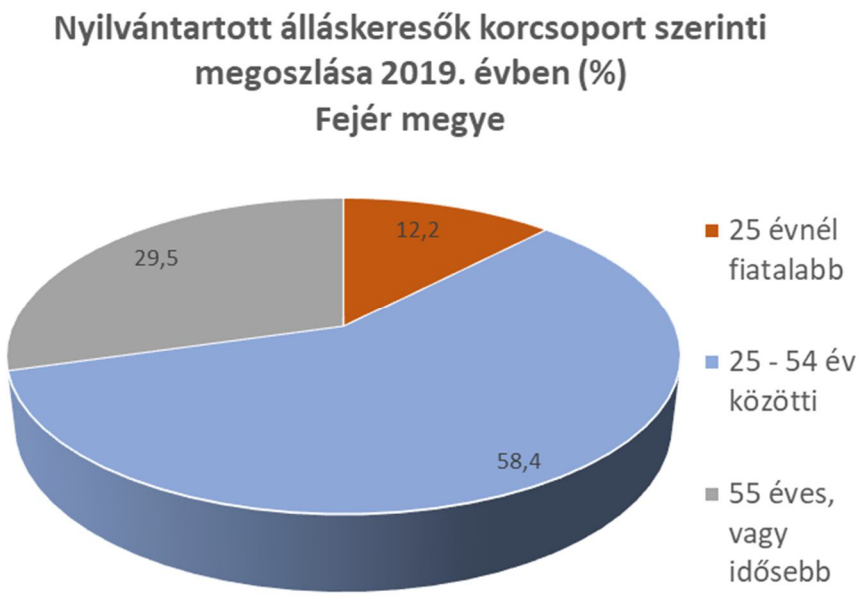

Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása (%)

Dunaújvárosi Járás

Év	25 évnél fiatalabb	25 - 54 év közötti	55 éves, vagy idősebb
2011. december	14,3	71,9	13,8
2012. december	15,5	68,8	15,7
2013. december	16,1	65,4	18,5
2014. december	15,5	63,1	21,4
2015. december	13,3	60,4	26,3
2016. december	10,9	60,9	28,2
2017. december	12,2	57,9	29,9
2018.december	11,7	58,9	29,5
2019.december	11,0	60,1	28,8

Forrás: NFSZ

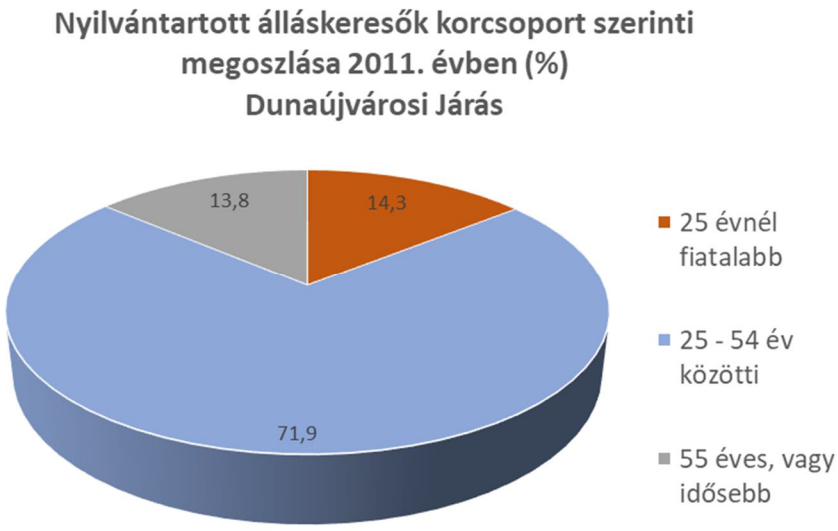

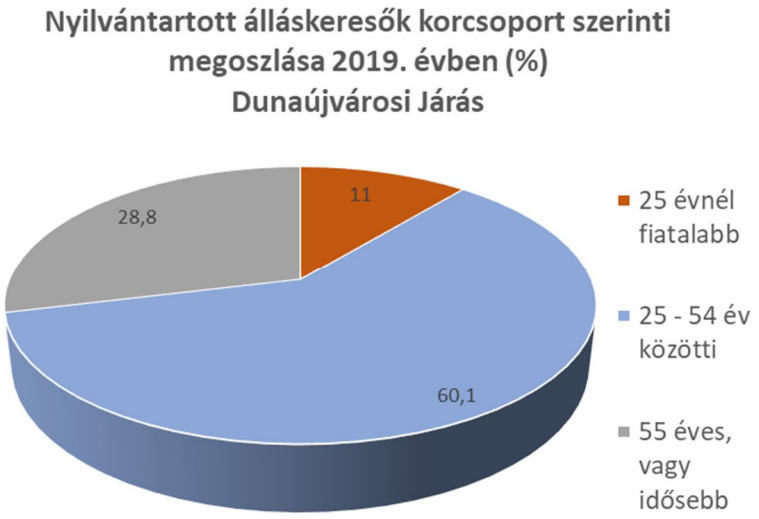

A nyilvántartott álláskeresők három korcsoport szerint lettek összehasonlítva. A 25 év alattiak aránya országosan, megyei szinten és helyi szinten is 10,9% és 16,1% között mozgott. Nagyon jelentős változás nem volt az elmúlt kilenc évben, de 2011. évhez képest 2019. évben csökkent az álláskeresők között a 25 évnél fiatalabbak aránya.

A munkaerőpiacon a legaktívabb korcsoportnak tekinthető 25 és 54 év közötti korosztály aránya a nyilvántartottak között 57% és 73,8% között változott. Az elmúlt kilenc évben mind a három szinten folyamatosan csökkent az arányuk, mert munkaerő-piaci kereslet leginkább irántuk mutatkozott. A csökkenés mértéke 13% és 14% közötti volt. Ezzel párhuzamosan ugyanilyen mértékben nőtt a nyilvántartottak között az 54 év felettiek aránya, a vizsgált időszakban megduplázódott.

3.1.6. Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása

Nyilvántartott álláskeresők

iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)

Országos

Év	max. 8 általános	szakmunkás, szakiskola	középiskola	felsőfokú
2011. december	40,6	29,7	24,3	5,5
2012. december	40,8	29,3	24,6	5,3
2013. december	38,5	29,6	26,4	5,5
2014. december	42,0	27,8	25,1	5,2
2015. december	42,7	27,2	24,5	5,6
2016. december	42,5	27,0	24,8	5,7
2017. december	44,2	26,2	24,1	5,5
2018.december	43,8	25,4	25,0	5,8
2019.december	42,8	25,5	25,4	6,3

Forrás: NFSZ

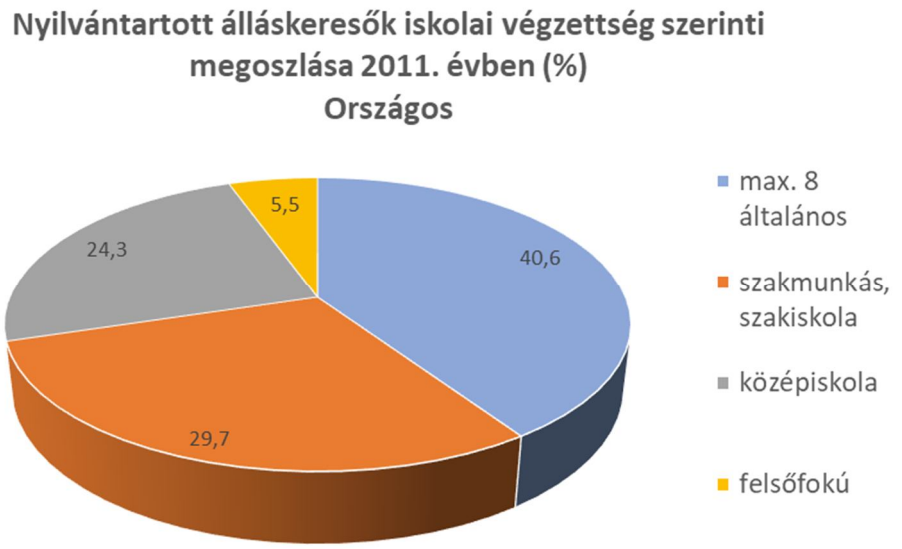

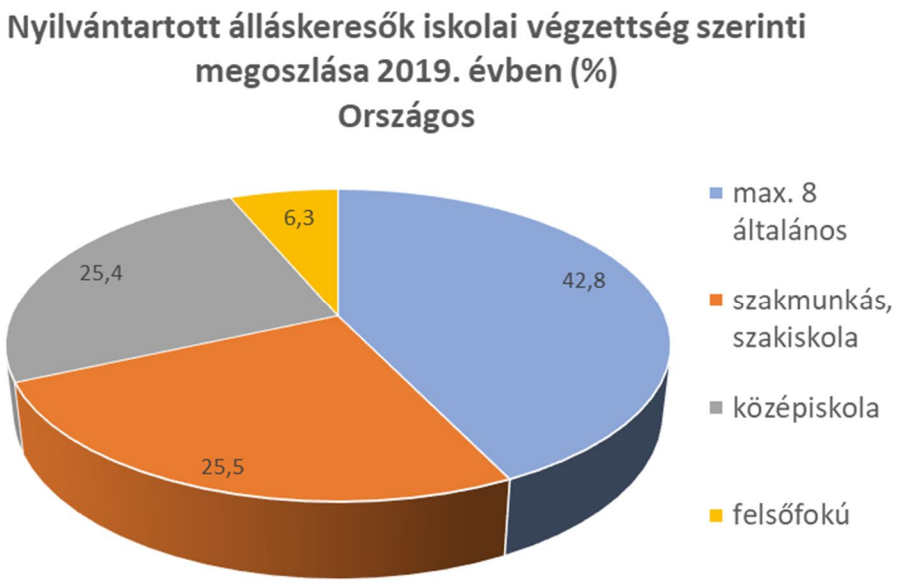

Nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)

Fejér megye

Év	max. 8 általános	szakmunkás, szakiskola	középiskola	felsőfokú
2011. december	38,7	31,1	24,9	5,2
2012. december	40,0	30,2	24,9	4,9
2013. december	38,7	29,5	26,9	5,0
2014. december	41,2	28,3	25,3	5,2
2015. december	42,1	27,2	25,5	5,3
2016. december	40,5	27,9	26,2	5,4
2017. december	40,9	27,5	25,9	5,6
2018.december	40,6	25,4	27,8	6,2
2019.december	40,4	25,3	27,4	6,9

Forrás: NFSZ

Nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása 2011. évben (%)
Fejér megye

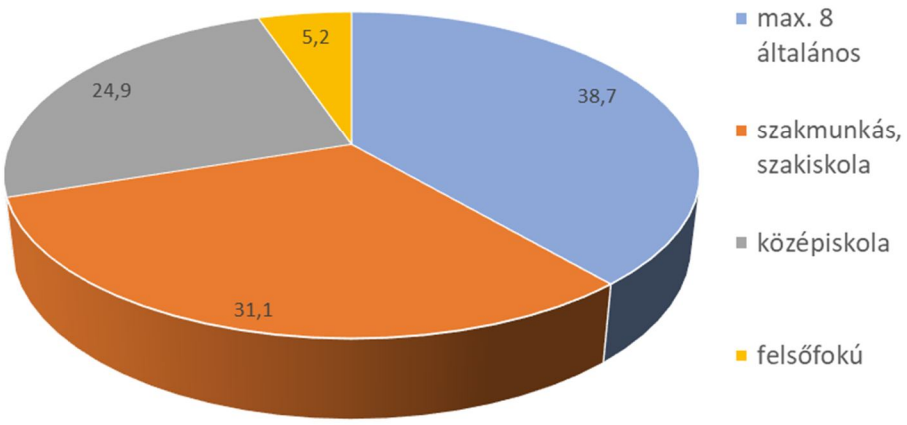

Nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása 2019. évben (%)
Fejér megye

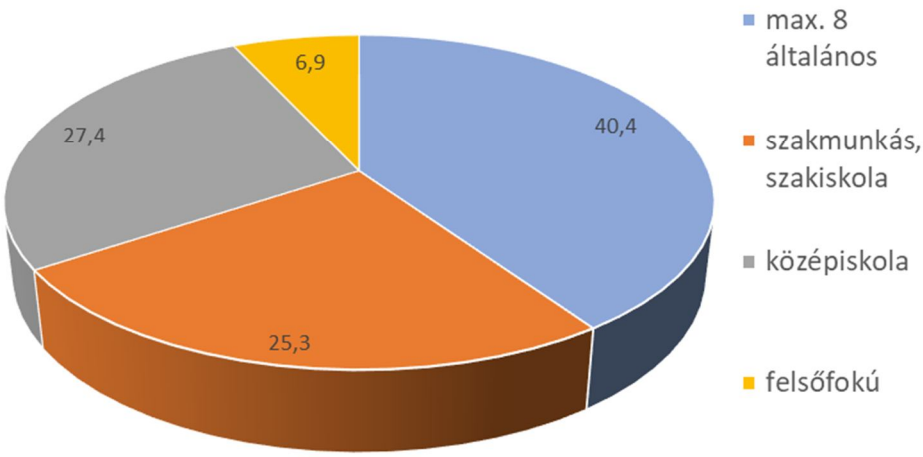

Nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása (%)

Dunaújvárosi Járás

Év	max. 8 általános	szakmunkás, szakiskola	középiskola	felsőfokú
2011. december	34,3	32,5	28,5	4,6
2012. december	34,2	32,1	29,3	4,4
2013. december	33,8	32,8	29,0	4,1
2014. december	36,4	31,6	27,3	4,7
2015. december	37,2	30,2	28,2	4,2
2016. december	38,4	29,9	27,7	4,1
2017. december	39,4	29,4	26,9	4,2
2018.december	39,1	28,7	27,8	4,4
2019.december	37,9	28,1	28,3	5,7

Forrás: NFSZ

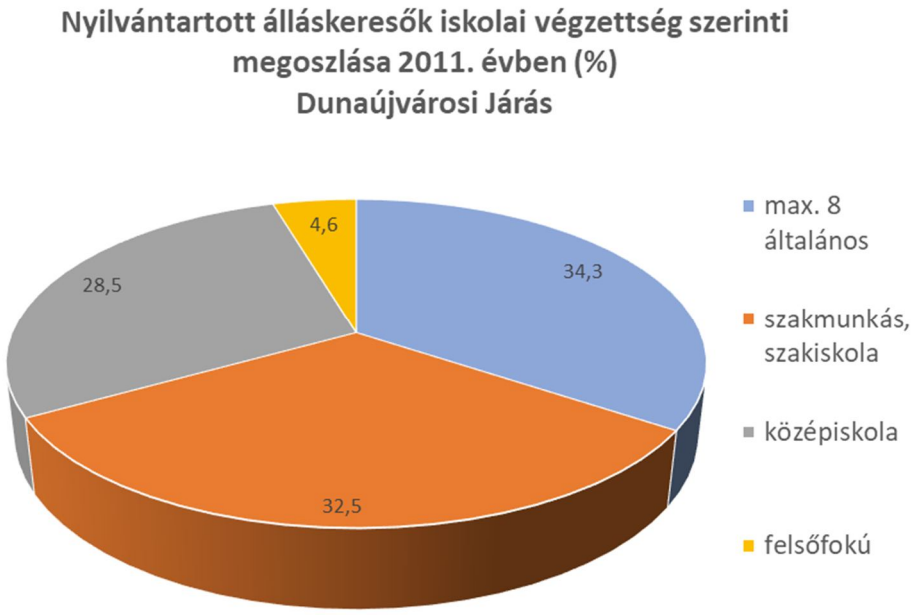

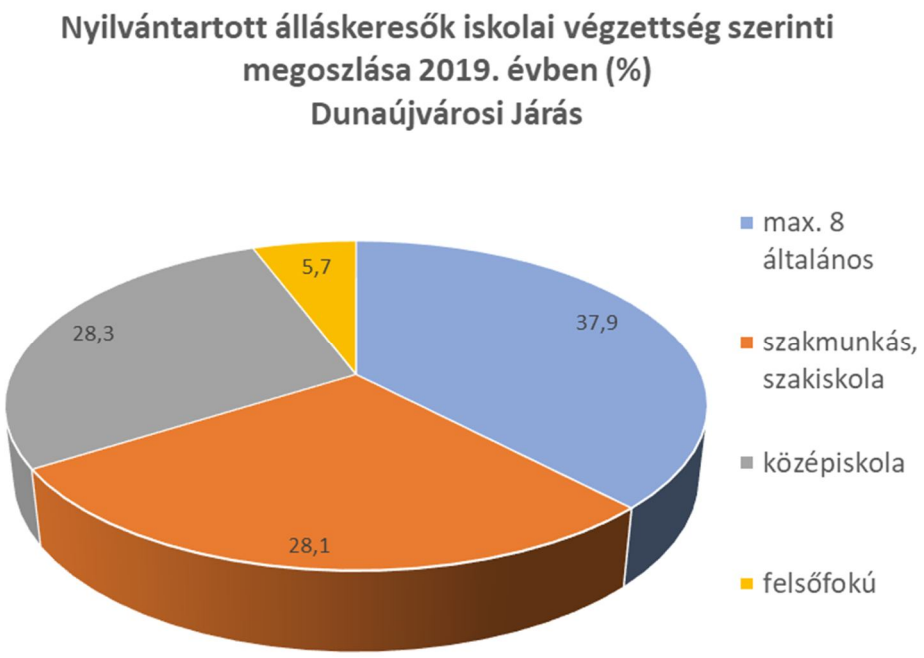

Országosan és megyei szinten jellemzően a legfeljebb 8 osztályt végzettek aránya 40% körüli értéken mozgott az elmúlt kilenc évben. Helyi szinten a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya az utóbbi időszakokban nőtt, de így sem éri el a 40%-ot.

A szakmunkások aránya általában helyi szinten volt mindig magasabb, de mind a három szinten csökkenést mutat az arányuk, mivel jelentős kereslet mutatkozik irántuk. A középiskolát végzettek aránya országosan és megyei szinten hasonló, változatlan, és a helyi szintűnél alacsonyabb értékeket mutat. Jelentősnek tekinthető a felsőfokú végzettségűeknél mutatkozó különbség. Országosan 5,2%-6,3% közötti, megyei szinten 4,9%-6,9% közötti, helyi szinten csak 4,1%-5,7% közötti a felsőfokú végzettségűek aránya a nyilvántartott álláskeresők között.

3.1.7. Az álláskeresők megoszlása a nyilvántartási idő szerint

Nyilvántartott álláskeresők megoszlása a nyilvántartási idő szerint (%)

Országos

Nyilvántartási idő	Átlagos regisztrációs nap (napok száma)	Egy éve vagy annál régebb óta regisztrált
2011. december	306	22,9
2012. december	332	28,5
2013. december	368	30,9
2014. december	347	25,2
2015. december	383	28,6
2016. december	390	28,9
2017. december	395	28,0
2018.december	nincs adat	27,4
2019.december	nincs adat	28,0

Forrás: NFSZ

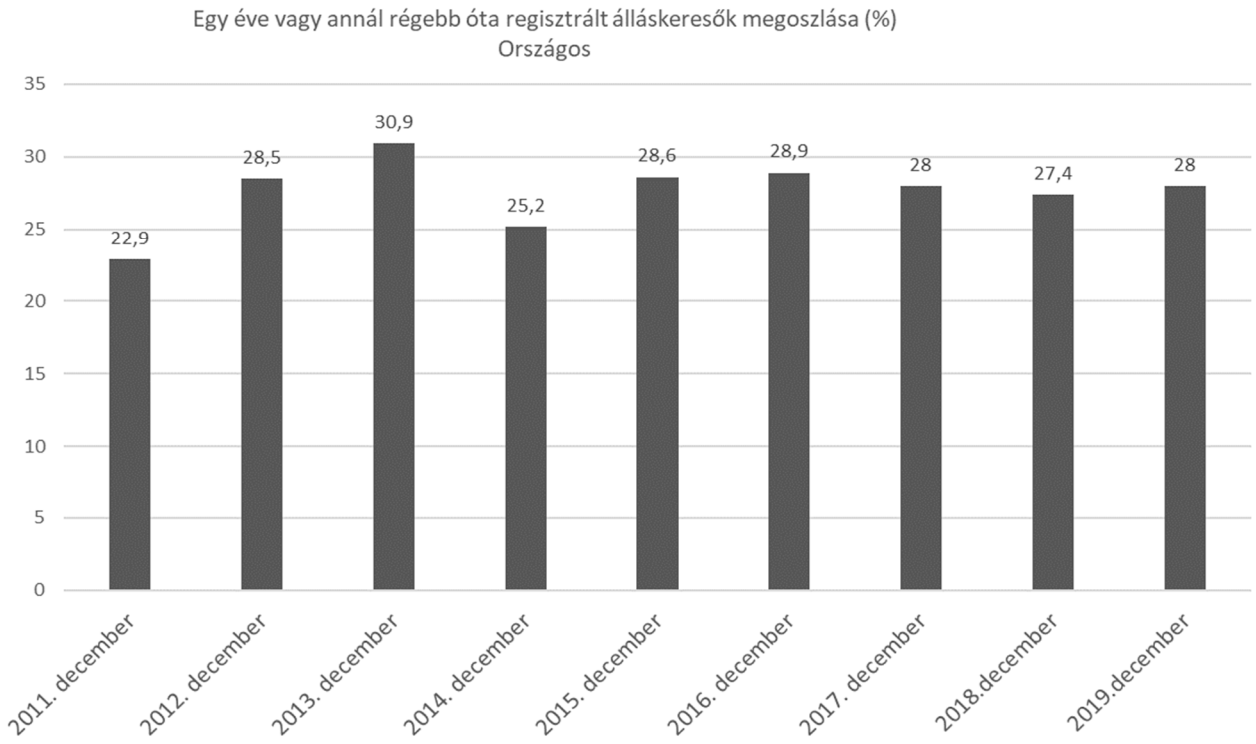

Országosan az elmúlt kilenc évből 2011. évben volt a legalacsonyabb az átlagos regisztrációs napok száma és az egy éve vagy annál régebb óta regisztráltak aránya. 2019. évig ingadozva, de nőtt az átlagos regisztrációs napok száma is és az egy éve vagy annál régebb óta regisztráltak aránya is.

Nyilvántartott álláskeresők megoszlása a nyilvántartási idő szerint (%)

Fejér megye

Nyilvántartási idő/hó	Legfeljebb 6 hónap	7-12 hónap	13-24 hónap	24 hónapnál több
2011. december	56,1	18,6	15,6	9,7
2012. december	59,2	15,4	14,4	10,9
2013. december	57,5	13,9	14,6	14,0
2014. december	61,9	14,4	9,9	19,8
2015. december	58,4	16,4	12,2	13,0
2016. december	61,6	11,8	12,3	14,3
2017. december	60,0	13,2	11,2	15,5
2018.december	60,7	12,6	12,0	14,7
2019.december	62,0	13,1	11,4	13,5

Forrás: NFSZ

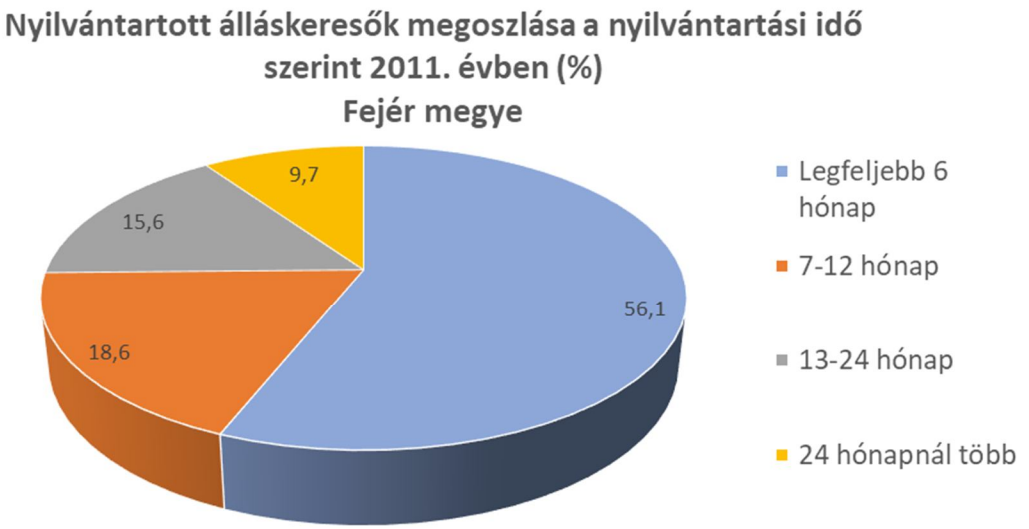

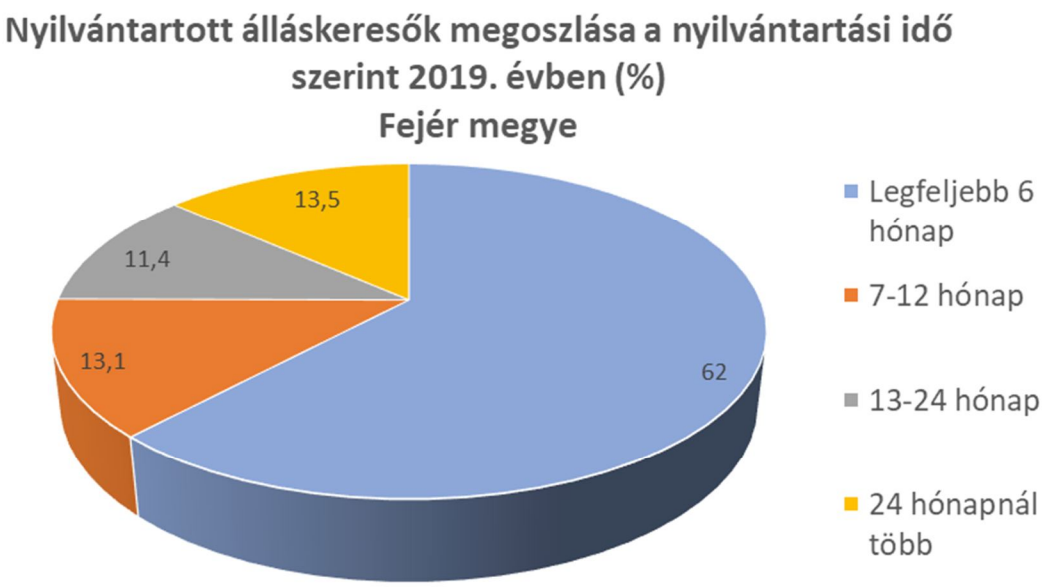

Nyilvántartott álláskeresők megoszlása a nyilvántartási idő szerint (%)

Dunaújvárosi Járás

Nyilvántartási idő/hó	Legfeljebb 6 hónap	7-12 hónap	13-24 hónap	24 hónapnál több
2011. december	56,4	16,9	15,6	11,1
2012. december	57,7	16,8	14,3	11,2
2013. december	52,5	16,7	17,8	13,0
2014. december	58,7	16,3	11,6	13,5
2015. december	50,7	20,9	14,6	13,7
2016. december	54,4	13,4	15,1	17,2
2017. december	53,7	13,6	12,8	19,9
2018.december	55,1	13,1	12,7	19,1
2019.december	56,2	13,7	12,2	17,9

Forrás: NFSZ

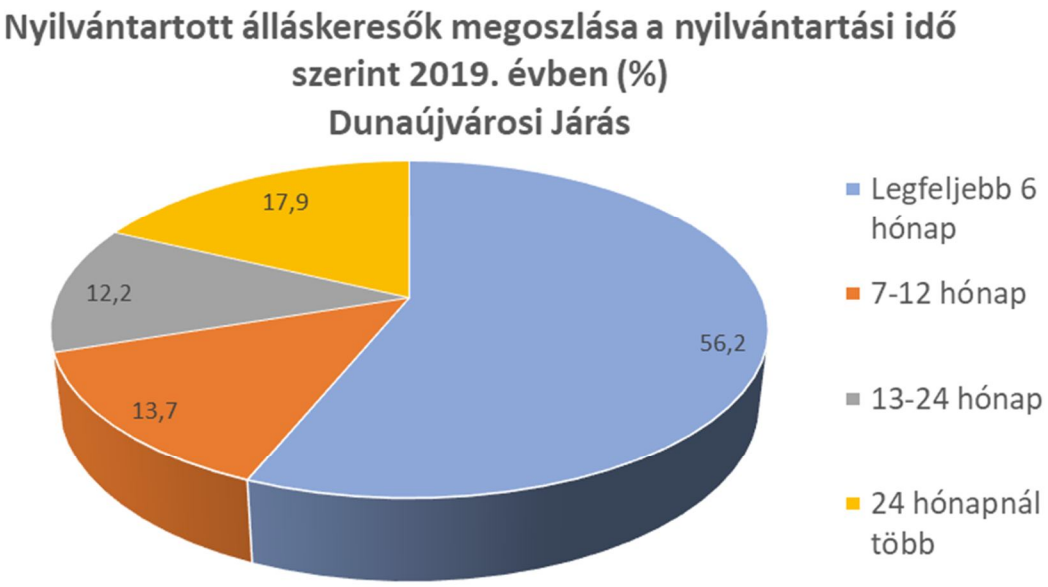

2011. évben minimális eltérés volt a megyei és a járási adatok között a nyilvántartásban töltött idő szerinti megoszlásnál. 2019. év decemberére megyei szinten közel 6%-kal nőtt a legfeljebb 6 hónapig nyilvántartottak aránya, a 24 hónapnál régebb óta nyilvántartottak aránya is nőtt, és ezzel egyidejűleg csökkent a 7-24 hónap közötti nyilvántartottak aránya. Helyi szinten a legfeljebb 6 hónapja nyilvántartott álláskeresők aránya jelentősen nem változott, pár százalékot csökkent a 7- 24 hónapja regisztráltak aránya, a 24 hónapnál régebb óta regisztráltak aránya pedig jelentősen nőtt.

3.2. A pályakezdők és diákok

3.2.1. Pályakezdők létszámának alakulása

Hazánkban a gazdasági, társadalmi átalakulások következtében a 90-es évektől folyamatosan megfigyelhető a pályakezdő fiatalok munkaerő-piaci részvétele. Az elmúlt kilenc év (2011-2019.) statisztikai adatait vizsgálva jól látható, hogy az álláskeresők számának emelkedésével a pályakezdő fiatalok száma is emelkedik, csökkenésével egyenesen arányosan csökken.

A 2013-as kimagaslóan magas évhez viszonyítva megállapítható, hogy a 2019. évre a regisztrációba bekerülő fiatalok száma a hat év alatt több mint harmadára csökkent. A tendencia országos, megyei és járási viszonylatban is ugyanazt a csökkenést mutatja.

Pályakezdők létszámának alakulása (fő)

Év	Országos	Fejér megye	Dunaújvárosi Járás
2011. év	53100	1966	474
2012. év	61400	2310	520
2013. év	66000	2305	596
2014. év	54500	1726	494
2015. év	46900	1458	419
2016. év	35800	972	272
2017. év	29600	695	211
2018. év	24819	641	192
2019. év	22631	647	187

Forrás: NFSZ

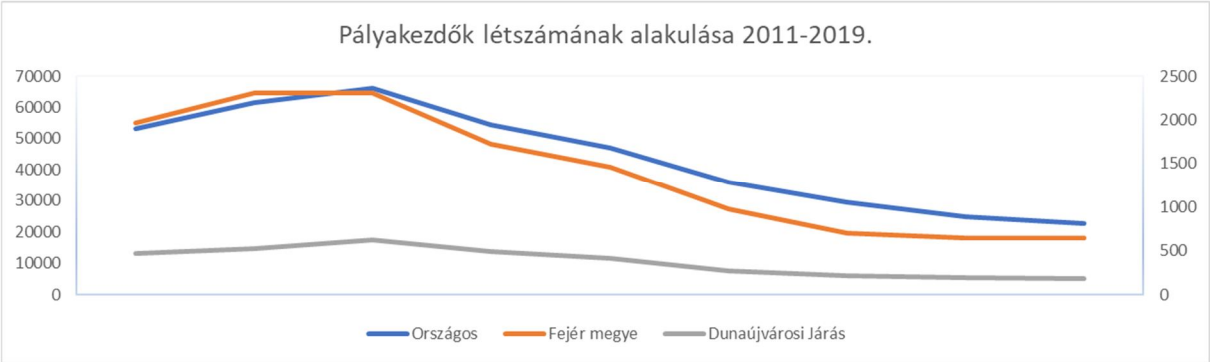

A munkaerőpiac gyengébb kereslete figyelhető meg a pályakezdők létszámának alakulásában 2011-ig, mely a stagnálást követően jelentősen emelkedett 2012. évben, átlagban 16%-kal. Számuk éves átlagban 61,5 ezer főre, arányuk az álláskeresők körében 11%-ra emelkedett. A vizsgált időszak legmagasabb adatai 2013. évben mutathatók ki, ahol a fiatalok aránya a nyilvántartott összlétszámon belül 13,3%-ra növekedett. Ezt követően minden évben csökkenés tapasztalható, majd 2017-től minimális növekedésnek indult, a tavalyi évre 8%-ban realizálódott.

A járási hivatalokban a regisztráció során azt a fiatal álláskeresőt tekintjük pályakezdőnek, aki a 25. életévét - felsőfokú végzettségű személy esetén 30. életévét –nem töltötte be, s rendelkezik a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel, valamint tanulmányai befejeztével álláskeresési ellátásra nem szerzett jogosultságot.

Pályakezdők számának változása (fő)

Dunaújvárosi Járás

Hónapok megnevezése	2011. év	2012.év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Január	498	426	561	473	429	320	219	188	201
Február	523	463	605	524	473	374	217	218	219
Március	520	490	617	531	474	348	261	214	219
Április	501	467	563	498	466	311	239	196	217
Május	436	443	513	523	387	263	191	160	188
Június	437	468	558	491	419	211	170	175	170
Július	541	598	681	497	425	254	195	201	169
Augusztus	526	614	678	501	427	237	202	199	161
Szeptember	485	628	691	513	419	260	234	208	187
Október	432	563	614	471	390	246	202	180	192
November	396	529	599	494	372	224	207	188	175
December	395	545	477	417	342	214	194	179	165
Havi átlag:	**474**	**520**	**596**	**494**	**419**	**272**	**211**	**192**	**187**

Forrás: NFSZ

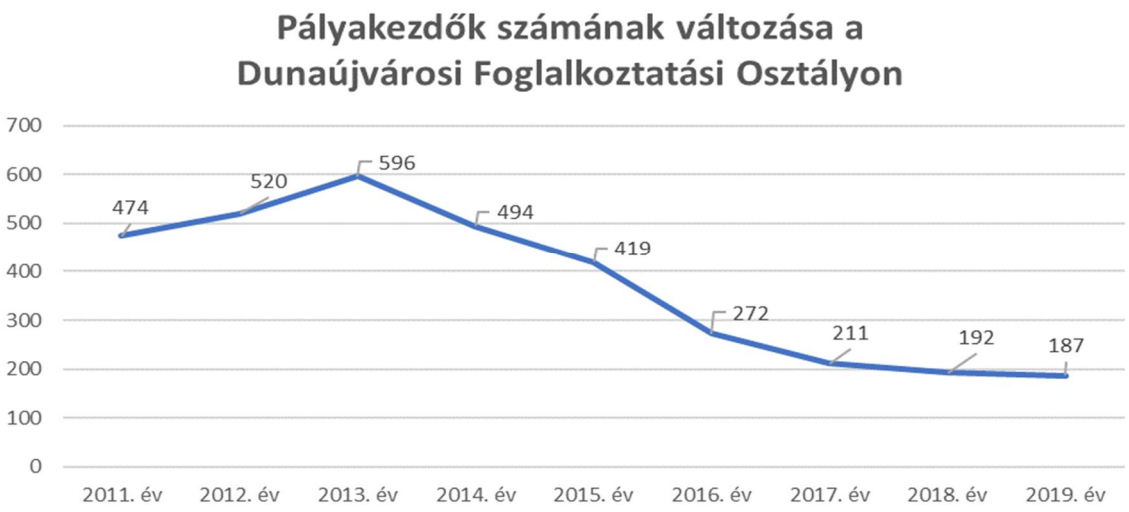

A legmagasabb létszámot 2013. évben értük el, 596 fő pályakezdő fiatal jelent meg a nyilvántartásban, legnagyobb számban július, augusztus és szeptember hónapban. A legalacsonyabb beáramlási létszám 2018. májusban volt tapasztalható, ahol mindössze 160 fő fiatal kérte regisztrációját.

A vizsgálatba bevont kilenc év adatait áttekintve megállapítható, hogy a dunaújvárosi járásban az országos adatokhoz hasonlóan 2013. évben emelkedett jelentősebb mértékben a pályakezdők száma, s az országos és megyei adatokkal megegyezően folyamatos csökkenés tapasztalható.

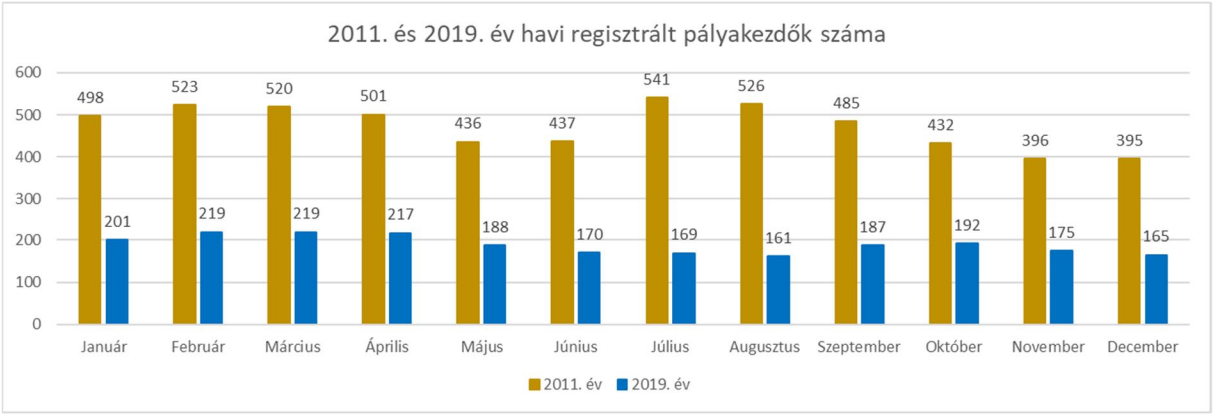

A hónapok adatait figyelembe véve jól látható a nyári és az év végi beáramlások csökkenése, mely november és december hónapban a legkevesebb.

3.2.2. Pályakezdők száma nemenként

Pályakezdők száma nemenként (ezer fő)

Országos

Év	Létszám	
	Férfi	Nő
2011. év	27,1	26,0
2012. év	31,1	30,3
2013. év	34,1	31,9
2014. év	28,0	26,5
2015. év	23,8	23,1
2016. év	17,8	17,9
2017. év	14,3	15,3
2018. év	11,5	13,3
2019. év	10,4	12,2

Forrás: NFSZ

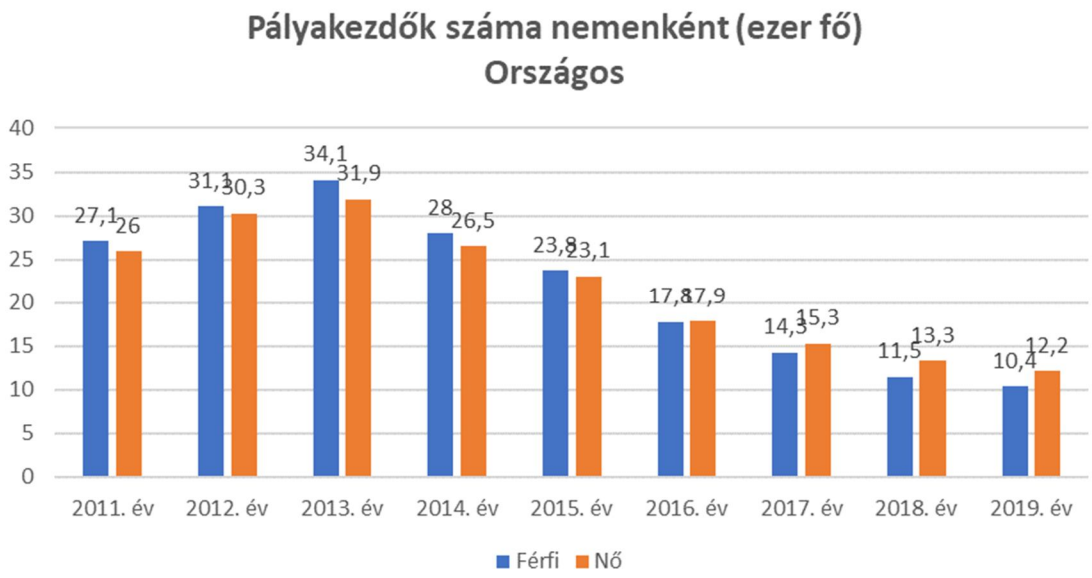

Országos viszonylatban 2015-ig a férfi pályakezdők nagyobb jelenléte volt kimutatható a nyilvántartásban szereplők körében. Az eltérések vizsgálatánál 2016-ban már nagyon kevés volt a különbség a nemek között, majd 2017-től elég nagy változást mutat, az utolsó két vizsgált időszakban országosan a pályakezdő nők száma már nagyobb mértéket öltött.

Pályakezdők száma nemenként (fő)

Fejér megye

Év	Létszám	
	Férfi	Nő
2011. év	911	1055
2012. év	1068	1242
2013. év	1096	1209
2014. év	796	930
2015. év	656	802
2016. év	412	560
2017. év	299	396
2018. év	273	368
2019. év	285	362

Forrás: NFSZ

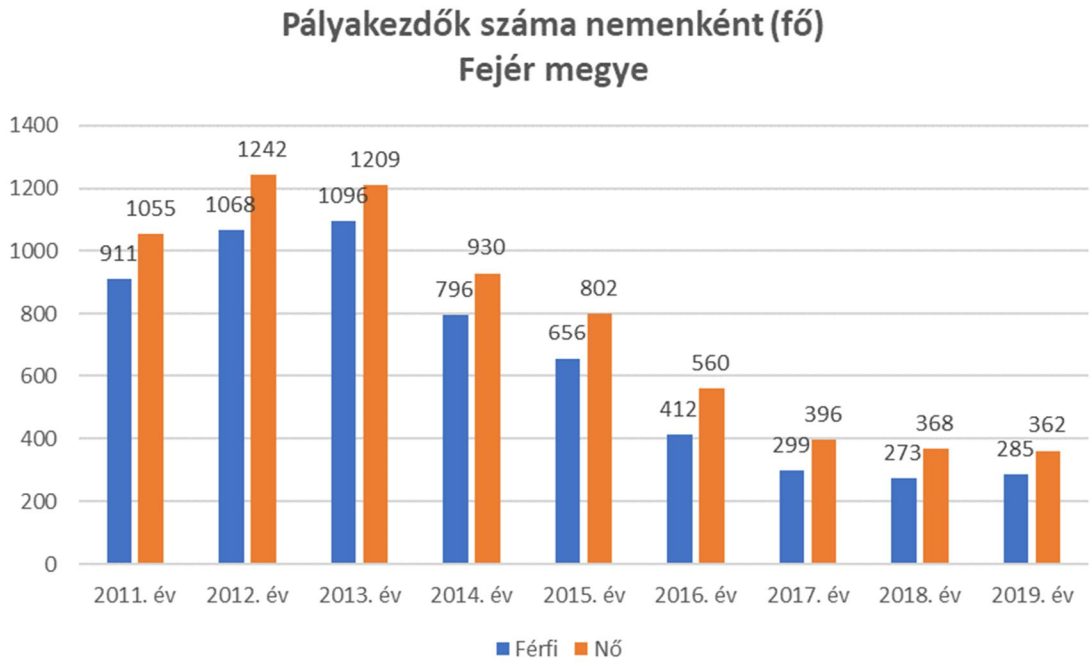

Az országos adatokat tekintve és a Fejér megyei adatokhoz viszonyítva a vizsgált kilenc évben Fejér megyére a nők nagyobb arányú jelenléte a jellemző. A nemek közötti legnagyobb eltérés 2012. évben tapasztalható, mely közel 200 főt jelent. A vizsgált időszakon belül folyamatosan és jelentősen a nők száma a nagyobb.

Pályakezdők száma nemenként (fő)

Dunaújvárosi Járás

Év	Létszám	
	Férfi	Nő
2011. év	199	275
2012. év	213	307
2013. év	273	350
2014. év	205	289
2015. év	164	255
2016. év	97	175
2017. év	78	133
2018. év	76	116
2019. év	80	109

Forrás: NFSZ

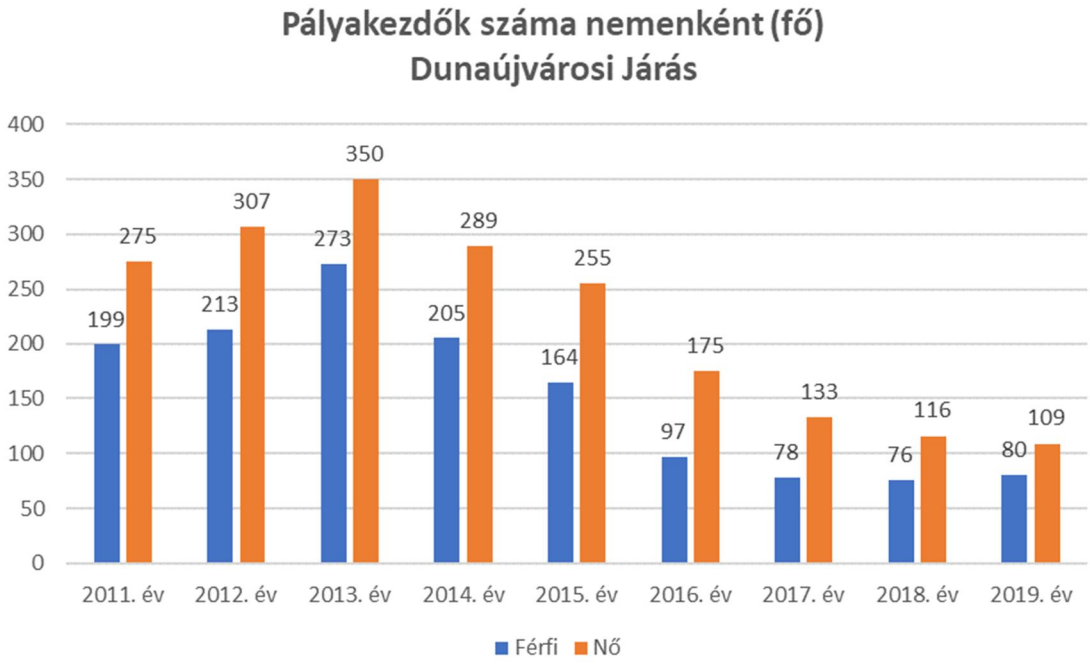

A megyében jellemző tendencia járásunkban is tapasztalható. Évről-évre a pályakezdők esetében a nők száma a meghatározó, mely 2012. évben majdnem elérte a 100 fős létszám eltérést. Ez az eltérés 2019-re már csak kb. 30 fő, a pályakezdők nagyszámú csökkenésének köszönhetően.

3.2.3. Pályakezdők száma iskolai végzettség szerint

Pályakezdők száma iskolai végzettség szerint (ezer fő)

Országos

Iskolai végzettség	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
<=8 általános	18,8	21,4	23,4	21,5	20,6	16,0	13,5	11,2	10,2
szakm., szakisk.	9,7	12,1	13,2	10,0	7,9	5,9	4,8	3,9	3,5
középiskola	20,4	23,7	25,1	20,0	16,1	11,9	9,8	8,7	8,4
felsőfokú	3,8	4,0	4,2	3,0	2,2	1,8	1,3	1,0	0,9

Forrás: NFSZ

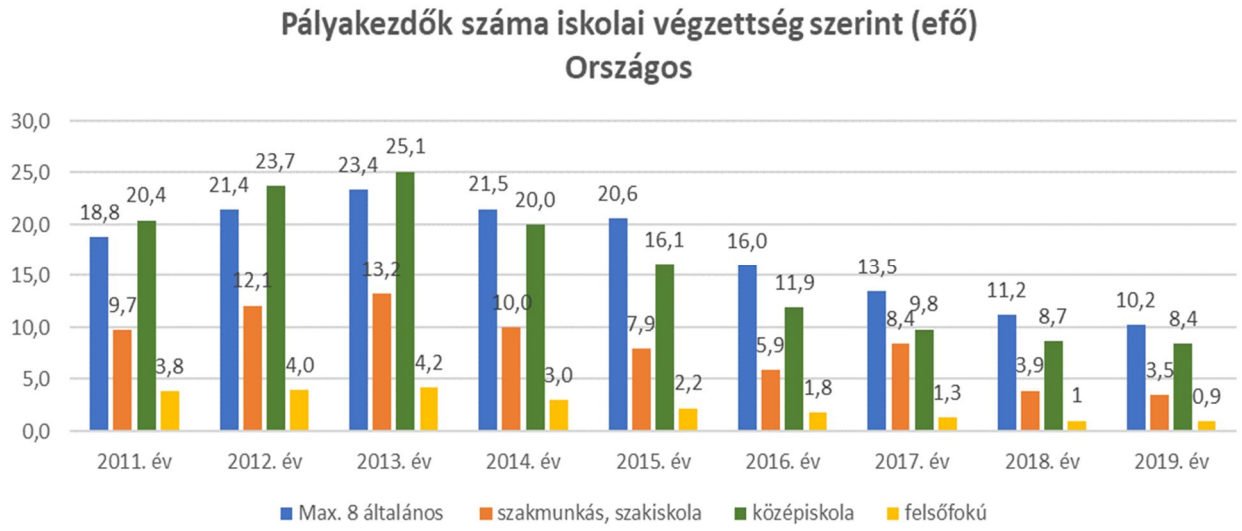

A munkaerő-piaci igényeket figyelembe véve jelentős vizsgálati szempont a regisztrációban megjelenő pályakezdő álláskeresők iskolai végzettség szerinti megbontása. Továbbra is a legmagasabb a 8. általános, vagy annál kevesebb iskolai végzettségűek illetve a középiskolások, érettségizettek száma a szakmával rendelkezőkkel szemben. A 2019. évben országos viszonylatban a regisztrációban szereplők átlagosan 0,9%-a rendelkezik felsőfokú iskolai végzettséggel, ezzel szemben közel 45%-uk 8 általános iskolai végzettséggel, vagy annál kevesebb osztállyal rendelkezik.

Pályakezdők száma iskolai végzettség szerint (fő)

Fejér megye

Iskolai végzettség	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
<=8 általános	607	724	735	635	604	398	275	250	232
szakm., szakisk.	370	473	475	321	233	164	117	106	97
középiskola	841	976	949	678	547	363	273	263	296
felsőfokú	148	137	146	92	74	47	31	22	21

Forrás: NFSZ

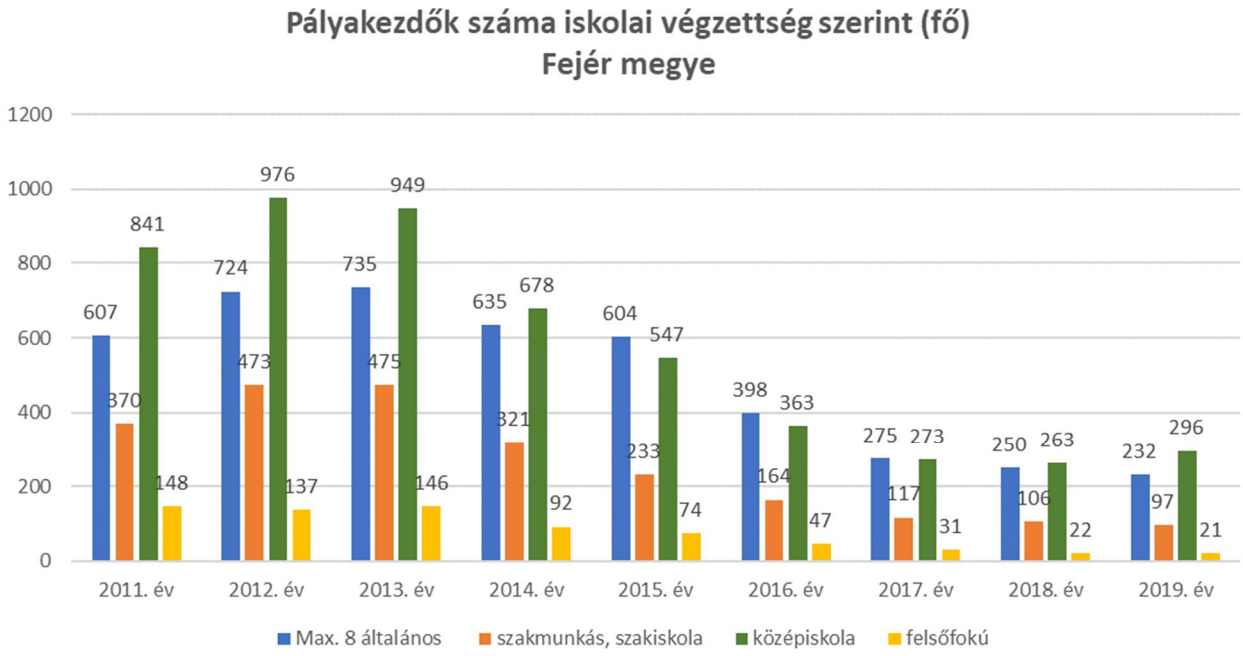

2014 évet követően a regisztrációban szereplő pályakezdők folyamatos csökkenése figyelhető meg. 2014 évhez képest az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma 635 fő volt, mely 2019. évre már csak 232 fő. Ez a szakképzettek esetében 321 főhöz képest 97 fő, középiskola végzettségűeknél 678 főhöz képest 296 fő, míg a diplomásoknál 92 főhöz képest 21 fő. A legnagyobb arányú csökkenés a 8 általános vagy annál kevesebb végzettségűek esetén tapasztalható.

Pályakezdők száma iskolai végzettség szerint (fő)

Dunaújvárosi Járás

Iskolai végzettség	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
<=8 általános	134	142	155	136	122	81	76	73	63
szakm., szakisk.	79	98	139	103	71	39	36	31	30
középiskola	228	252	293	226	203	126	91	83	91
felsőfokú	33	28	36	29	23	16	8	6	4

Forrás: NFSZ

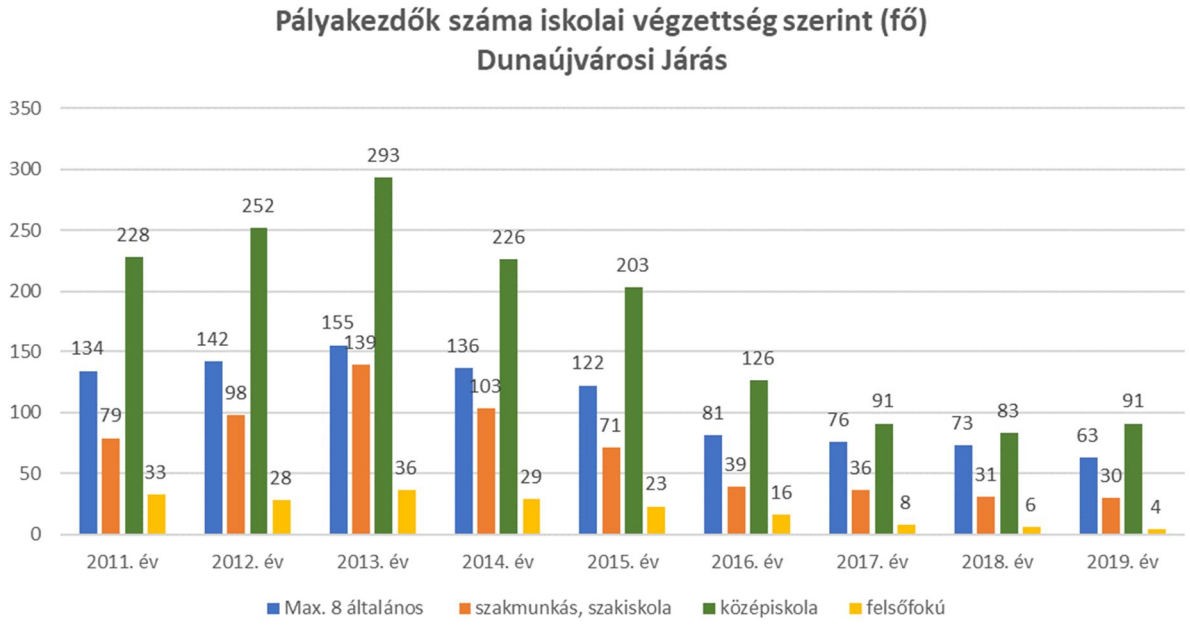

A megyei adatokhoz hasonlóan a Dunaújvárosi Járás területén is tapasztalható a pályakezdő fiatalok számának folyamatos csökkenése. 2019. évben azonban a többi évhez hasonlóan továbbra is a 8 általános vagy annál kevesebb iskolai végzettséggel, illetve az érettségivel rendelkezők száma a legmagasabb, bár egymáshoz viszonyított arányuk már jelentősen csökkent.

3.2.4. Pályakezdők regisztrációban töltött idő szerinti megoszlása

Pályakezdők regisztrációban töltött idő szerinti megoszlása (%)

Fejér megye

	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
legfeljebb 6 hónap	71,1	73,4	71,9	76,5	76,0	80,9	84,4	83,3	80,1
7-12 hónap	13,2	12,4	13,2	11,5	12,7	10,5	7,3	10	12,2
13-24 hónap	12,2	10,9	11,2	8,8	7,7	5,0	5,4	4,7	5,6
24 hónapnál több	3,5	3,2	3,7	3,2	3,5	3,6	2,9	2,0	2,0

Forrás: NFSZ

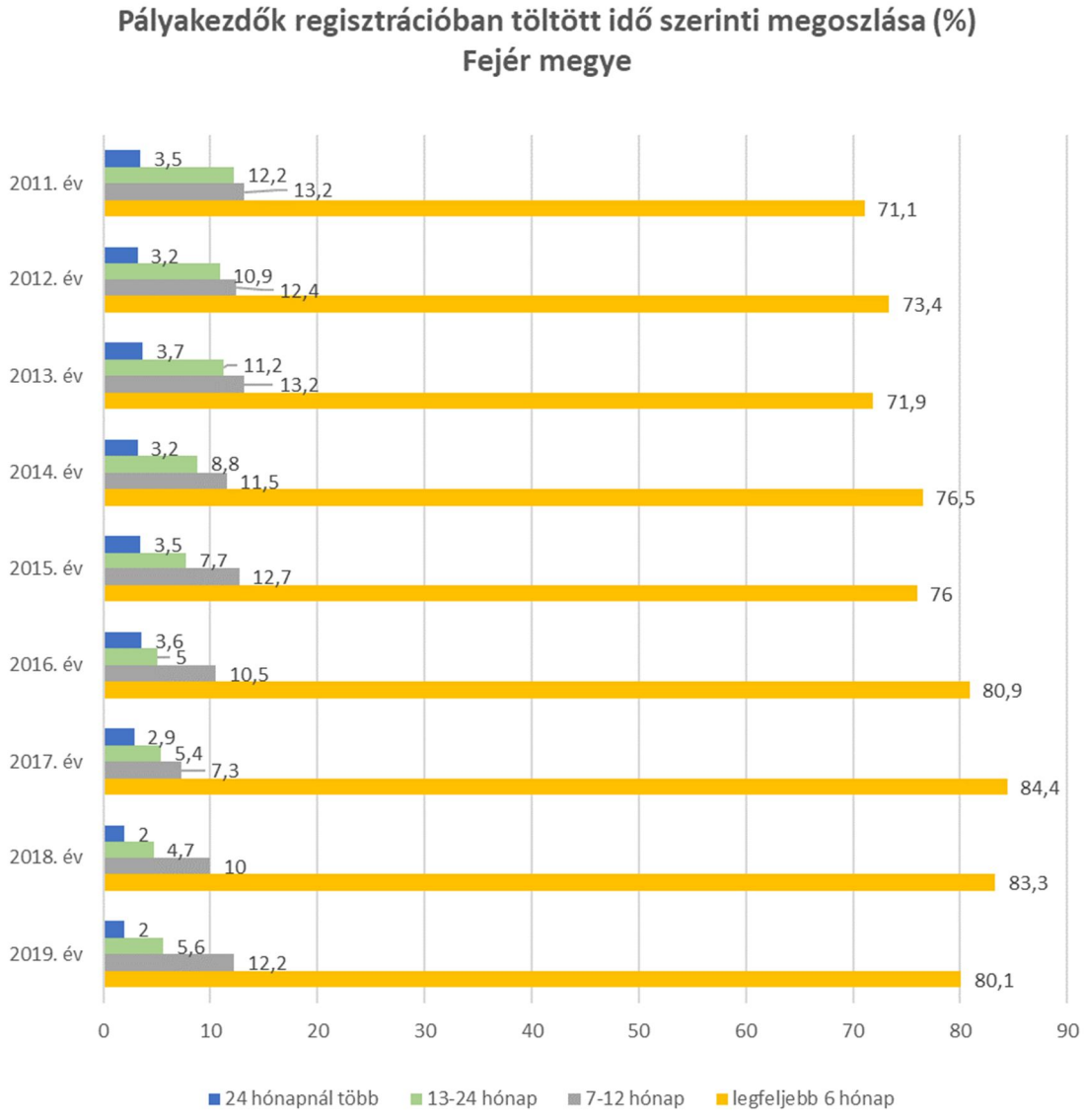

A tartós munkanélküliség a fiatalok körében egy kritikus állapot, hiszen a munkaerő-piacra való bejutás az idő múlásával egyre nehezebbé válik, mivel gyengék a munkaerő-piaci kötődéseik és kevés munkatapasztalattal rendelkeznek. A legfeljebb 6 hónapot regisztrációban töltött fiatalok aránya folyamatosan emelkedett, 2017. évben már elérte a 84,4%-ot, 2019. évre némiképpen csökkent (80,1%).

Az utóbbi két évben emelkedett a több mint 6 hónapja, de kevesebb, mint 1 éve regisztrált pályakezdők száma, ezzel egy időben csökkent a 13-24 hónap között, és a 24 hónapnál hosszabb ideje regisztráltak száma.

Pályakezdők regisztrációban töltött idő szerinti megoszlása (%)

Dunaújvárosi Járás

	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
legfeljebb 6 hónap	72,2	69,9	66,5	71,0	75,1	79,4	82,5	83,3	81,5
7-12 hónap	12,4	14,1	16,8	11,8	10,8	12,1	8,8	9,4	11,6
13-24 hónap	9,1	12,7	13,8	12,7	7,9	3,7	5,7	4,7	4,2
24 hónapnál több	6,3	3,3	2,9	4,6	6,1	3,7	3,1	3,1	2,7

Forrás: NFSZ

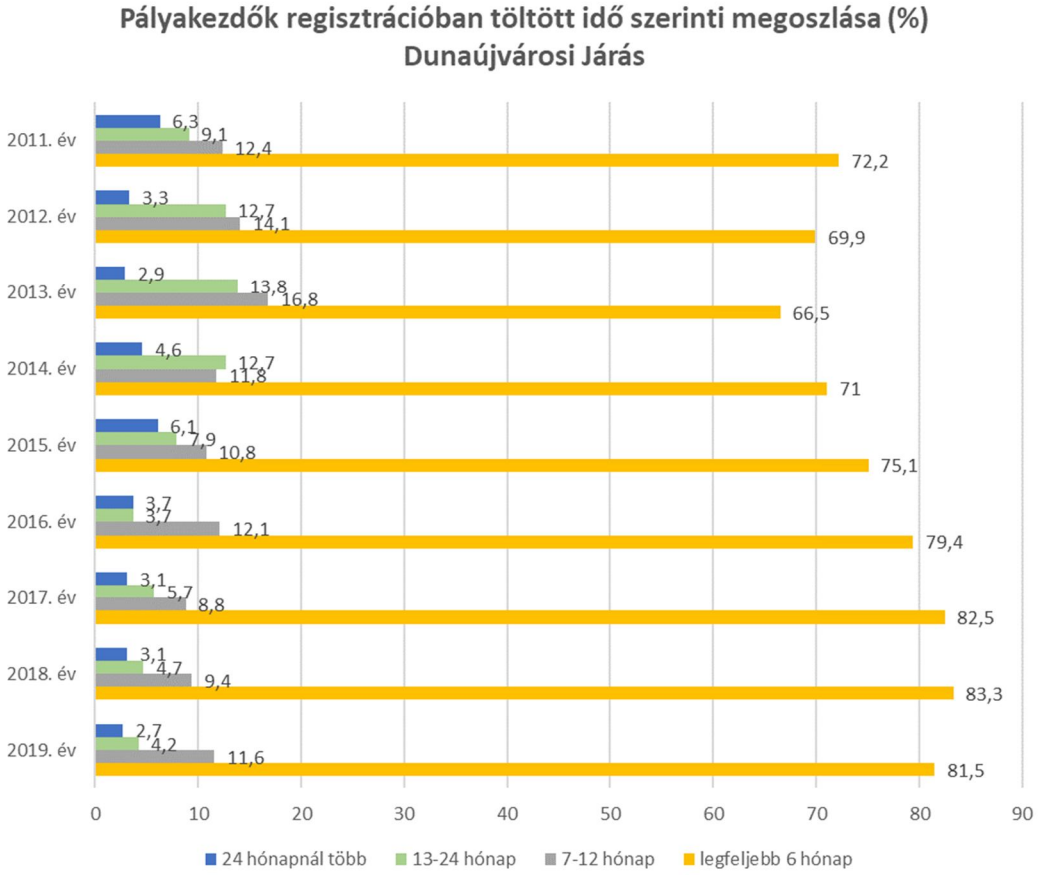

A Dunaújvárosi Járási Foglalkoztatási Osztálya esetében a megyére vonatkozó tendencia figyelhető meg a legfeljebb 6 hónapja nyilvántartottak tekintetében.
2017. évben a regisztrált pályakezdők 82,5%-a kevesebb, mint 6 hónapot tölt nyilvántartásban, ez az arány 2019-re a megyei arányokhoz hasonlóan a Dunaújvárosi Járásban is csökkent (81,5%). Nőtt a több mint 6 hónapja, de kevesebb, mint 1 éve regisztrált pályakezdők száma.

3.2.5. Diákok

Az oktatást, ezen belül a középfokú oktatást nagyban befolyásolják a demográfiai trendek. A beiskolázási értékek – a népességfogyással együtt mozogva – csökkenést mutattak az elmúlt közel 20 évben. 2000 és 2018 között az általános iskolások száma 24%-kal csökkent. Ez a tendencia különösen 2010 után éreztette hatását a középfokú képzésben. Ezzel együtt a 90-es évek elejétől országos szinten folyamatosan jellemző tendencia, hogy a középfokú képzés az érettségit adó oktatás irányába tolódik, míg a szakmunkás és szakiskolai tanulók száma és aránya folyamatosan csökken.

A szakképzési intézményrendszer struktúrájában jelentős átalakítás történt 2015-ben, mivel ekkor alakultak meg a szakképzési centrumok, és a különböző iskolatípusok jellege is nagymértékben átalakult. Emiatt a 2015. előtti évek szakképzési adatainak az összevetése a jelenlegi struktúrával rendkívül pontatlan adatokat eredményezne, így a szakképzési helyzet elemzését csak az elmúlt öt évre vonatkozóan végeztük el.

A szakképzésben az ITM fenntartásában jelenleg 44 szakképzési centrum keretén belül 381 tagintézményben 238 különböző szakma oktatása zajlik, ebből egy centrum működik térségünkben.

A Dunaújvárosi Szakképzési Centrum irányítása alá tartozó szakképző iskolák közül Dunaújvárosban 6, míg Pusztaszabolcson 1 intézmény található, melyek szakgimnáziumi, szakközépiskolai, szakiskolai, híd-programos és kollégiumi feladatokat is ellátnak. Képzési kínálatuk 22 szakmacsoporton belül 36 ágazatban mintegy 140 szakma oktatását teszi lehetővé.
A Dunaújvárosi Szakképzési Centrumban oktatott szakmacsoportok:

1. Egészségügy
2. Szociális szolgáltatások
3. Oktatás
4. Művészet, közművelődés, kommunikáció
5. Gépészet
6. Elektrotechnika-elektronika
7. Informatika
8. Vegyipar
9. Építészet
10. Könnyűipar
11. Faipar
13. Közlekedés
14. Környezetvédelem-vízgazdálkodás
15. Közgazdaság
16. Ügyvitel
17. Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció
18. Vendéglátás-turisztika
19. Egyéb szolgáltatások
20. Mezőgazdaság
21. Élelmiszeripar
22. Rendészet, honvédelem és közszolgálat.

Gazdasági, szakképzési adottságok:

Dunaújváros kiváló adottságokkal rendelkezik közlekedési és infrastrukturális szempontból: 3 megye (Fejér, Tolna, Bács-Kiskun) határán, az M6-os és M8-as autópályák mellett, a Duna partján található. A gyorsforgalmi utak, a dunai híd és a folyami kikötő lehetővé tenné azt, hogy a régióban gazdasági és képzési szempontból is vezető szerepet töltsön be, azonban ezt a helyzeti előnyt az infrastruktúrális fejlesztések késése miatt csak részben sikerül hasznosítani.

A régióban számos nagyvállalat (pl. ISD Dunaferr, Hankook, Hamburger Hungária, Ferrobeton, Grabarics) és kis- és középvállalkozás működik, melyek szakemberigényének kielégítéséhez a DSZC tagintézményei jelentős mértékben hozzájárulnak.

A centrum az alábbi hiányszakmákban képez tanulókat: asztalos, autószerelő, burkoló, épület- és szerkezetlakatos, elektronikai technikus, festő, mázoló, tapétázó; gépi forgácsoló, gépgyártástechnológiai technikus; gyakorló ápoló; gyakorló csecsemő- és gyermekápoló; központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő; kőműves; női szabó, szociális gondozó és ápoló; villanyszerelő.

A hiányszakmát választó tanulók száma az utóbbi években csak csekély emelkedést mutatott annak ellenére, hogy a kiemelten támogatott képzések ideje alatt plusz ösztöndíj juttatásban is részesültek, és a további foglalkoztatásuk garantált lenne a régióban.

A tanulói létszámok megoszlása képzési típusonként (fő)

Képzés típusa	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév
Gimnázium	197	85	38	0	0
Szakgimnázium (szakközépiskola 2015/2016 tanévig)	2 384	2 196	2 421	2 519	2 400
Szakközépiskola (szakiskola 2015/2016 tanévig), szakiskola, készségfejlesztő iskola (speciális szakiskola 2015/2016 tanévig), szakképzési HÍD program (2016/2017 tanévtől)	1 239	1 378	1 844	1 297	1 429
Összesen:	**3 820**	**3 659**	**4 303**	**3 816**	**3 829**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

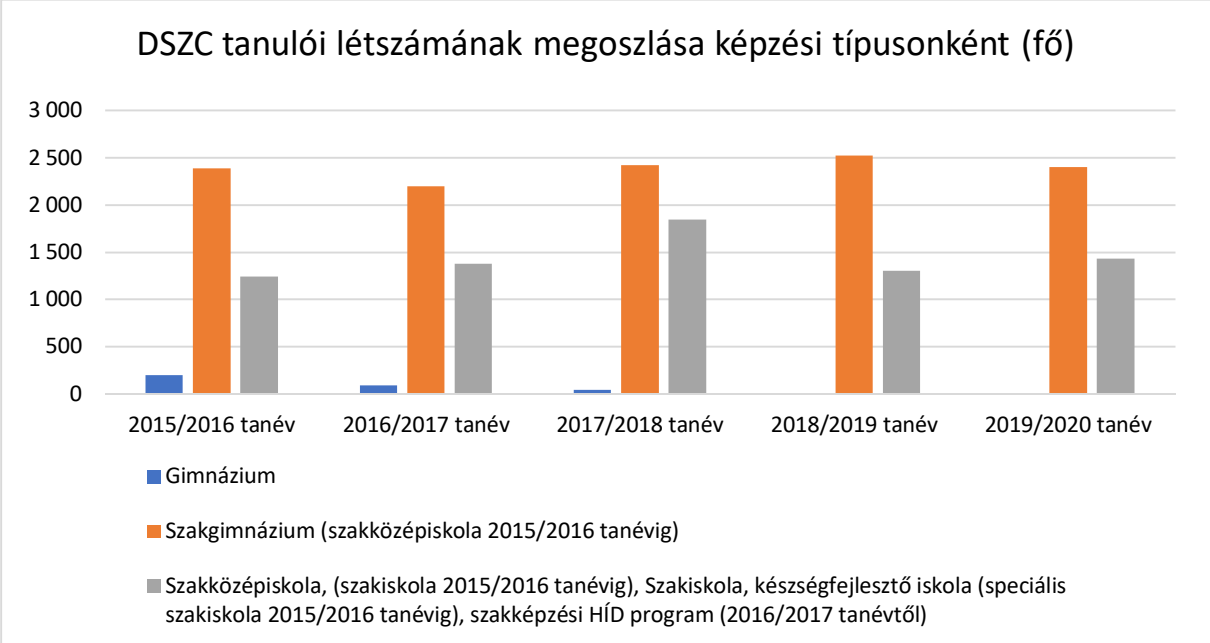

Dunaújvárosi Szakképzési Centrum tagintézményeiben a 2019/2020-as tanévben összesen 3829 tanuló tanult.

Az összesített képzési adatokból látható, hogy az elmúlt négy évben nem csökkent drasztikusan a Dunaújvárosi Szakképzési Centrum intézményeiben tanulók száma, azonban a képzési típusok között átrendeződés tapasztalható: Egyrészt a nappali képzés mellett meghatározó létszám jelenik meg a felnőttoktatásban, másrészt a szakgimnáziumi képzéseket választók aránya is növekvő tendenciát mutat, míg a szakképzési évfolyamok tanulóinak száma stagnál.

Tanulói létszámok megoszlása nappali képzésben (fő)

Nappali képzés	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév
Gimnázium	153	85	38	0	0
Szakgimnázium (szakközépiskola 2015/2016 tanévig)	2 184	1 875	1 991	2 056	1869
Szakközépiskola, (szakiskola 2015/2016 tanévig), Szakiskola, készségfejlesztő iskola (speciális szakiskola 2015/2016 tanévig), szakképzési HÍD program (2016/2017 tanévtől)	1 187	982	872	752	768
Összesen:	**3 524**	**2 942**	**2 901**	**2 808**	**2 637**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

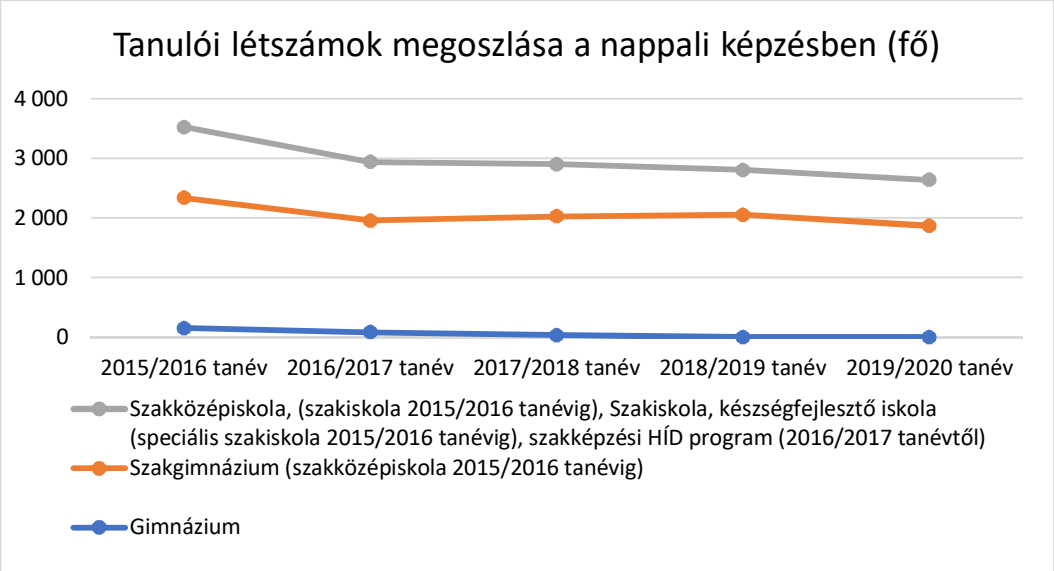

Tanulói létszámok megoszlása esti képzésben (fő)

Esti	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév
Gimnázium	44	0	0	0	0
Szakgimnázium (szakközépiskola 2015/2016 tanévig)	200	321	430	463	531
Szakközépiskola, (szakiskola 2015/2016 tanévig), Szakiskola, készségfejlesztő iskola (speciális szakiskola 2015/2016 tanévig), szakképzési HÍD program (2016/2017 tanévtől)	45	396	972	545	661
Összesen:	**289**	**717**	**1 402**	**1 008**	**1 192**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

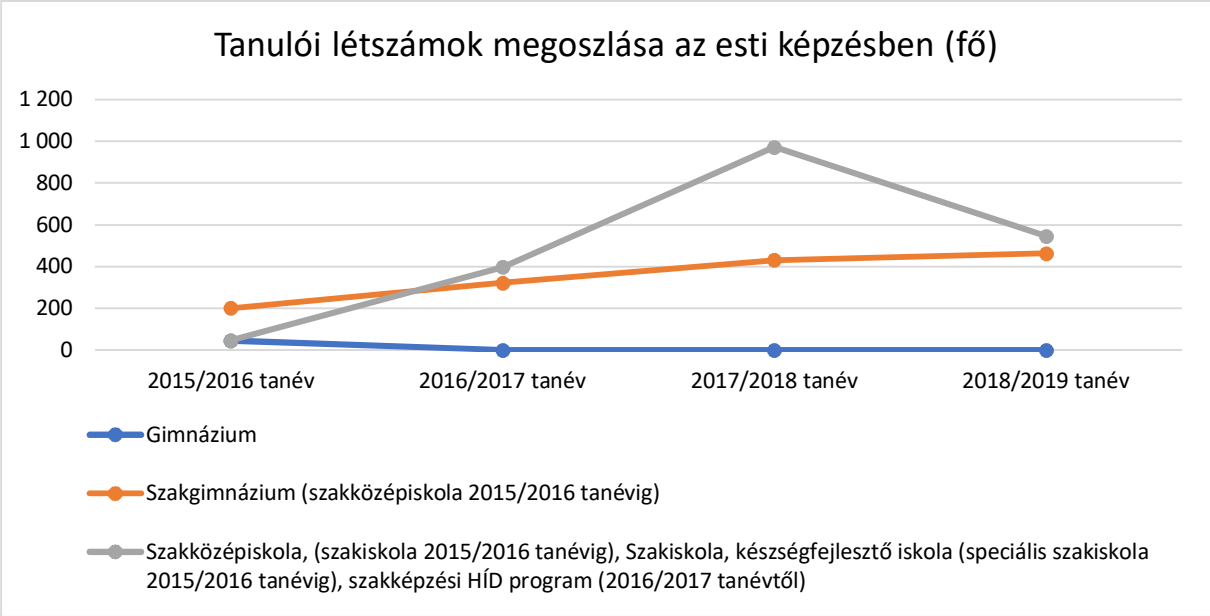

Amennyiben külön is megvizsgáljuk a nappali és az esti képzések létszámait, jól látható az az ellentétes irányú tendencia, amely a nappali képzés folyamatos csökkenését, míg az esti képzés jelentős emelkedését mutatja. Az esti képzés 2016/2017-es tanévre 60%-kal emelkedett az előző tanévhez képest, ami jól tükrözi az ebben az időszakban életbe lépett első két szakma ingyenes megszerzését bevezető törvényi rendelkezések hatását, amely elsősorban a felnőtt korosztály számára adott új lehetőséget az iskolarendszerű képzésbe történő bekapcsolódásra.

A jelentős érdeklődés hatására az elmúlt öt tanévben az esti képzések aránya több mint 80%-kal megnövekedett.

Dunaújvárosi SZC képzési kínálata szakmacsoport szerinti bontásban (fő)

Szakmacsoport megnevezése	**2015/2016 tanév**	**2016/2017 tanév**	**2017/2018 tanév**	**2018/2019 tanév**	**2019/2020 tanév**
Egészségügy	22	13	8	10	0
Szociális szolgáltatások	11	9	16	25	25
Oktatás	54	47	60	60	48
Művészet, közművelődés, kommunikáció	9	12	11	0	0
Gépészet	62	49	36	50	56
Elektrotechnika-elektronika	14	49	16	13	27
Informatika	82	86	100	132	133
Vegyipar	0	0	11	9	12
Építészet	31	0	27	25	30
Közlekedés	0	10	29	25	30
Környezetvédelem	14	13	0	0	0
Közgazdaság	48	44	30	30	36
Ügyvitel	28	17	16	16	16
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	13	23	0	13	16
Vendéglátás-turisztika	43	52	58	51	49
Egyéb szolgáltatások	15	21	22	39	45
Rendészet, honvédelem és közszolgálat	63	51	36	33	30
Összesen:	**509**	**496**	**476**	**531**	**553**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

A táblázat ágazatonkénti bontásban jeleníti meg a 9. évfolyamra beiratkozott tanulói létszámot. Az összesítésben az látható, hogy a DSZC intézményeit választók aránya az elmúlt 5 év viszonylatában mérsékelt növekedést mutat.

Míg egyes hiányszakmákra jellemző ágazatokban továbbra is csökken a beiskolázások aránya (egészségügy, elektronika, környezetvédelem), addig más kiemelt ágazatokban mérsékelt növekedést mutat a szakmák iránt érdeklődők száma (gépészet, építészet vegyipar, közlekedés). A „hagyományosan divatos" szakmák esetében folyamatos érdeklődés áll fenn (informatikai ágazat, vendéglátás-turisztika, egyéb szolgáltatások).

A legtöbben a szakgimnáziumi képzési formát választják, így valamilyen érettségire épülő (54-es) szakmát fognak szerezni a közeljövőben. Ennek egyik meghatározó oka, hogy a szakmunkásképzés mára már sokat veszített vonzerejéből. Egyre kevesebben választják a nehéznek titulált „kétkezi" fizikai munkát annak ellenére, hogy sok esetben ösztöndíjjal támogatott hiány-szakképesítésekről van szó, illetve a tanulószerződés alapján folyó gyakorlati képzés valós gazdasági környezetben történik.

A jövő szempontjából nehézséget jelent, hogy a szakiskolai végzettséggel általában együtt járó alacsonyabb társadalmi státusz miatt tovább csökkent a szakközépiskolák (eddig szakiskolák) presztízse, és egyre többen választják a gimnáziumi, illetve a szakgimnáziumi (szakközépiskolai) továbbtanulást. A szakgimnáziumok preferálása másrészt azért is jelentős, mert az érintett korosztályra nem jellemző a tudatos pályaválasztás. Sokkal inkább érzelmi alapon, szülői, vagy osztályfőnöki befolyásolás hatására születik meg a továbbtanulási döntés, amely során fontosabb szempont az iskola megválasztása, mint akár a gyermekben rejlő valós potenciál figyelembe vétele, vagy akár a választott szakmák által kínált lehetőségek sztereotípiáktól mentes, reális felmérése.

Dunaújvárosi SZC szakközépiskolai, szakiskolai, speciális szakiskolai és szakképzési HÍD programban résztvevő 9-es tanulói létszámainak alakulása szakmacsoport szerinti bontásban (fő)

Szakmacsoport megnevezése	**2015/2016 tanév**	**2016/2017 tanév**	**2017/2018 tanév**	**2018/2019 tanév**	**2019/2020 tanév**
Egészségügy	0	0	0	0	0
Szociális szolgáltatások	27	14	12	13	12
Gépészet	103	89	82	51	70
Elektrotechnika-elektronika	17	22	21	24	14
Vegyipar	0	0	0	0	0
Építészet	45	41	9	27	23
Könnyűipar	0	0	0	0	0
Faipar	32	33	15	23	16
Közlekedés	14	12	26	11	11
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	43	59	25	30	40
Vendéglátás-turisztika	89	82	78	73	64
Egyéb szolgáltatások	0	0	0	0	0
Előkészítő	0	0	7	10	11
Összesen:	**370**	**352**	**275**	**262**	**261**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

A szakképzésben és a speciális szakképzési programokban résztvevő tanulók aránya a beiskolázásban érintett korosztály létszámán belül évről évre jelentős csökkenést mutat.

Komoly probléma a szakképzést választó fiatalok körében általánosan jellemző nagyszámú lemorzsolódás ténye, amelyet jól szemléltet az első szakképzési évfolyamot megkezdő tanulók számának és a sikeres szintvizsgát tevő tanulók arányának összevetése. A tanulmányok folytatását jelentő duális szakmai képzésre csak a sikeres szintvizsgát követően kerülhet sor.

Az érintett tanulói létszámok és a sikeresen szintvizsgázók száma (fő)

tanév	A 9-es tanulók száma (fő)	A sikeres szintvizsgázók létszáma (fő)
2015/2016	509	456
2016/2017	496	267
2017/2018	476	223
2018/2019	531	200

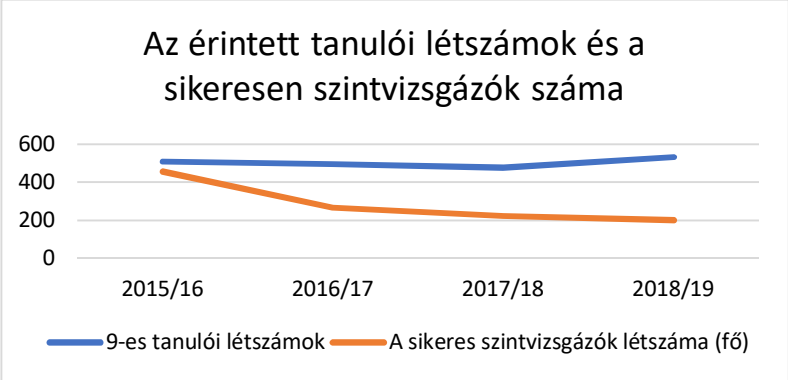

A végzettség nélküli iskolaelhagyás a szakképzés területén hazánkban közel 30%-os, amely a nem kellően megalapozott pályaválasztást követő iskolai kudarcok gyakori következménye. Az alacsony iskolázottság a munkaerőpiacról és a társadalomból való kirekesztődés veszélyeit hordozza magában.

Dunaújvárosi SZC végzős tanulói létszámainak alakulása szakmacsoport szerinti bontásban (fő)

Szakmacsoport megnevezése	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév
Egészségügy	58	49	65	22	9
Szociális szolgáltatások	0	0	0	11	24
Oktatás	0	5	17	12	17
Művészet, közművelődés, kommunikáció	18	13	0	0	0
Gépészet	45	42	87	24	23
Elektrotechnika-elektronika	62	42	50	12	6
Informatika	21	20	26	14	28
Vegyipar	0	7	9	0	0
Építészet	42	39	31	10	6
Közlekedés	9	10	34	11	11
Környezetvédelem	2	0	0	8	0
Közgazdaság	61	54	64	21	18
Ügyvitel	12	16	8	8	13
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	105	43	47	9	3
Vendéglátás-turisztika	33	23	46	10	17
Egyéb szolgáltatások	10	33	42	3	0
Rendészet, honvédelem és közszolgálat	35	48	46	0	0
Összesen:	**513**	**444**	**572**	**175**	**175**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

Dunaújvárosi SZC szakközépiskolai, szakiskolai, speciális szakiskolai és szakképzési HÍD programban végzett tanulói létszámainak alakulása szakmacsoport szerinti bontásban (fő)

Szakmacsoport megnevezése	2015/2016 tanév	2016/2017 tanév	2017/2018 tanév	2018/2019 tanév	2019/2020 tanév
Egészségügy	0	0	0	0	0
Szociális szolgáltatások	14	17	19	7	4
Gépészet	166	119	93	66	58
Elektrotechnika-elektronika	29	12	13	13	11
Vegyipar	0	0	0	0	0
Építészet	40	20	13	21	9
Könnyűipar	6	6	0	0	0
Faipar	25	8	19	14	10
Közlekedés	17	10	10	13	11
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció	28	64	66	14	30
Vendéglátás-turisztika	124	96	88	38	45
Egyéb szolgáltatások	0	10	0	0	0
Összesen:	**449**	**362**	**321**	**186**	**178**

Forrás: Dunaújvárosi Szakképzési Centrum

A végzős létszámadatok alapján is látható, hogy a szakképzést sikeresen befejező tanulók aránya évről-évre csökkenő tendenciát mutat. Ezt a körülményt súlyosbítja a szakképző évfolyamokon végzett tanulók körében tapasztalható jelentős mértékű **pályaelhagyás** is**,** amely következtében számos volt szakiskolás, szakközépiskolás jelenleg nem jelenik meg szakmájának munkaerőpiacán. Mindemellett a szakmunkások területi mobilitásának hiánya és a korábbi szakiskolai diákok alacsony tudásszintje miatt is problematikus lehet a megfelelő szakképzett munkaerő megtalálása azon vállalatok számára, akik jellemzően a technológiai változásokhoz való alkalmazkodóképességet hiányolják az állásokra jelentkezők körében. A Gazdasági Vállalkozáskutató Intézet felmérése szerint az utóbbi évek során a vállalatok mintegy 15%-a szembesült az üres álláshelyeik megfelelően képzett pályakezdő szakmunkással való betöltésének nehézségével.

Az oktatási háttér reálisabb feltérképezéséhez a sima gimnáziumi képzés arányát sem hagyhatjuk figyelmen kívül. Ha egy kicsit szélesebb kitekintésben vizsgáljuk a KSH területi adatait, akkor látható, hogy a gyereklétszám csökkenése mellett Fejér megyében alig csökkent a gimnáziumi képzésre felvett tanulók száma, míg a szakképzésbe járók száma (szakközépiskola és szakgimnázium) 2011. óta közel 1/3-ával, drasztikusan csökkent.

A középfokú oktatási létszámok Fejér megyei alakulása (fő)

Képzés típusa	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Szakiskola, speciális szakiskola	525	481	449	416	369	365	387	378	405
Szakközépiskola	6099	5515	5009	4440	3732	3444	3393	2939	2753
Szakgimnázium	11193	10254	9389	8730	8225	7535	7294	7003	6996
Gimnázium	6867	6631	6447	6264	6287	6231	6225	6277	6306
Összesen:	24684	22881	21294	19850	18613	17575	17299	16597	16460

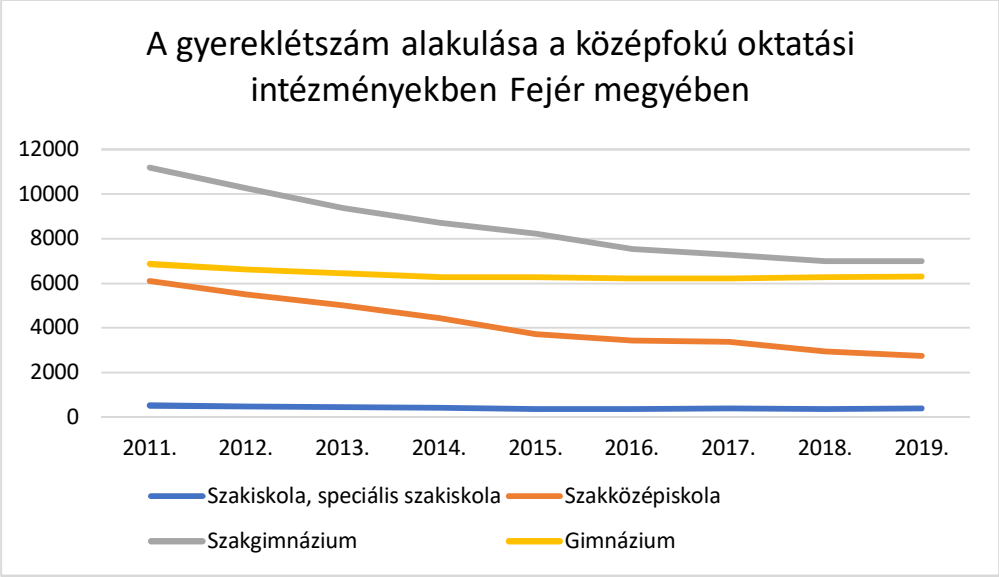

A jelenlegi helyzetben nemcsak a szakképzésbe jelentkező tanulók arányának növelése okoz problémát, hanem a már meglévő tanulók megtartása is komoly kihívást jelent.

Ezt a trendet megállítani, vagy megfordítani jól átgondolt, rendszerszintű adminisztratív eszközök alkalmazása nélkül nem lehet! Nemcsak az egyes iskolatípusok által támasztott felvételi követelményrendszert és a felvételi eljárást lenne célszerű átgondolni, hanem az állami intézményrendszer és az egyre növekvő számú magán- és egyházi iskolák keretein belül ellátható köznevelési feladatok is szabályozásra szorulnak. A jelenlegi állapot egészségtelen versenyhelyzetet teremt a különböző profilú intézmények között. A gyermeklétszámokért folytatott háborúban az intézményi érdekek a meghatározóak, nem pedig a gazdaság jövőbeni működőképessége. Az a tény, hogy évről évre egyre kevesebben kívánnak középfokú szakmai végzettséget szerezni, mostanra már kritikus mértékű szakemberhiányt eredményezett, amely már rövidtávon is patthelyzethez vezethet a teljes munkaerőpiacon.

Ezt a kialakult helyzetet hivatott orvosolni a Kormány által 2019. március 28-án elfogadott Szakképzés 4.0 – A Szakképzés és Felnőttképzés Megújításának Középtávú Szakmapolitikai Stratégiája. A stratégai egyik kiemelt célja a szakképzés még gyakorlatiasabbá és még vonzóbbá tétele, a IV. ipari forradalom kihívásainak megfelelő készségekkel és kompetenciákkal rendelkező szakemberek képzésének biztosítása, illetve az egész életen át tartó tanulás megalapozása.

A 2020. január 1-től hatályos új Szakképzési Törvény értelmében egy korszak lezárul, és a 2020/21-es tanévtől már a stratégia által meghatározott teljesen új szakképzési rendszerben kezdik meg tanulmányaikat a fiatalok.

3.3. Nem az elsődleges munkaerőpiacon foglalkoztatottak

3.3.1. A közfoglalkoztatottak

A 2008-as gazdasági válság következtében jelentős mértékben megnövekedett a nyilvántartott álláskeresők száma. A Dunaújvárosi Foglalkoztatási Osztályon a válság előtti 3000 főről közel 5000 főre emelkedett a regisztrált álláskeresők száma. Nőtt a regisztráltak között a szakmunkás férfiak, a szellemi foglalkozásúak és a pályakezdők aránya is.
A Nemzeti Együttműködés Programja közmunkára vonatkozó célkitűzései alapján 2011. évtől kezdődően életbe lépett a közfoglalkoztatás új rendszere, amelynek rendeltetése, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú, szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.
A gazdasági recesszió okozta munkanélküliségi csúcs lecsengésével az állományon belül csökkent az álláskeresési támogatásokra jogosultak száma és aránya, ezzel egyidőben pedig növekedett az ellátásra nem jogosultak és az aktív korúak ellátásában részesülők száma és aránya.
Az elmúlt években a gazdaság élénkülésével az elsődleges munkaerő-piacon jelentősen megnövekedett a munkaerő-kereslet. A Kormány az 1139/2017. (III.20.) Korm. határozatban döntött arról, hogy a közfoglalkoztatásban dolgozók számát fokozatosan 150 ezer főre csökkenti 2020.12.31-ig.

A közfoglalkoztatási programok tervezése során szem előtt kell tartani a 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet 6/A § 4). bekezdését, hangsúlyosan a munkaerő-kereslet és kínálat helyi jellemzőit, a térség foglalkoztatási helyzetét és munkanélküliségi mutatóit, továbbá az eddig megvalósított programok munkaerő-igényeinek feltöltési tapasztalatait.

15-64 évesek foglalkoztatási rátájának egy év alatti változása és a közfoglalkoztatottak aránya a foglalkoztatottak között 2018-ban, megyénként

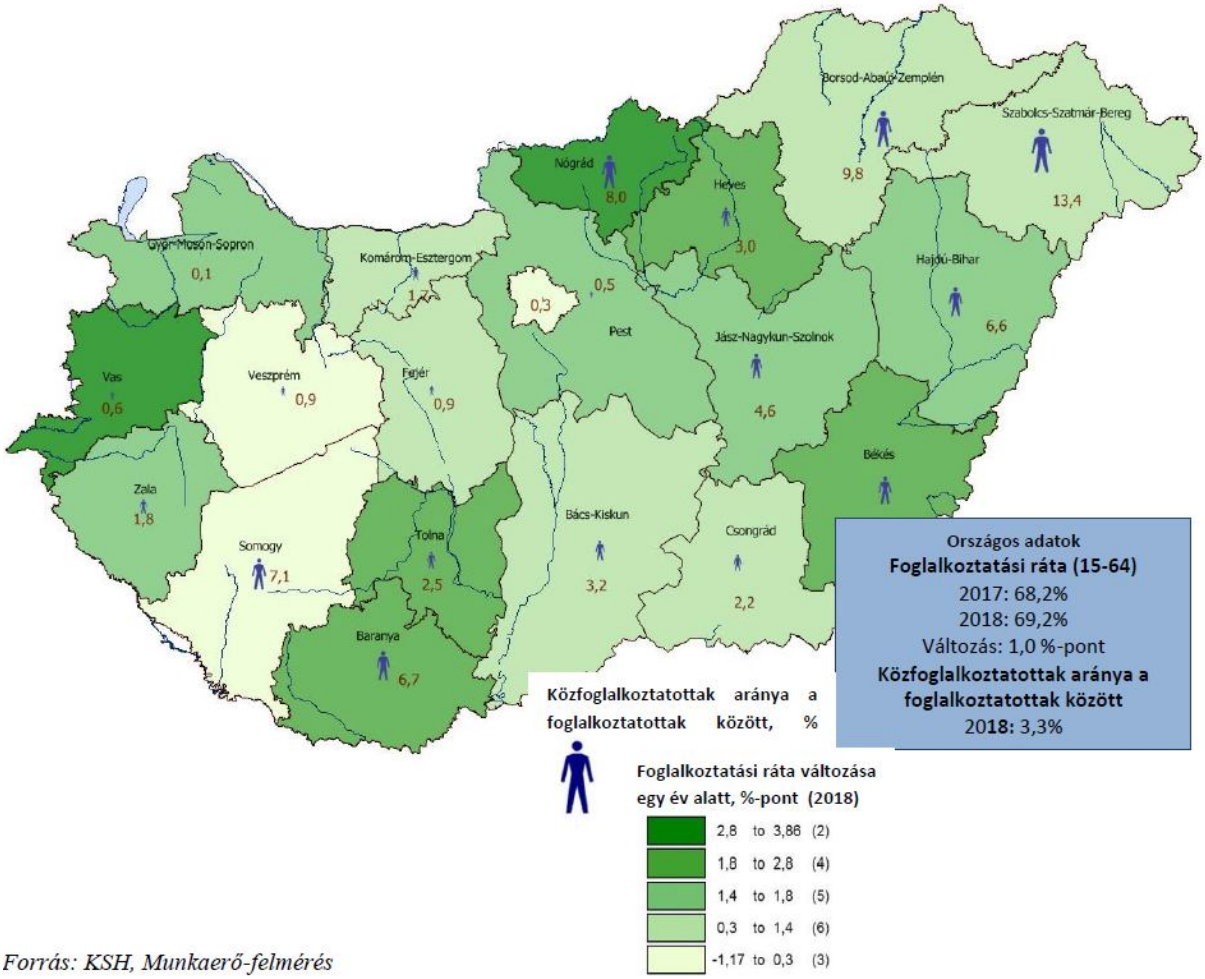

Forrás: KSH, Munkaerő-felmérés

A közfoglalkoztatási programok indulásával 2011.01.03-tól napjainkig jelentős létszám vett részt a különféle közfoglalkoztatási programokban. 2011. évben elsősorban a rövid időtartamú közfoglalkoztatás, a napi 4-6 órás munkarend volt a jellemző. Napjainkban hosszabb időtartamú, országos és kistérségi mintaprogramokban kerülnek 6-8 órás munkakörben foglalkoztatásra az álláskeresők.

A közfoglalkoztatásba bevonásra kerülő ügyfelek elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek. Amennyiben a járási hivatal nem tud a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek köréből megfelelő munkaerőt biztosítani, akkor más, álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatása is támogatható.

Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlaglétszáma (fő)

Országos

Közfoglalkoztatás típusai	**2011. év**	**2012. év**	**2013. év**	**2014. év**	**2015. év**	**2016. év**	**2017. év**	**2018. év**	**2019. év**
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	16411	79214	44051	88639	79903	95662	78169	59706	48955
Országos közfoglalkoztatási programok	16384	74303	29020	30921	41429	42854	34041	22774	15361
Vállalkozások részére BPJ-ben részesülő fogl.tám.	1689	0	0	0	0	0	0	0	0
Kistérségi startmunka mintaprogramok	0	0	67956	59290	91795	84953	67281	53140	41943
Értékteremtő közfoglalkoztatási program	2593	0	0	0	0	0	0	0	0
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás	43 493	215	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	**80570**	**153732**	**141027**	**178850**	**208127**	**233470**	**179492**	**135620**	**106259**

Forrás: Belügyminisztérium

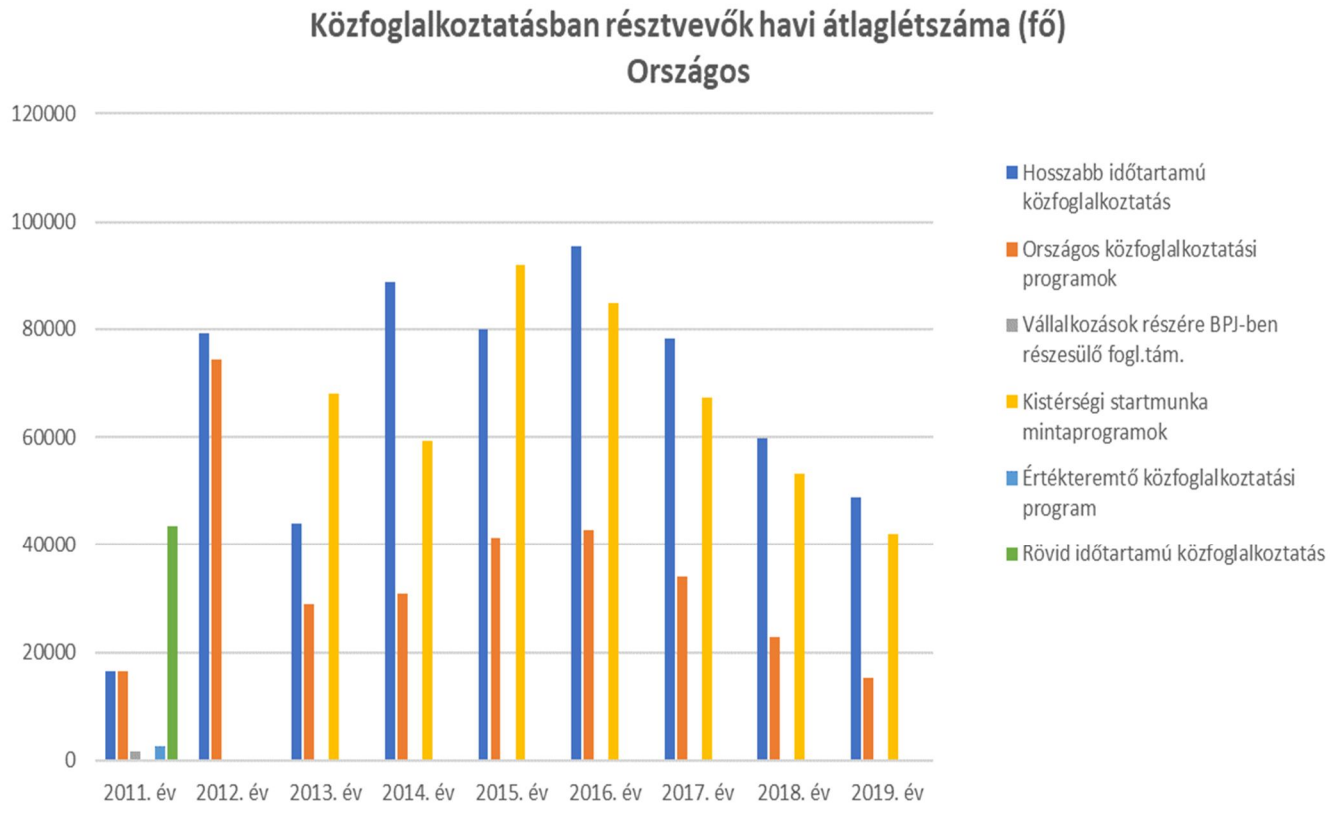

A közfoglalkoztatás átlagos létszáma 2011 és 2016 között emelkedést mutatott. 2016. évben az átlagos létszám elérte országosan a 233,5 ezer főt, ezt követően csökkenés tapasztalható. A 2019. évben tovább csökkent a közfoglalkoztatásban dolgozók száma, országosan 106.259 fő dolgozott ebben a foglalkoztatási formában.

A közfoglalkoztatásban alkalmazottak átlagos létszámának csökkenése minden közfoglalkoztatási típust hasonló mértékben érintett, 2016. és 2017. év között több mint 18%-kal csökkentek a hosszabb idejű programok létszámai. Az országos programok és mintaprogramok tekintetében ez a csökkenés 2017. évben elérte a 20-21%-ot.

A megelőző évhez hasonlóan 2018-ban is a hosszabb idejű közfoglalkoztatás keretében működő programok jelentették a közfoglalkoztatás legnagyobb létszámot felölelő típusát. 2018-ban a közfoglalkoztatottak 44 százaléka, 2019. évben 46% dolgozott ebben a közfoglalkoztatási típusban.

Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlaglétszáma (fő)

Fejér megye

Közfoglalkoztatás típusai	**2011. év**	**2012. év**	**2013. év**	**2014. év**	**2015. év**	**2016. év**	**2017. év**	**2018. év**	**2019. év**
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	370	2150	1496	3034	2239	2814	1965	1384	954
Országos közfoglalkoztatási programok	498	1777	1380	1110	1286	1366	1020	660	298
Vállalkozások részére BPJ-ben részesülő fogl.tám.	94	0	0	0	0	0	0	0	0
Kistérségi startmunka mintaprogramok	0	0	1128	824	1152	716	554	421	251
Értékteremtő közfoglalkoztatási program	38	0	0	0	0	0	0	0	0
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás	1059	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	**2059**	**3927**	**4004**	**4967**	**4676**	**4896**	**3539**	**2465**	**1502**

Forrás: Belügyminisztérium

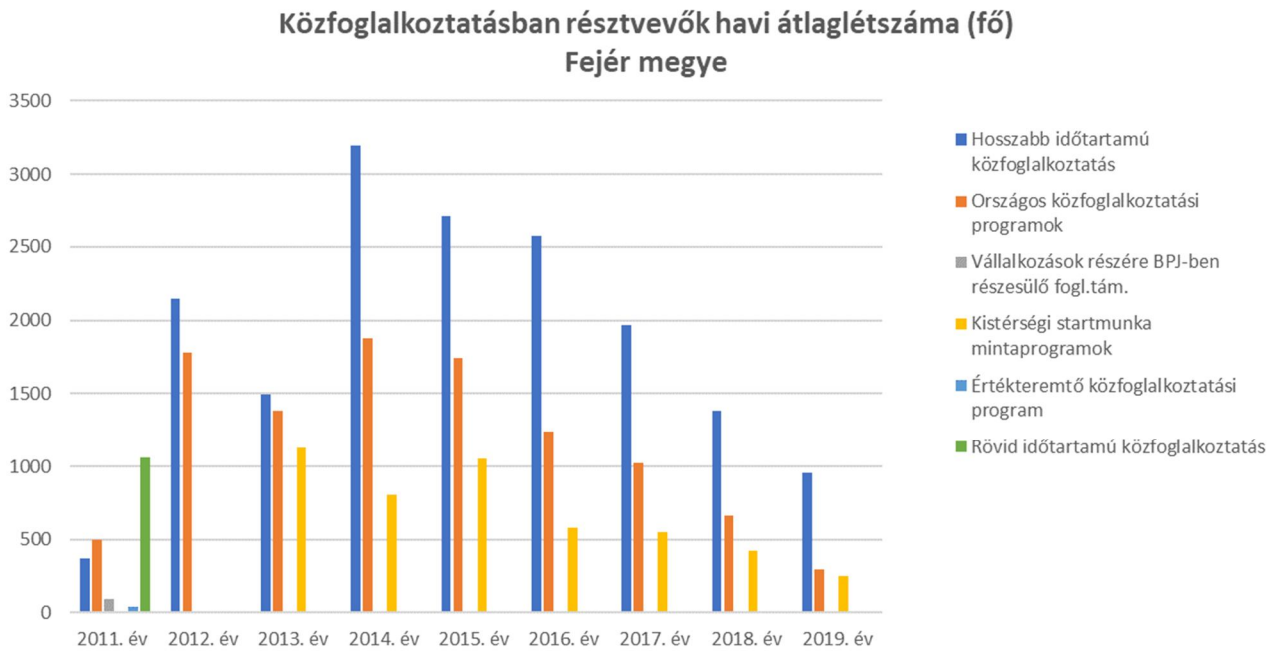

Fejér megye vonatkozásában 2014. évben volt a legmagasabb a közfoglalkoztatásban havonta résztvevők száma, mely elérte az 4967 főt.

Az országos adatokhoz hasonlóan Fejér Megyében is megfigyelhető az átlagos létszám csökkenés 2017. évtől. 2016. évben még 4896 fő foglalkoztatása valósult meg ebben a foglalkoztatási formában, ez a szám 2016-tól fogva évről-évre csökkent, 2019-ben 1502 fő dolgozott a megyében közfoglalkoztatásban.

Közfoglalkoztatásban résztvevők havi átlaglétszáma (fő)

Dunaújvárosi Járás

Közfoglalkoztatás típusai	**2011. év**	**2012. év**	**2013. év**	**2014. év**	**2015. év**	**2016. év**	**2017. év**	**2018. év**	**2019. év**
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás	62	390	266	777	617	784	591	401	269
Országos közfoglalkoztatási programok	0	0	151	187	174	234	193	121	43
Kistérségi startmunka mintaprogramok	0	0	2	2	21	9	3	4	3
Vállalkozások részére BPJ-ben részesülő foglalkoztatási támogatás	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Értékteremtő közfoglalkoztatási program	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Rövid időtartamú közfoglalkoztatás	256	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:	**344**	**390**	**419**	**966**	**812**	**1027**	**787**	**527**	**315**

Forrás: Nemzetgazdasági Minisztérium

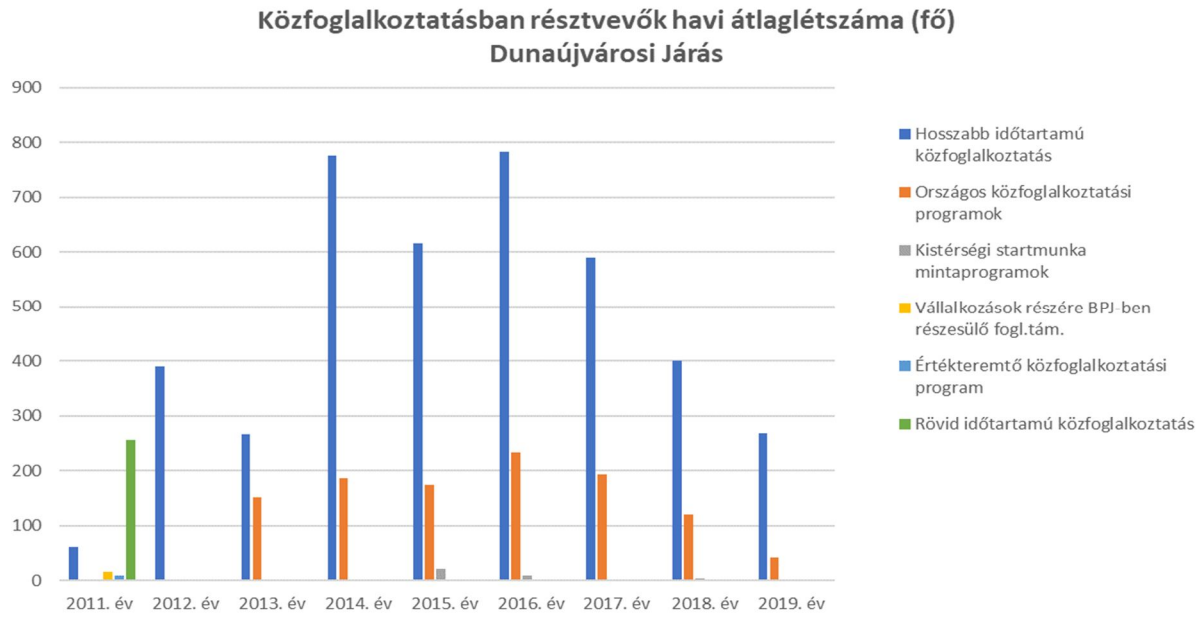

A közfoglalkoztatottak száma Dunaújvárosi Járásban 2016 évben volt a legmagasabb, 1027 fős átlagos havi létszámot is elérte. Ez a létszám 2017. évre több mint 23%-kal csökkent, mely a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás esetében 25%-os, mintaprogramoknál 18%-os csökkenést mutatott. A közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak száma folyamatos csökkenést mutat 2019-ben 315 fő foglalkoztatása valósult meg ebben a foglalkoztatási formában, ez 712 fővel kevesebb munkavállalót jelent a 2016-os évhez képest.

A közfoglalkoztatottak és az összes foglalkoztatott megoszlása nem, életkor, iskolai végzettség szerint (2018.)

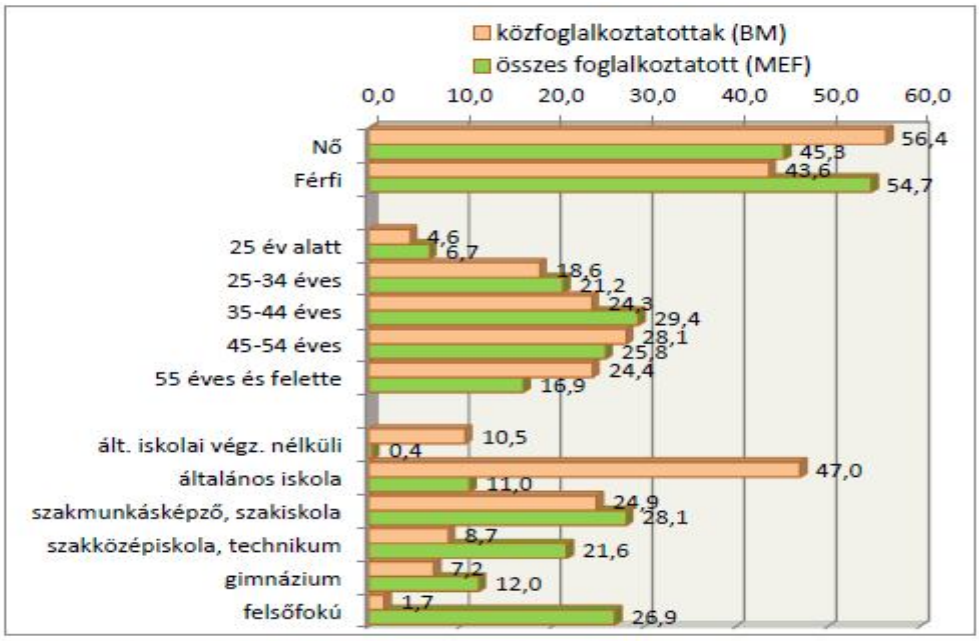

Forrás: Belügyminisztérium és KSH (Munkaerő-felmérés)

A közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatott személyek többsége, 56,4 százaléka nő volt 2018-ban. Az évtized első felében jellemző férfi-többség 2015-öt követően átfordult és az utóbbi években elmondható, hogy a közfoglalkoztatottak bővülő többségét a női foglalkoztatottak alkotják. A munkaerőpiacon hagyományosan a férfi munkavállalók vannak többségben, 2018-ban a munkavállalók 54,7 százalékát adták a férfiak, a közfoglalkoztatottaknak azonban csak 43,6 százaléka volt férfi.

A közfoglalkoztatásban munkát találók többsége 2018-ban is szakmai végzettség nélküli, alacsonyan iskolázott személy volt. A közfoglalkoztatottak közel felének (47,0%) legmagasabb iskolai végzettségét az általános iskola jelentette. További tizedrészük (10,5%) ennél alacsonyabb végzettséggel, befejezetlen általános iskolai tanulmányokkal rendelkezett.

A közfoglalkoztatásban munkát vállalók több, mint fele (52,5%) 45 éves, vagy idősebb személy volt 2018-ban.

A 1139/2017. (III. 20.) kormányhatározattal összhangban a megyei kormányhivatalok kiemelten ösztönözik a 25 év alatti közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedését, s nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a fiatalok munkaerő-piaci helyzete elsősorban az Ifjúsági Garancia Program (IGP) segítségével javuljon, és csak abban az esetben kerülhessenek közfoglalkoztatásba, ha az IGP nem kínál számukra reális lehetőséget. A 25 év alattiak közfoglalkoztatásba közvetítésére a fiatal álláskeresők kifejezett kérése alapján van csak lehetőség. A 25 év alatti fiatalok aránya az átlagos létszámból alig 4,6 százalékot tett ki.

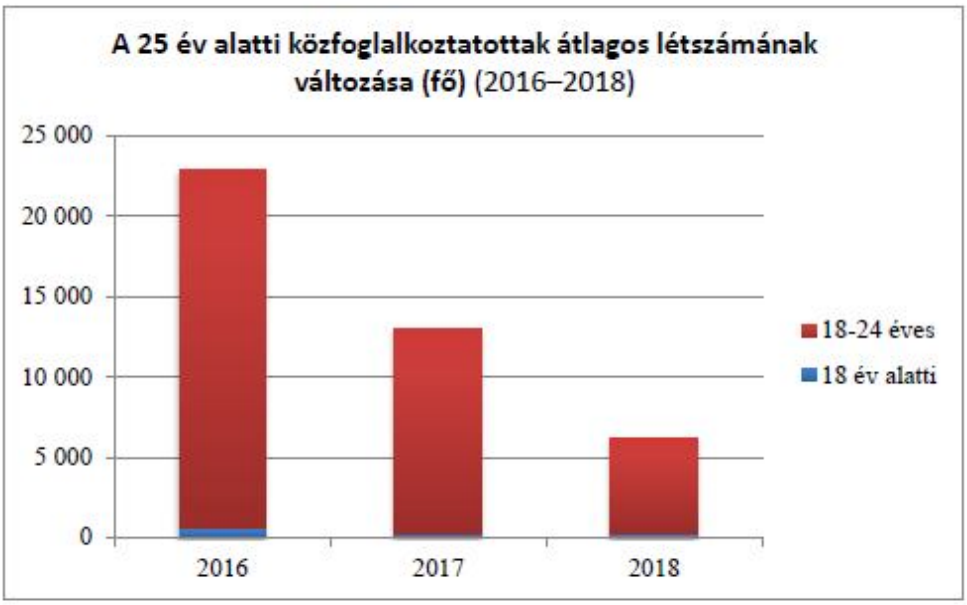

Forrás: Belügyminisztérium

Forrás: Belügyminisztérium, A területi besorolás alapja: egyén lakóhelye

A szociális ellátás átalakulásával az önkormányzatoknak a településen élők szociális helyzetének javításával kapcsolatos mozgástere jelentősen leszűkült, a feladatok súlya a segélyezés felől a közfoglalkoztatás felé tolódott. Az elmúlt évek gazdasági eredményei a közfoglalkoztatásra is hatottak. A bővülő munkalehetőségek hatására a közfoglalkoztatottak egyre nagyobb része tudott elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon.

A legkönnyebben a közfoglalkoztatásból a fiatal korosztály képviselői és a piacképes szakmával rendelkezők léptek ki, vagy akik egy átmeneti helyzet miatt kerültek a közfoglalkoztatásba. A megváltozott munkaerő-piaci helyzetben a közfoglalkoztatás szerepét, mint munkaerő-piaci eszközt újra kellett értelmezni. A gazdaság élénkülésének idejében már nem volt szükség a gazdasági válság éveiben jellemző tömeges foglalkoztatási lehetőségre, de aktivitás megőrzésére és szegénységenyhítésre a közfoglalkoztatási foglalkoztatási forma fennmaradására továbbra is szükség van.

3.3.2. Az egyszerűsített foglalkoztatásban lévők

Atipikus foglalkoztatási formák közé soroljuk azon foglalkoztatási formákat, melyek eltérnek a határozatlan idejű, hagyományosan alkalmazott munkaviszonyban történő teljes munkaidős foglalkoztatástól.

Az egyszerűsített foglalkoztatást a köznyelv sokszor alkalmi munkának nevezi, valójában azonban négy típusát tudjuk megkülönböztetni:

- alkalmi munka
- mezőgazdasági idénymunka
- turisztikai idénymunka
- filmipari statisztaként történő munkavégzés.

A Nemzetgazdasági Minisztérium és a Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet által minden évben elkészített rövid távú munkaerő-piaci prognózisa alapján a megkérdezett foglalkoztatók az alábbi táblázatnak megfelelően alkalmaznak és kívánnak alkalmazni munkavállalókat egyszerűsített foglalkoztatás keretében.

Az egyszerűsített foglalkoztatás alakulása

Országos

	2011. év	2012. év	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Egyszerűsített foglalkoztatást alkalmazó vállalkozások aránya (%)	8,5	10,1	8,9	12,2	13,8	15,1	14,8	17,1	16,7
Esetszám (fő)	7128	6729	6999	6804	6793	6540	6469	6401	6452
Egyszerűsített foglalkoztatást alkalmazni tervező vállalkozások aránya (%)	10,9	10,8	12,7	9,2	12,5	14,0	13,5	15,3	14,2
Esetszám (fő)	3982	6782	7013	6831	6770	6515	6529	6519	6411

Forrás: Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet

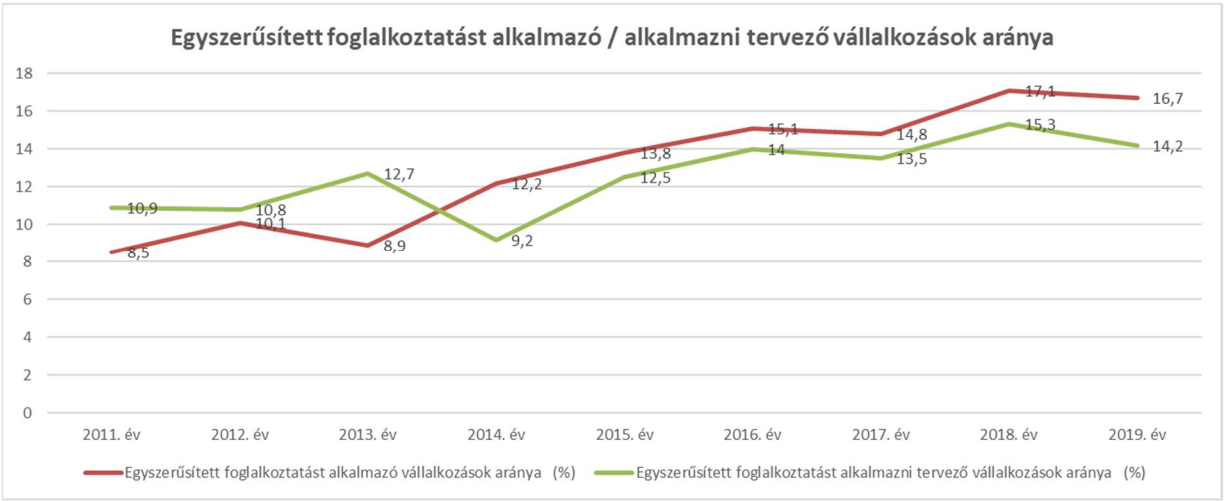

Évről-évre emelkedés tapasztalható az egyszerűsített foglalkoztatást alkalmazó vállalkozások arányában, mely az esetszámok vonatkozásában nem mutat emelkedést. Az esetszám 2011-hez képest 676 darabbal csökkent a vizsgált időszak alatt 2019. évre. Az egyszerűsített foglalkoztatást alkalmazó vállalatok aránya 2018. évig növekedést mutatott. 2018-ban 17,1 százalékot is elérte, 2019. évben 16,7%-ot tett ki.

Tervezés vonatkozásában 2011. évről 2018. évig jelentős emelkedés figyelhető meg. A 2019-es évben kisebb visszaesés tapasztalható. 2018. évben a megkérdezett cégek 15,3%-a tervezte az ilyen típusú foglalkoztatást, 2019-ben 14,2 százalék tervezte ezt a foglalkoztatási forma alkalmazását.

3.4. Gazdaságilag nem aktívak

A „tartalék” humánerőforrás egyik potenciális csoportja a gazdaságilag nem aktív népesség.
Ezt a réteget két csoportra bonthatjuk: gazdaságilag inaktívak, illetve eltartottak.

Inaktív keresők mindazok a munkaképes korú, vagyis 15 és 74 év közötti személyek, akik a megkérdezés időpontjában kereső tevékenységet nem folytattak, de keresettel, jövedelemmel rendelkeztek, így

- a saját jogú nyugellátásban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban részesülők,
- a hozzátartozói jogon folyósított nyugdíjban vagy egyéb ellátásban részesülők,
- a gyermekgondozás (nevelés) címen ellátásban részesülők,
- a munkanélküli-ellátásban részesülők, akik nem minősülnek munkanélkülinek (pl. nem keresnek munkát),
- a vagyonukból vagy egyéb, nem munkával kapcsolatos jövedelemből élők (pl. földjük, nyaralójuk, lakásuk bérbeadásából, bankbetétjük kamataiból, albérlő tartásából élnek).

Legnagyobb csoportjuk a 74 évnél fiatalabb nyugdíjasoké. Ide tartoznak még többek között az úgynevezett passzív munkanélküliek is, akik bár a köznapi szóhasználat szerint munkanélküliek, nem regisztráltatják magukat a lakóhelyükhöz tartozó munkaügyi hivatalnál, vagyis nem vesznek igénybe állami segítséget az álláskereséshez.
Eltartottak azok a személyek, akik nem tartoznak az előbbiekben felsorolt kategóriák egyikébe sem, mert általában keresettel, jövedelemmel nem rendelkeznek, és megélhetésükről magánszemély vagy intézmény gondoskodik. Ide tartoznak:

- a 15 éven aluli nem tanuló gyermekek;
- a kereső tevékenységet nem folytató, inaktív keresőnek nem minősülő nappali tagozaton tanulók (mindazok, akik az iskolarendszerbe tartozó alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatási intézmények valamelyikének nappali tagozatán folytatják tanulmányaikat, függetlenül attól, hogy részesülnek-e ösztöndíjban vagy – mint szakmunkástanulók – szakmunkásbérezésben);
- az egyéb eltartottak (a 15 éves és idősebb, nappali tagozaton nem tanuló eltartottak, mint pl. nők esetében a háztartásbeliek).

Az alábbiakban a gazdaságilag nem aktív lakosság létszámadatainak elemzése található országos és Fejér megyei viszonylatban.
A vizsgálat a 2011-2019. év közötti időszakra terjedt ki.

3.4.1. A gazdaságilag nem aktívak száma

A gazdaságilag nem aktívak száma (ezer fő)

Országos

	Gazdasági-lag aktívak	Gazdaságilag nem aktívak	15–74 éves népesség	Aktivitási arány	Munka-nélküliségi ráta	Foglalkoz-tatási ráta
2011	4 225,0	3 424,3	7 649,3	55,2	11,0	49,1
2012	4 300,4	3 335,4	7 635,8	56,3	11,0	50,1
2013	4 333,8	3 275,9	7 609,7	57,0	10,2	51,2
2014	4 444,2	3 129,1	7 573,2	58,7	7,7	54,1
2015	4 518,3	3 019,6	7 537,9	59,9	6,8	55,9
2016	4 586,2	2 921,3	7 507,5	61,1	5,1	58,0
2017	4 613,1	2 847,3	7 460,4	61,8	4,2	59,3
2018	4 641,6	2 790,6	7 432,2	62,5	3,7	60,1
2019	4 671,9	2 747,2	7 419,0	63,0	3,4	60,8

Forrás: www.ksh.hu

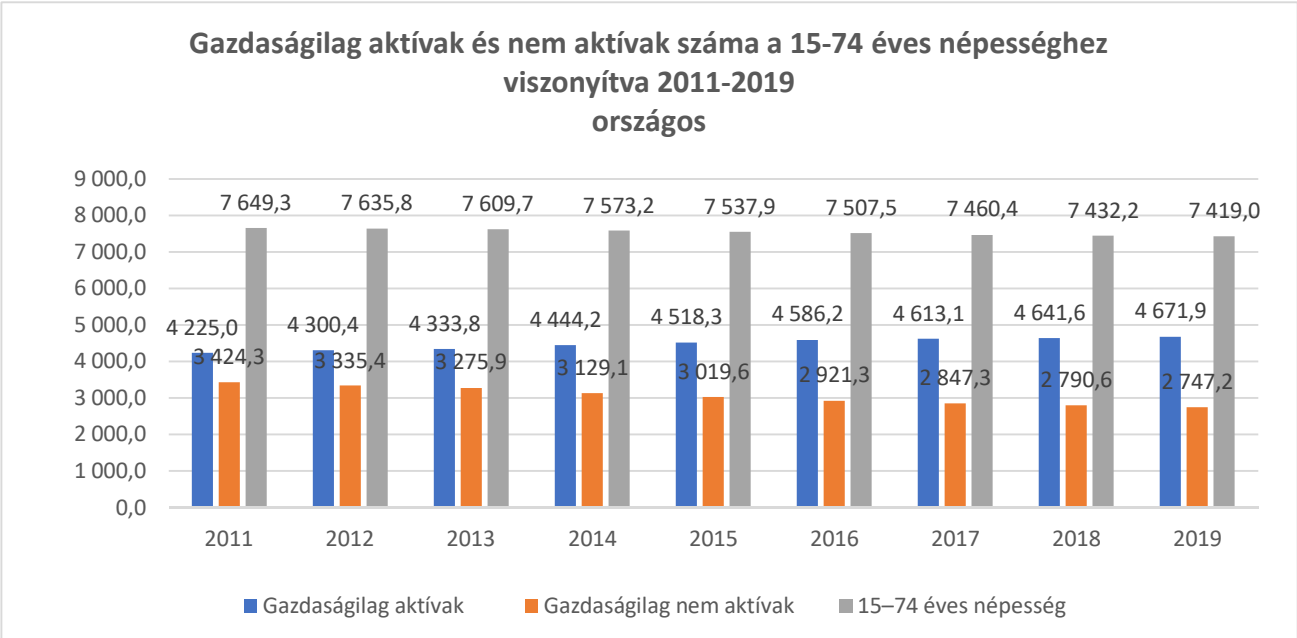

Országos viszonylatban látható, hogy a gazdaságilag nem aktív keresők száma 2011. évben még közel 45 százaléka volt a 15-74 éves korú magyarországi népességnek, 2019. évre ez az arány 37 százalékra csökkent. A 2015-ös évtől egyre mérsékeltebb arányban csökken az aktív korú népességen belüli számuk. Ezzel szemben országos viszonylatban a 15-74 éves korú népesség gazdasági aktivitása folyamatos emelkedést mutat: 55,2 százalékról (2011) 63 százalékra (2019).

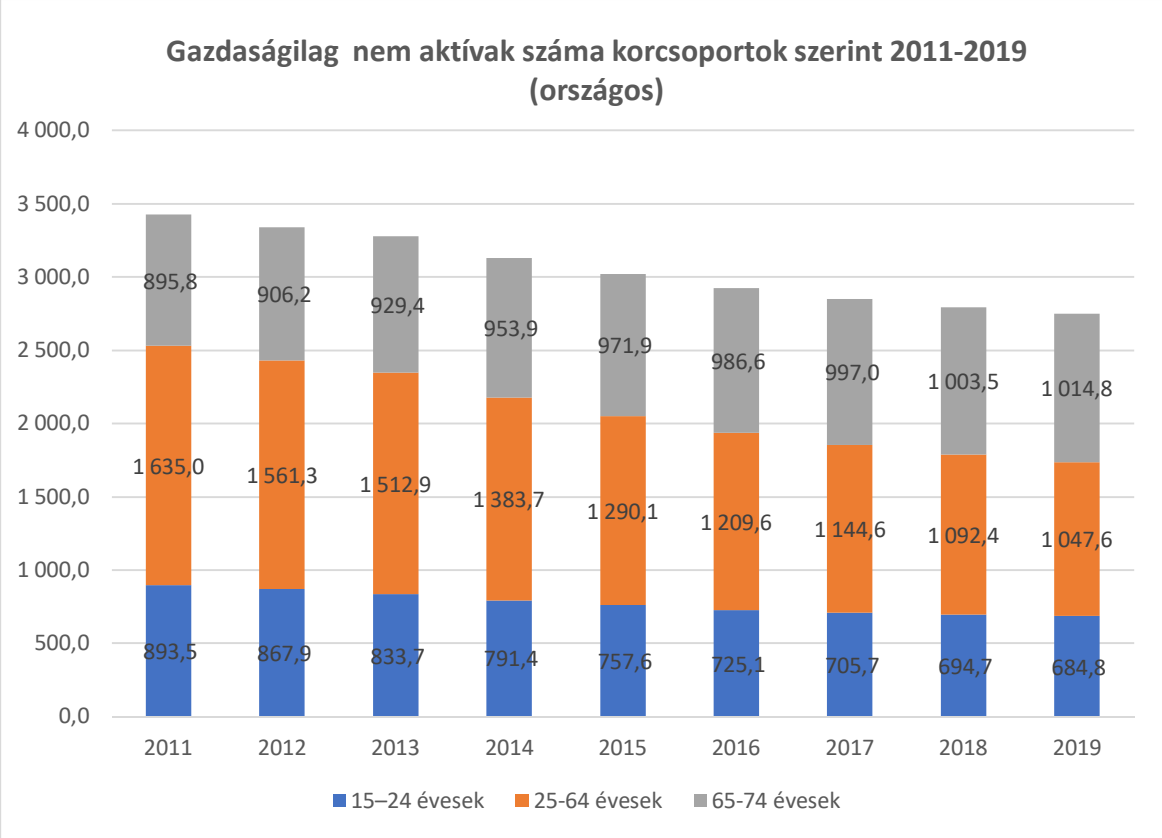

Forrás: www.ksh.hu

A gazdaságilag nem aktívak korcsoportonkénti megoszlásából látható, hogy míg 25 év felett lassú csökkenő tendenciát mutat az arányuk, addig a 65-74 éves korosztálynál évről évre egyre növekszik a számuk. Ez összefüggésbe hozható azzal a ténnyel, hogy a demográfiai jellemzők következtében lényegesen magasabb a nyugdíjas kort elérők száma, mint a megelőző időszakban.

A munkanélküliek, az alulfoglalkoztatottak, a dolgozni szándékozó, de munkát aktívan nem kereső, vagy a rendelkezésre állás kritériumát nem teljesítő inaktívak együtt jelentik az úgynevezett potenciális munkaerő-tartalékot. Az elmúlt évek adatait vizsgálva a munkaerő-tartalék csökkenése egyre lassult, ennek hátterében a tartalék keresleti és kínálati oldalának a területi eloszlásban és a képzettségi szerkezetben mutatkozó különbsége áll.

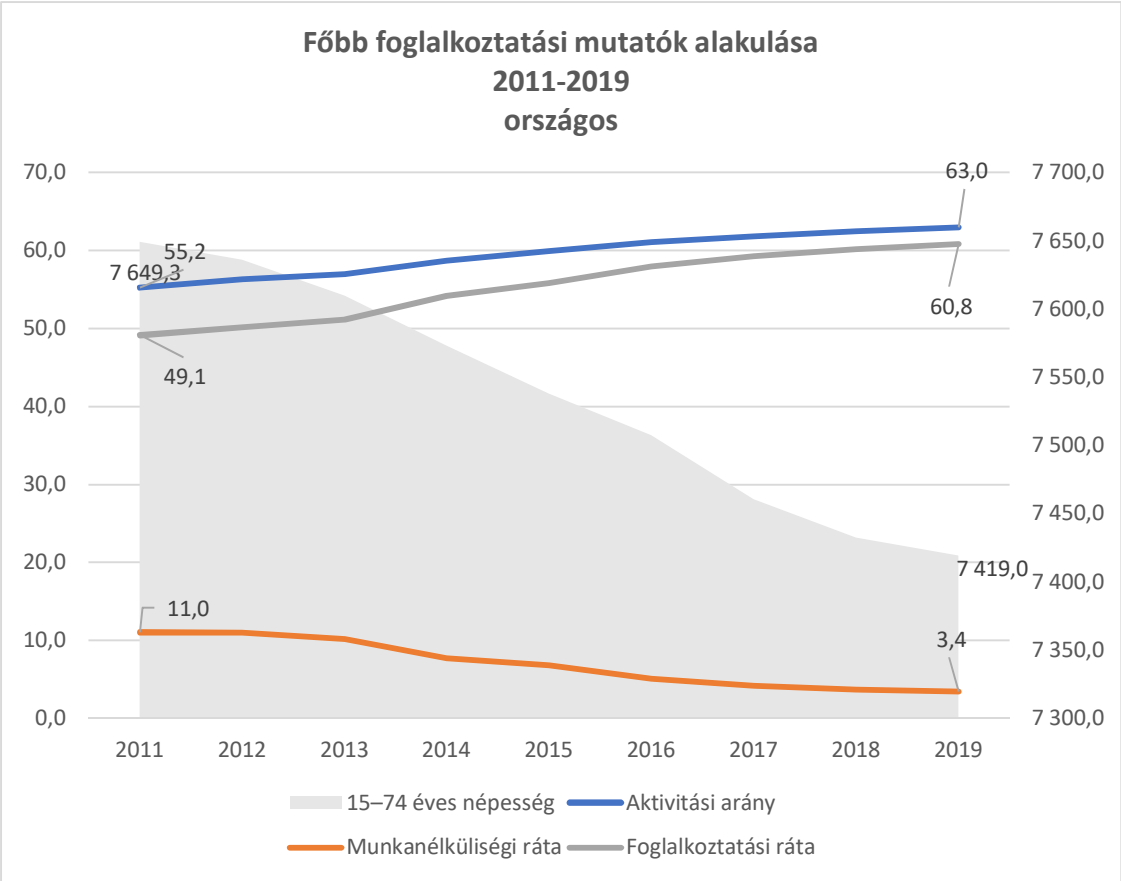

Forrás: www.ksh.hu

Az országosan jellemző munkaerőhiány egyrészt mennyiségi, másrészt minőségi formában jelentkezett a piacon. A demográfiai okokra visszavezethető mennyiségi problémák mellett súlyos gondot jelentett az a körülmény, hogy a munkaerő-kínálat többnyire nem felelt meg a munkáltatói oldalról jelentkező munkaerőigényeknek, amely hatására képzettségi, foglalkozási, ágazati, területi szempontból és/vagy bérigény tekintetében nem találkozott a munkaerő-kínálat a kereslettel.

Az egyes megyékben 1,4-3% között alakult az üres álláshelyek aránya 2019-ben. Jellemzően még azokban a megyékben is számos üres álláshely volt, ahol alapvetően magas maradt a munkanélküliség. Ez azokból a fenti képzettségi és strukturális problémákból adódik, amelyek a munkaerőpiacot befolyásolják. Az üres álláshelyek aránya 2019-ben a Pest megyei szervezeteknél volt a legkiugróbb, de legalább 2,8%-os volt a mutató értéke Fejér megye esetén is.

A gazdaságilag nem aktívak száma (ezer fő)

Fejér megye

	gazdaságilag aktívak	gazdaságilag nem aktívak	15–74 éves népesség
2011. év	172	140,66	312,66
2012. év	172	137,35	309,35
2013. év	174,6	134,35	308,95
2014. év	183,9	129,46	313,36
2015. év	195,6	120,84	316,44
2016. év	194,1	124,65	318,75
2017. év	195,6	119,95	315,55
2018. év	198,4	117,51	315,91
2019. év	203,6	113,23	316,83

Forrás: www.ksh.hu

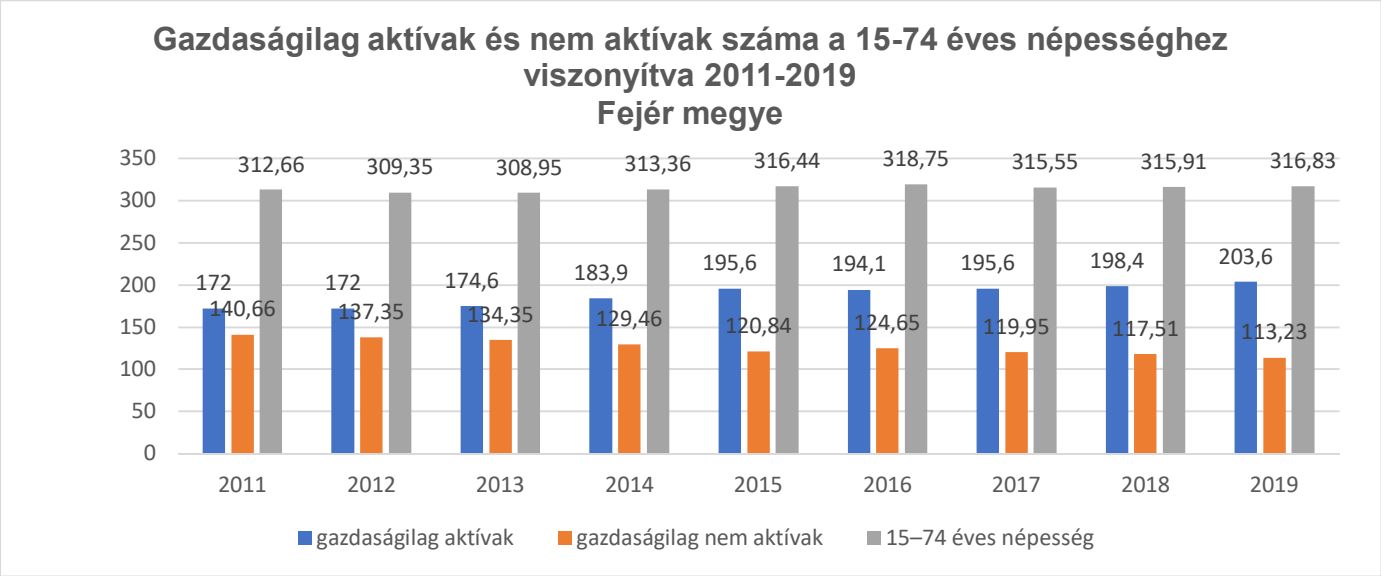

Forrás: www.ksh.hu

Megyei vonatkozásban is a 15-74 éves népességhez viszonyítva 2011-ben volt a legmagasabb a gazdaságilag nem aktívak száma. Ez a szám évenként csökkenő tendenciát mutat. 2016-ban ugyan tapasztalható volt egy minimális emelkedés az előző évihez képest (4560 fő), de ezt követően 2019-ig összesen további 11.420 fővel csökkent a gazdaságilag nem aktívak száma a megyében.

A gazdasági aktivitási arány eddigi legmagasabb mértéke a megyében 2019-ben volt (64,2%), míg a legkevesebb 2011-ben (53,5%). Az elmúlt kilenc évet figyelembe véve tehát a gazdaságilag nem aktívak száma 2019-ben volt a legkevesebb a megyei össznépességhez viszonyítva. A 15-74 éves korosztályt vizsgálva a gazdasági aktivitási arány alakulása Fejér megyében egy százalékponttal meghaladta az országos mértéket 2019-ben.

3.4.2. A gazdaságilag nem aktívak nemek szerinti megoszlása

A gazdaságilag nem aktívak nemek szerinti megoszlása (ezer fő)
Országos

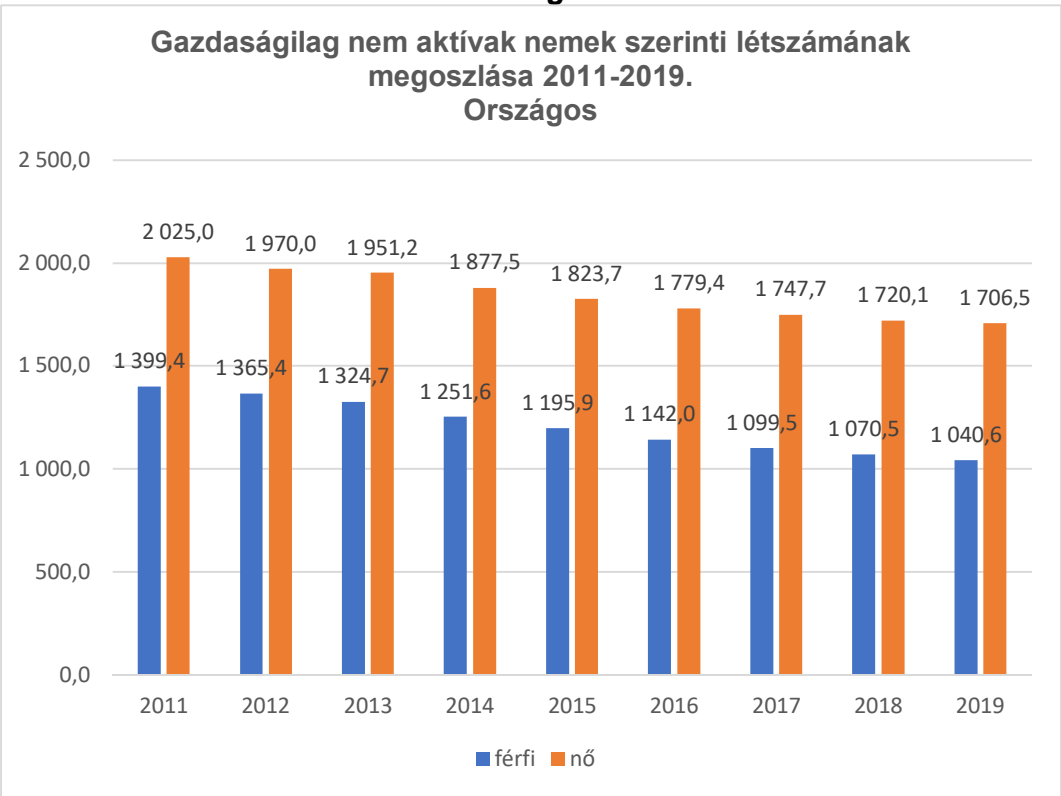

Forrás: www.ksh.hu

A diagramból egyértelműen látható, hogy a gazdaságilag nem aktív csoportból a nem aktív kereső férfiak (azaz a munkaképes korú, 15 és 74 év közöttiek, akik a megkérdezés időpontjában kereső tevékenységet nem folytattak, de keresettel, jövedelemmel rendelkeznek, pl. nyugdíjat, munkanélküli ellátást, egyéb más rendszeres jövedelmet kapnak) száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent. 2011. évhez képest 2019-re mintegy 25 százalékkal kevesebben tartoztak ebbe a csoportba, elérve az eddigi legalacsonyabb 1040,6 ezer fős mértéket.

A női gazdaságilag nem aktívak ezzel ellentétben nagyon magas létszámmal vannak jelen, számuk az elmúlt kilenc év során mérsékelten csökkenő tendenciát mutat. 2011-ben mintegy 625,5 ezerrel több nő tartozott ebbe a csoportba, mint férfi, ez a különbség 2019-re tovább emelkedett és 665,9 ezer főre nőtt. A számadatokból azonban az is érzékelhető, hogy összességében a gazdaságilag nem aktívak száma – a demográfiai változásokkal is összhangban - országosan csökkenő tendenciát mutat.

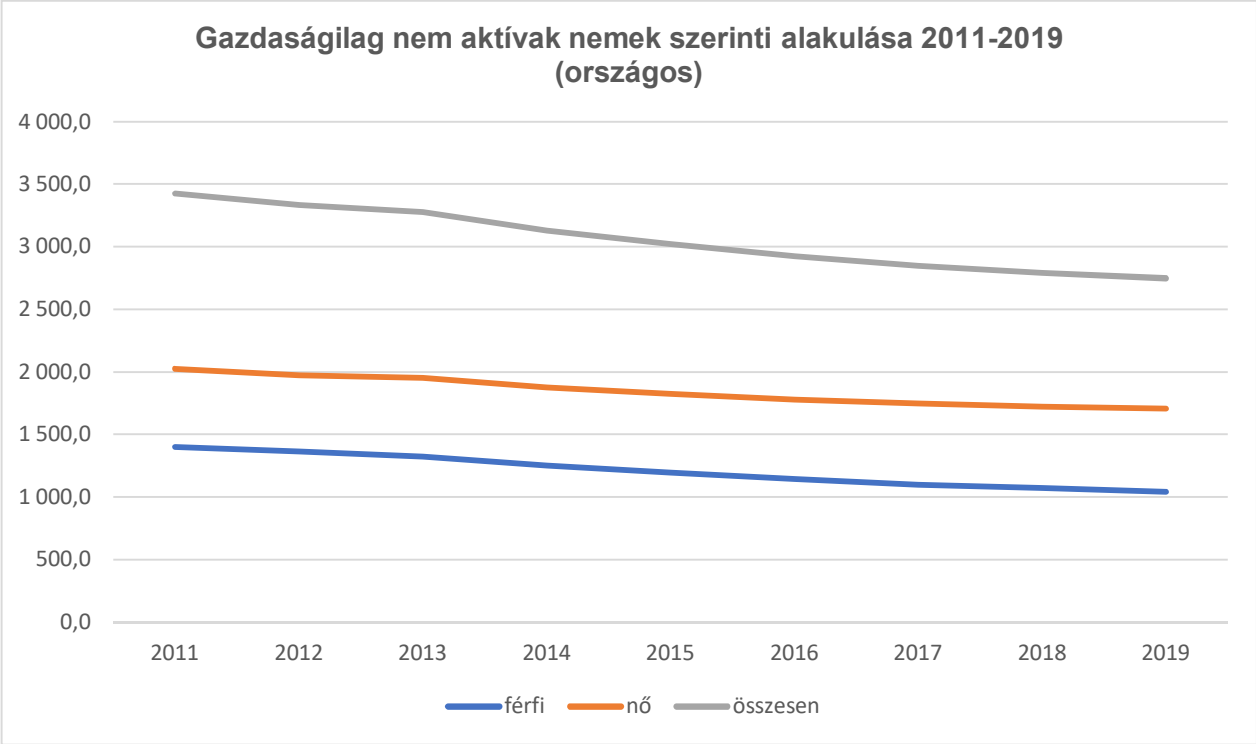

Forrás: www.ksh.hu

A KSH adatai szerint a 15-74 éves korú népesség körében a gazdasági aktivitási arány férfiak tekintetében 61,9%-ról 71,9%-ra, míg a nők esetében ez 49,1%-ról 55,2%-ra emelkedett a vizsgált időszakban (2011-2019).

Az aktivitás növekedésének közvetlen és közvetett okai voltak. A főbb közvetlen okok közé tartozik a nyugdíjkorhatár emelkedése, az idő előtti nyugdíjba vonulás lehetőségeinek korlátozása, a megváltozott munkaképességűek ellátó-rendszerének és rehabilitációjának átalakítása, az aktívkorúak jövedelempótló ellátásainak szigorítása, a kötelező iskolába járás korhatárának csökkentése. Közvetetten hatott az aktivitásra a közfoglalkoztatás kiterjesztése, a munkaképes korú lakosság kedvezőbb iskolai végzettség szerinti összetétele az aktívak körében, valamint 2013-tól kezdve a javuló foglalkoztatási helyzet.

2012. január elsejével a megváltozott munkaképességű személyek részére biztosított ellátások rendszere is átalakult. A rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek, helyettük új, a munkában maradásra jobban ösztönző ellátások kerültek bevezetésre.

A gazdaságilag nem aktívak nemek szerinti megoszlása (ezer fő) Fejér megyében

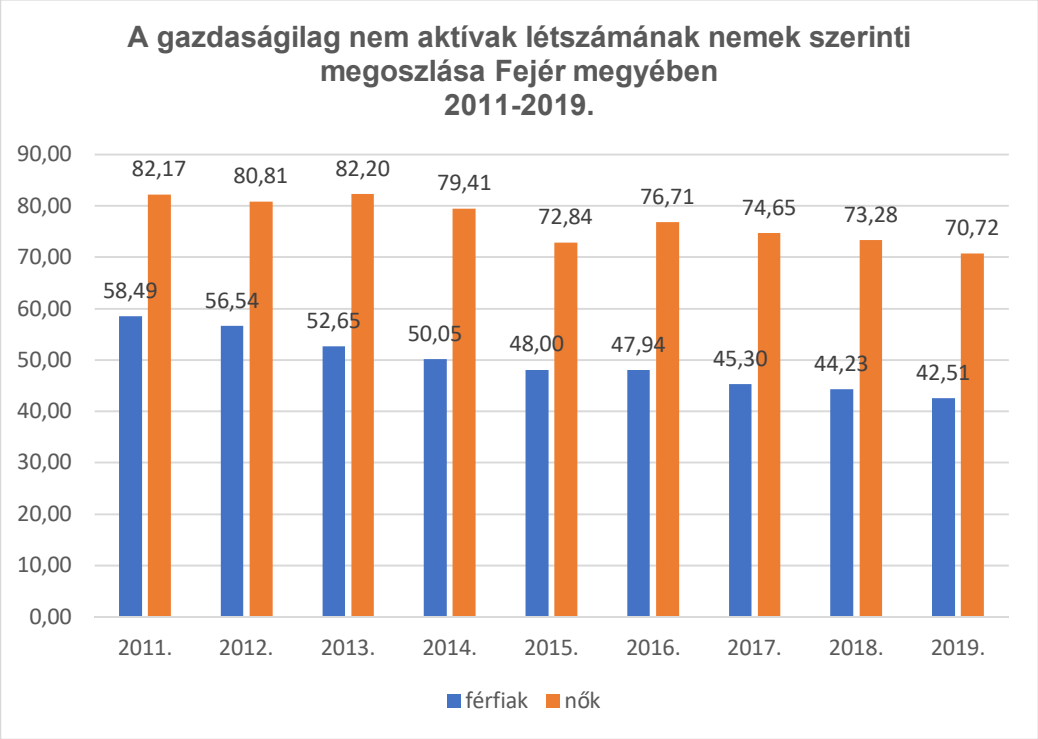

Forrás: www.ksh.hu

A megyei adatok esetében a gazdaságilag nem aktívak teljes csoportjának éves létszámadatai álltak csak rendelkezésre.

Az adatok alapján látható, hogy megyei viszonylatban is az a jellemző, hogy a nők esetében magasabbak az értékek a férfiakéhoz viszonyítva. A férfiak csoportjába 2011. évhez képest 2019-re mintegy 16 ezer fővel kevesebben tartoztak. A nőknél az országos arányokhoz képest intenzívebb mértékű létszámcsökkenés tapasztalható, összességében 11.450 fővel apadt az állomány az elmúlt kilenc évben, arányuk azonban még így is messze magasan meghaladja a férfiakét.

A gazdaságilag nem aktívak létszáma összességében Fejér megyében is évről évre csökkenő tendenciát mutat:

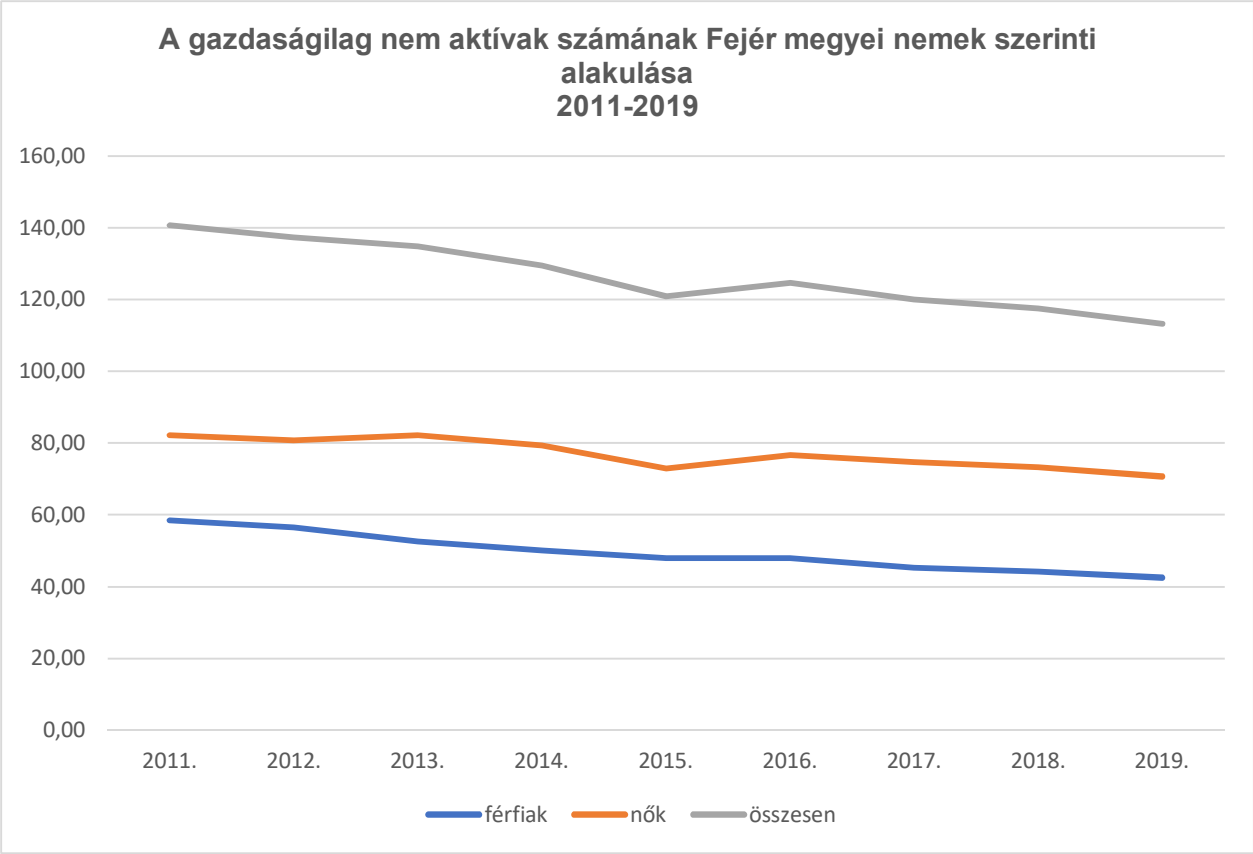

Forrás: www.ksh.hu

A járás legnagyobb foglalkoztatói jellemzően továbbra is a férfi munkaerőt szívják el a területről, nem számottevő azoknak a cégeknek a száma, akik a női dolgozókat jelentősebb létszámban tudják foglalkoztatni.

3.4.3. A gazdaságilag nem aktívak korcsoport szerinti megoszlása

A gazdaságilag nem aktívak korcsoport szerinti megoszlása (ezer fő)

Országos

15-24 évesek	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
férfiak	439,8	430,9	405,5	384,8	368,8	350,2	339,8	330,674	325,264
nők	453,7	437,0	428,2	406,6	388,8	374,9	366,0	364,021	359,541

25-64 évesek	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
férfiak	602,3	570,8	543,1	477,8	428,5	388,2	351,8	**330,957**	**303,6339**
nők	1 032,7	990,5	969,8	905,9	861,5	821,4	792,8	761,401	743,9752

65-74 évesek	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
férfiak	357,2	363,7	376,1	389,0	398,5	403,5	407,9	408,834	411,734
nők	538,5	542,5	553,3	564,9	573,4	583,1	589,0	594,683	603,025

Forrás: www.ksh.hu

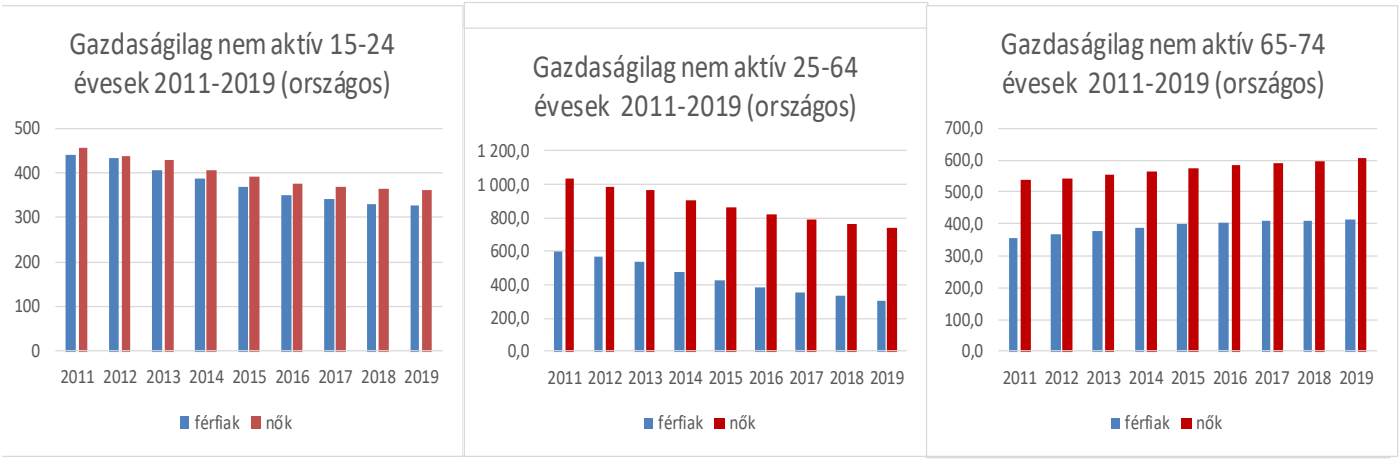

Forrás: www.ksh.hu

A grafikonokon a 2011. és a 2019. év adatai láthatóak, az életkor és nemek szerinti megoszlás arányában.

Országos viszonylatban a gazdaságilag nem aktív népesség körében a munkakeresés elmaradásának leggyakoribb oka a tanulás, illetve a nyugdíjazás.

Jól látható, hogy a fiatalok (15-24 év közöttiek) esetében igen magas az eltartottak száma, azoké, akik az iskolarendszerbe tartozó alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatási intézményekben nappali tagozatban tanulnak.

Szintén egyértelmű adat, hogy a 65-74 év felettiek esetében is jelentős számban jelennek meg a gazdaságilag nem aktívak, akik a nyugdíj mellett nem vállalnak munkát.

A 25-59 éves korosztály tekintetében megfigyelhető, hogy egyre kevesebb a gazdaságilag nem aktívak száma, azaz a demográfiai sajátosságokat is figyelembe véve évről évre növekszik azok aránya, akik el tudnak helyezkedni a munkaerő-piacon.

A gazdaságilag nem aktívak korcsoport szerinti megoszlása (ezer fő)

Fejér megye

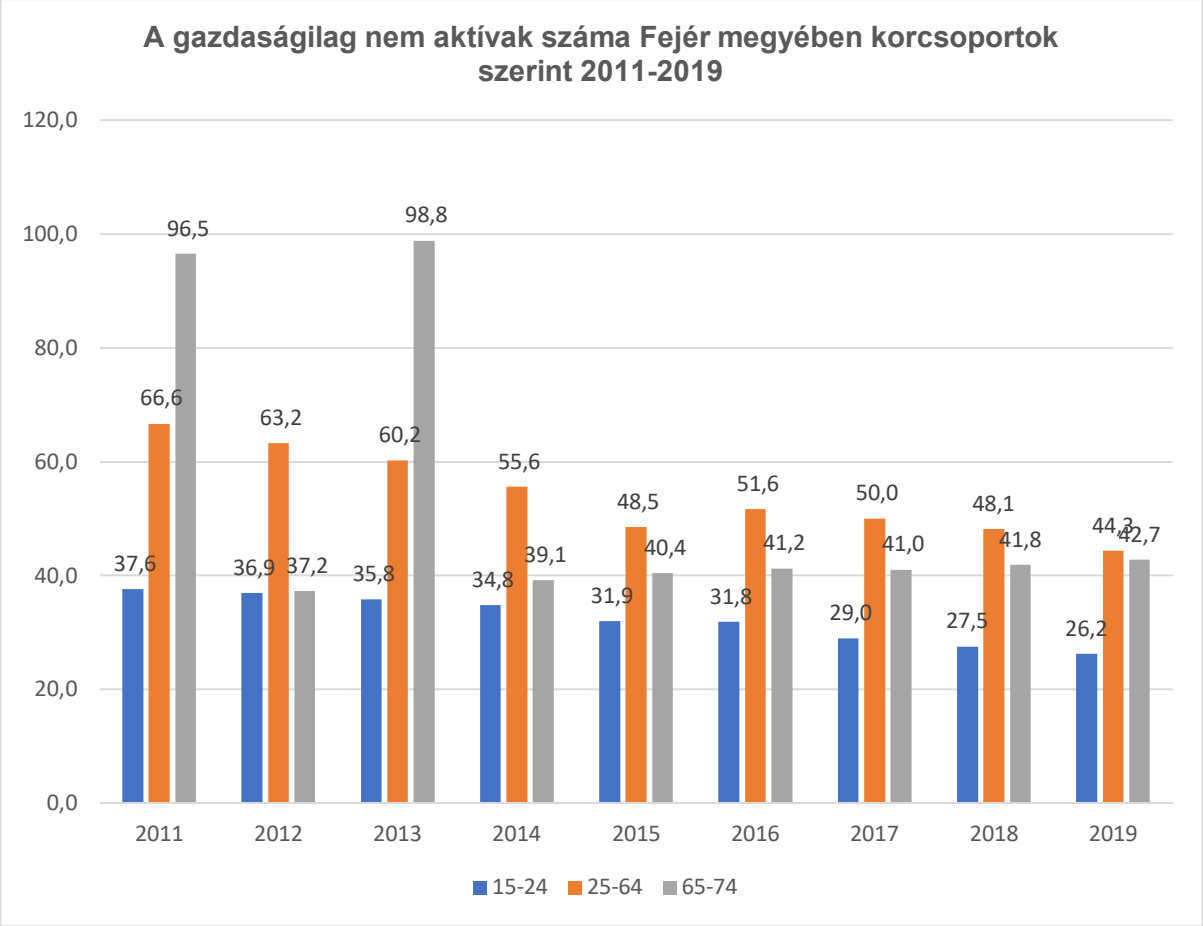

Forrás: www.ksh.hu

Fejér megyei viszonylatban a gazdaságilag nem aktív népesség korcsoportok szerinti megoszlása az országoshoz hasonlóan alakul, azzal együtt, hogy a 65-74 éves korcsoport két év viszonylatában 2011-ben és 2013-ban is kiugró létszámadatokat produkált.

A 24-64 éves korosztály nem aktív létszáma, a 2011-ben számolt közel 66,6 ezer főről 2019-re 44,3 ezer főre csökkent, ami összességében mintegy 34 százalékos csökkenést mutat. Mindez a gazdaság pozitív irányban történő változása, az állami támogatások kiszélesítése (50 év felettiek bértámogatása, stb), járulékkedvezmények eredményeként valósulhatott meg. A számok mögött érzékelhető a munkáltatók egyre fokozódó nyitottsága az idősebb korosztály foglalkoztatására vonatkozóan.

3.4.4. A gazdaságilag nem aktívak iskolai végzettség szerinti megoszlása

A gazdaságilag nem aktívak iskolai végzettség szerinti megoszlása (ezer fő)

Országos

Év	Alapfokú végzettségnél kevesebb	Általános iskola 8 osztálya	Középfokú szakmai végzettség érettségi nélkül	Középfokú végzettség érettségivel	Felsőfokú végzettség	Összesen
2011.	131,4	1 436,5	555,1	927,8	328,5	3 424,3
2012.	118,0	1 365,0	560,9	942,4	349,2	3 335,4
2013.	112,7	1 291,8	580,1	928,7	362,6	3 275,9
2014.	102,1	1 176,7	570,9	909,5	369,9	3 129,1
2015.	99,4	1 100,2	561,2	898,0	360,7	3 019,6
2016.	89,3	1 048,8	570,5	875,6	357,1	2 921,3
2017.	85,3	975,7	577,3	861,3	347,6	2 847,3
2018.	82,8	923,3	563,0	867,0	354,5	2 790,6
2019.	78,8	909,2	534,1	863,8	361,2	2 747,2

Forrás: www.ksh.hu

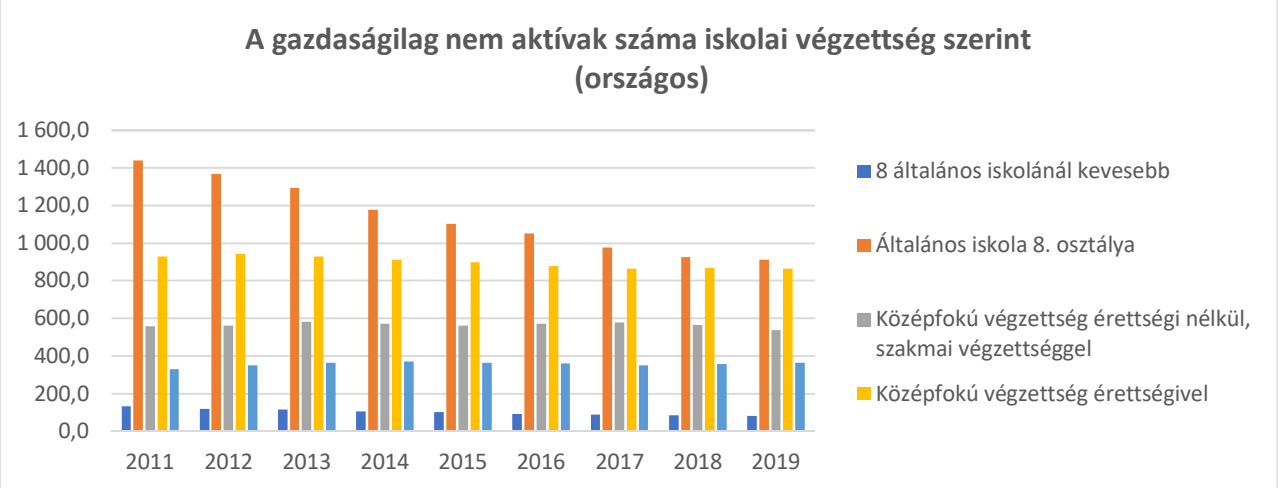

A két leginkább jellemző adat: a gazdaságilag nem aktívak 36 százalékának csak alapfokú, 51 százalékának valamilyen középfokú végzettsége van, ebből az érettségizettek aránya 31 százalék. A 2011. év adataihoz viszonyítva a csak alapfokú végzettséggel rendelkezők aránya közel 10 százalékkal lett kevesebb és jelentősen csökkent az általános iskolát be nem fejezők létszáma 52.600 fővel.

A létszámok szinte valamennyi végzettségi kategóriában csökkenő tendenciát mutatnak, ez is bizonyítja, hogy folyamatosan csökken a gazdaságilag nem aktívak száma. Kivételt képez a diplomások létszáma, amely folyamatos lassú emelkedést mutatott az elmúlt kilenc évben, így összesen 32.700 fővel több a gazdaságilag nem aktív diplomás 2011-hez képest. A szakmunkások, középiskolát végzettek aránya az gazdaságilag nem aktív népességen belül nem változott számottevően a vizsgált időszakban.

Amennyiben az aktivitás alakulását összevetjük a gazdaságilag nem aktív népesség végzettségének javulásával, megállapítható, hogy e népesség arányának csökkenése és az iskolai végzettségük növekedése között jelentős összefüggés áll fenn. Megállapítható, hogy az iskolai végzettség javulása hozzájárult az aktivitási ráta (és elsősorban a foglalkoztatottság) emelkedéséhez.

A gazdaságilag nem aktívak iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő)

Fejér megye

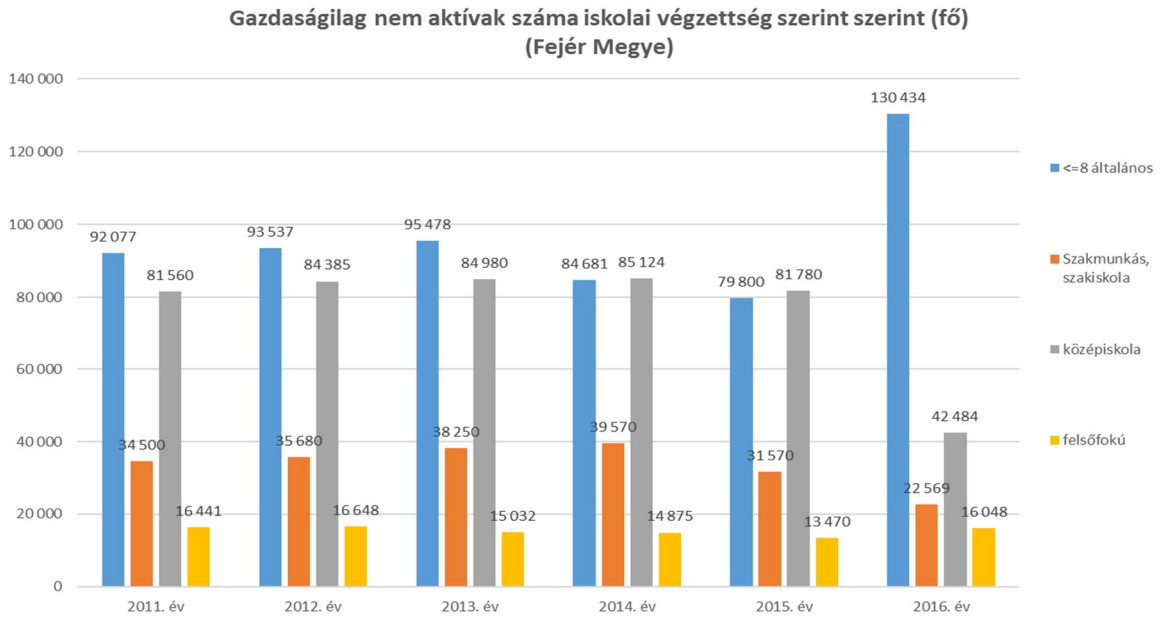

Fejér megyére vonatkozóan a 2018-19-es évre nem állt rendelkezésre a gazdaságilag nem aktív népesség iskolai végzettség szerinti megoszlását bemutató elemzés, így ezt a témakört csak 2011-2016-ig terjedő időszakra vonatkozóan tudjuk vizsgálni.

Ebben a hat évben jellemzően magas arányú, de évről évre csökkenő tendenciát mutat a megyei inaktív népesség körében a 8 általános végzettséget, vagy még azt sem befejezők létszáma. 2016-os évben növekedett az alacsony iskolai végzettségűek aránya. Ezzel szemben a gazdaságilag nem aktív szakmunkások aránya mérséklődött a vizsgált időszakban. A legnagyobb csökkenés 2016-ban látható, közel felére redukálódott a gazdaságilag nem aktívak csoportjában a középiskolát végzettek aránya. Ennek oka, hogy megnövekedett a munkaerőpiaci kereslet a szakmával rendelkezők iránt. A diplomával rendelkezők létszáma viszonylag alacsony, hiszen ők jellemzően motiváltabbak a munkakeresés területén, azonban 2016-tól az ő arányuk is követi az országos változást, azaz létszámuk emelkedett 19%-kal 2015-ös évhez képest.

A gazdaságilag nem aktívak jelentős része potenciális munkaerő-kínálatként vehető számba, ám foglalkoztatottként való megjelenésük nehézségekbe ütközik.

Elhelyezkedési esélyeiket korlátozza

- az alacsony iskolai végzettség,
- a szakképzettség hiánya,
- az elavult szakmai ismeretek,
- az egészségkárosodás,
- a rokkantság, fogyatékosság, esetleg más társadalmi hátrány,
- továbbá az, hogy a tartós inaktivitásból a munka világába vezető út – különösen tartós passzivitás után – csak speciális programok, rehabilitáció után válik lehetségessé.
-

Felmérések mutatják (KSH), hogy a gazdaságilag nem aktívak igen jelentős része (kb. 40%) találja úgy, hogy felesleges a munkakeresés, mivel gyenge munkaerő-piaci pozíciója miatt úgysem talál munkát.

A hátrányos helyzetű rétegek munkaerő-piaci aktivitásának növeléséhez jelentős mértékben hozzájárult a segélyezés és az álláskeresési juttatások rendszerének átalakítása. Az ezen intézkedések alapján az ellátásból kikerült tartós munkanélküliek és alacsony képzettségűek, hátrányos helyzetűek elhelyezkedése azonban a közfoglalkoztatási programok nélkül jelenleg még nem megoldott, megfelelő képzés nélkül elhelyezkedésük a jelenlegi (magas munkaerő-keresleti) helyzetben sem biztosított.

3.5. A lakóhelyüktől eltérő helyen foglalkoztatottak

Az elemzés a 2011-es népszámlálás és a 2016-os mikro cenzus adataira épül, azóta még nem történt újabb átfogó adatgyűjtés ebben a témakörben.

Az ingázás aránya 2011-ben emelkedett az előző népszámlálások óta. 1990-ben a foglalkoztatottak negyede, 2001-ben mintegy háromtizede, 2011-ben a foglalkoztatottak kb. 40%-a nem a lakóhelyén talált munkát.
Az országon belül a megyék között jelentős a szóródás abban, hogy a településeken a foglalkoztatottak mekkora aránya talál munkát, illetve mennyien járnak más településre dolgozni. Ebben a településhálózat, a közlekedési lehetőségek és az utazási hajlandóság is szerepet játszik. A foglalkoztatottaknak csupán kevesebb, mint fele dolgozik helyben Fejér megyében.
A külföldön dolgozó magyarok pontos létszámáról nincsenek statisztikák.
2011-es népszámlálási és 2016-os éves adatok állnak rendelkezésre, azonban ezek nem tartalmazzák azok létszámát, ahol a család mindkét tagja külföldön tartózkodik. Továbbá nem meghatározható azok létszáma, akik időszakosan – nyári szünetben, osztrák sízezonban, mezőgazdasági betakarítás idejére – vállalnak külföldön néhány hetes, hónapos munkát.
A település elhelyezkedése is meghatározza a külföldi munkavállalást, hiszen a határ menti településekről nagyobb arányban járnak a határon túlra dolgozni.

3.5.1. A foglalkoztatottak száma és megoszlása a munkahelyre járás szerint Magyarországon

A foglalkoztatottak száma és megoszlása ingázás szerint 2011. évben (fő)

Országos

	2011. év
Helyben lakó és dolgozó	2 545 198
Naponta ingázó	1 340 831
Másik településre vagy országba ingázó	1 187 421
Változó településen ingázó	153 410
Átmenetileg külföldön tartózkodó	56 694
ÖSSZES FOGLALKOZTATOTT:	3 942 723

Forrás: www.ksh.hu

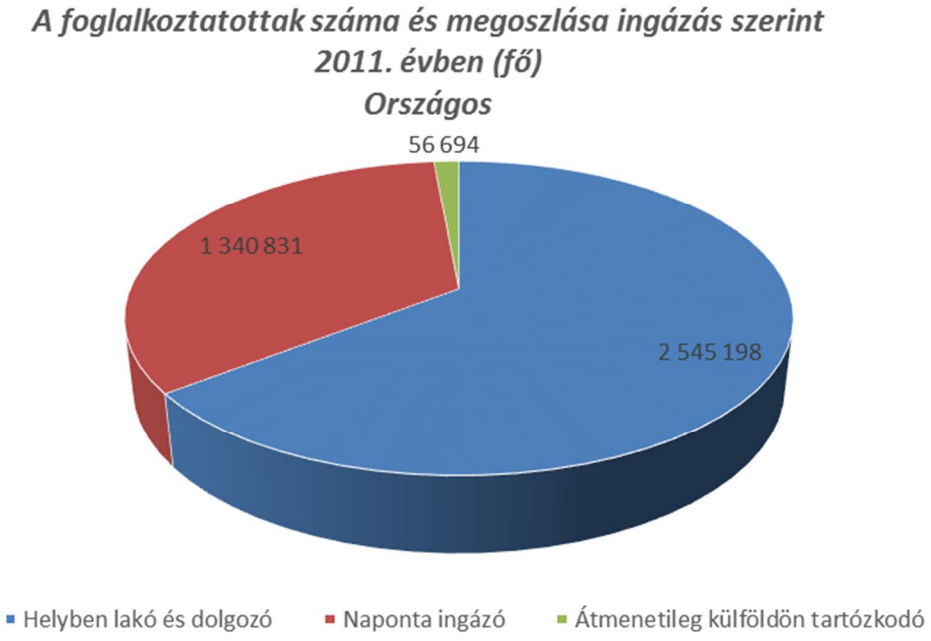

2011-ben a foglalkoztatottak több mint harmada (34%), azaz 1 millió 340 ezer fő ingázott naponta lakó- és munkahelye között, azaz minden harmadik foglalkoztatott ingázott.

A Dunaújvárosból ingázó létszám kb. négytizedét Budapest és a megyei jogú városok fogadják. 2011-es KSH adat alapján a fővárosba és megyei jogú városba bejáró foglalkoztatottak száma Dunaújvárosból 9691 fő. Ez az arány a helyben foglalkoztatottakon belül 36,7%.

A napi ingázók 2%-a (kb. 27 ezer fő) külföldre járt dolgozni, legnagyobb létszámban Ausztriába.

A magyarországi foglalkoztatottak 1%-a, kb. 56 ezer fő tartózkodott átmenetileg külföldön 2011-ben. Számuk a becslések alapján folyamatosan emelkedik. 2013-ban átlagban 98 ezer fő dolgozott külföldi telephelyen, döntően Ausztriában, Németországban és az Egyesült Királyságban.
2014-ben a magyarországi foglalkoztatottak 2,5%-a jelölte meg a munkaerő felmérésben a külföldi munkahelyet.
Az ingázás aránya, a foglalkoztatottak mobilitása 2001. év óta tovább nőtt: Még 1990-ben a foglalkoztatottak 75%-a, 2001-ben már csak közel 70%-a, 2011-ben pedig alig több mint 60%-a talált a lakóhelyén munkalehetőséget, így ingázásra kényszerült.

A foglalkoztatottak száma és megoszlása ingázás szerint 2016. évben (fő)

Országos

	2016. év
Helyben lakó és dolgozó	2 879 734
Naponta ingázó	1 585 396
Másik településre vagy országba ingázó	1 358 704
Változó településen ingázó	154 245
Átmenetileg külföldön tartózkodó	38 319
ÖSSZES FOGLALKOZTATOTT:	4 503 449

Forrás: www.ksh.hu

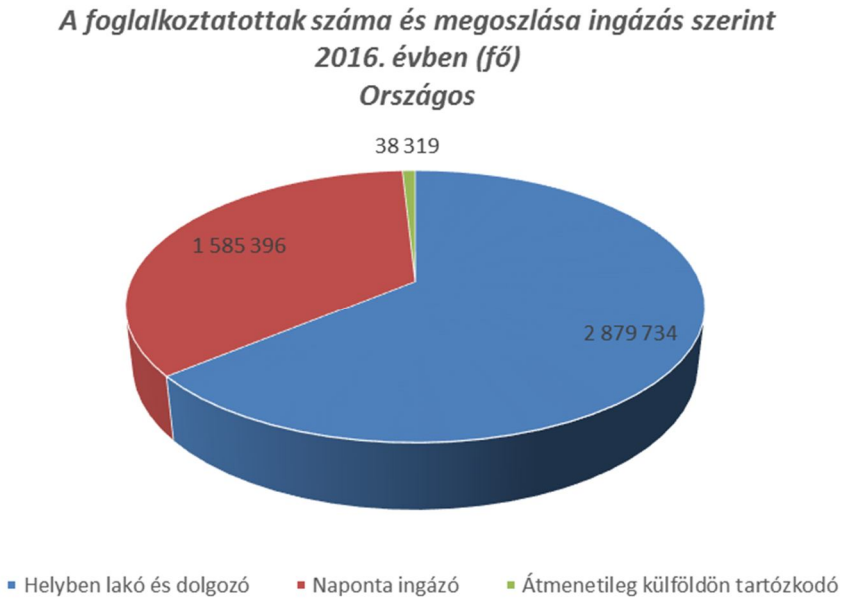

2016-os évre vonatkozóan már rendelkezünk adatokkal. A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak tényleges száma lakóhely szerint 4 503 449 fő. A helyben foglalkoztatottak száma 4 237 317 fő. Ebből azt láthatjuk, hogy országos szinten 227 813 fő vállal munkát lakóhelyétől távol. A KSH adatai alapján a foglalkoztatottak közül 35% ingázik naponta. Az elmúlt 7 évben ez az arány 25%-kal csökkent, tehát egyre többen találnak lakóhelyükön munkát. A naponta ingázók közül 889 734 fő megyéből másik településre, 181 986 fő pedig másik régióba járt dolgozni. A 2011 és 2016-os évet összehasonlítva látható, hogy emelkedett a helyben lakó és dolgozók létszáma, ezzel párhuzamosan növekedett a naponta ingázók, és a külföldön dolgozók köre is.

A foglalkoztatottak száma és megoszlása ingázás szerint 2016. évben (fő)

Fejér megye

	2016. év
Helyben lakó és dolgozó	101 731
Naponta ingázó	95 867
Másik településre vagy országba ingázó	86 204
Változó településen ingázó	8 193
Külföldre eljáró	1 470
Átmenetileg külföldön tartózkodó	1 165
ÖSSZES FOGLALKOZTATOTT:	198 763

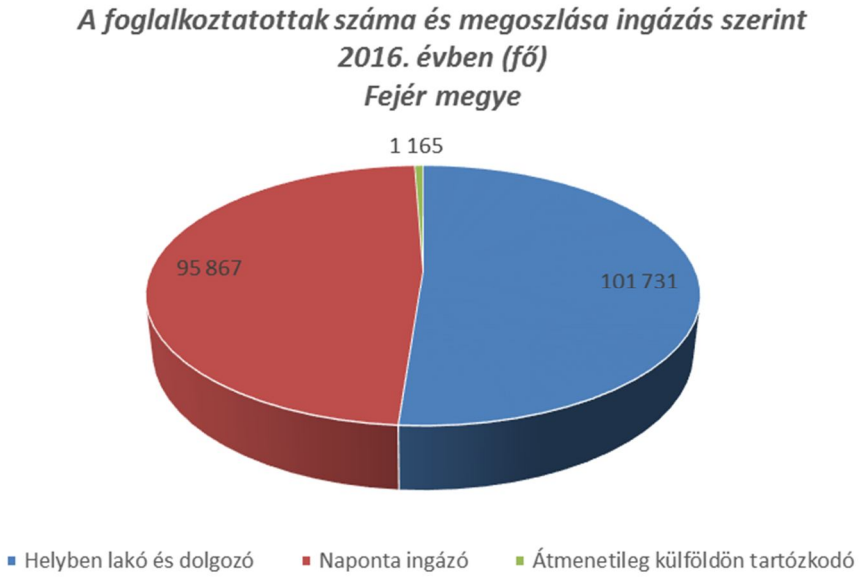

2016-os évre vonatkozóan már rendelkezünk Fejér megyei számokkal is. Az adatokból látható, hogy naponta ingázók aránya a foglalkoztatottak körében az országos átlaghoz képest magasabb, azaz 48% vállal lakóhelyétől eltérő településen munkát.

3.5.2. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása

A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása 2011. évben (fő)

Országos

	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő
Összes foglalkoztatott	2 099 440	1 843 283	3 942 723	53,2%	46,8%
Helyben lakó és dolgozó	1 248 399	1 296 799	2 545 198	49,0%	51,0%
Naponta ingázó	812 987	527 844	1 340 831	60,6%	39,4%
Átmenetileg külföldön dolgozó	38 054	18 640	56 694	67,1%	32,9%

Forrás: www.ksh.hu

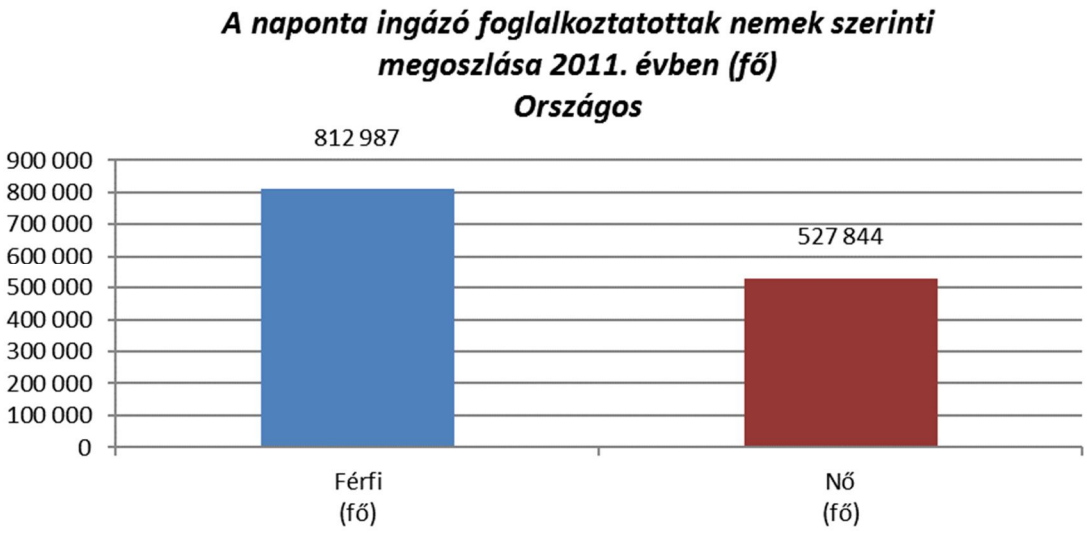

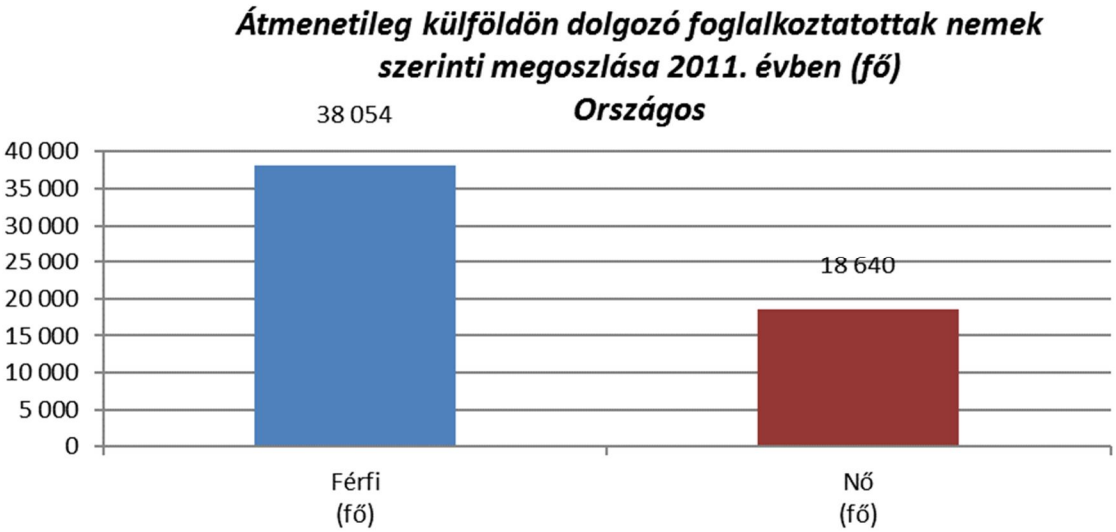

2011-es adatok alapján a foglalkoztatottak létszámát és a naponta ingázók létszámát összehasonlítva a férfiak 39,4%-a, a nők 28,9%-a naponta ingázott a munkahelyére. A nemek szerinti megoszlásban látható, hogy másfélszer több férfi (60,6%) járt el naponta más településre vagy országba a munkahelyére, mint nő (39,4%).

A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak nemek szerinti megoszlása 2016. évben (fő)

Országos

	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő
Összes foglalkoztatott	2 436 550	2 066 899	4 503 449	54,1%	45,9%
Helyben lakó és dolgozó	1 432 329	1 447 405	2 879 734	49,7%	50,3%
Naponta ingázó	997 128	608 268	1 605 396	62,1%	37,9%
Átmenetileg külföldön dolgozó	27 093	11 226	38 319	70,7%	29,3%

Forrás: www.ksh.hu

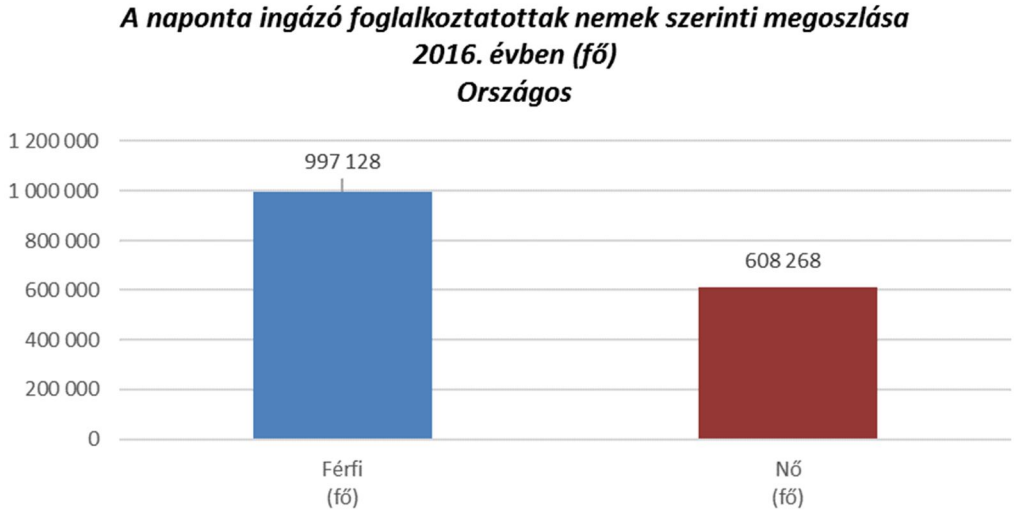

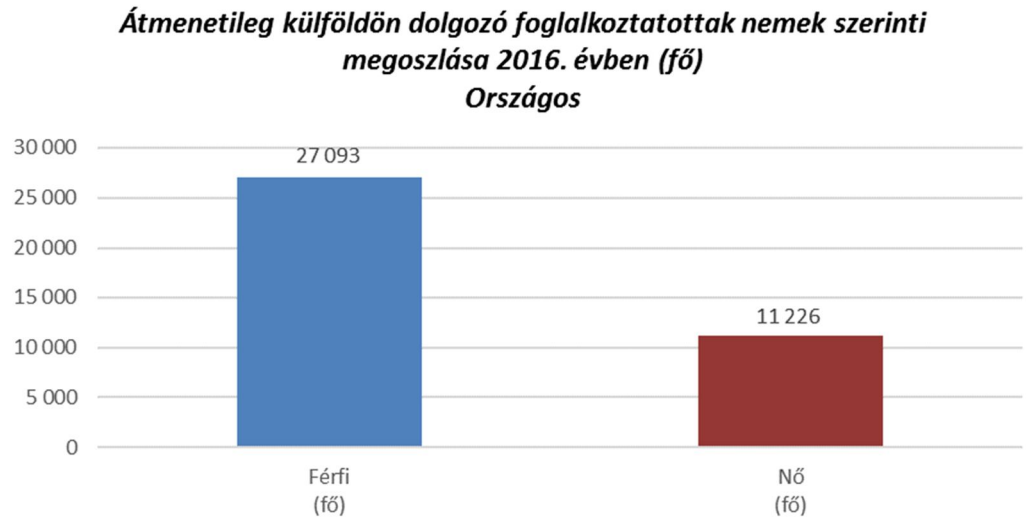

2016-ban az összes foglalkoztatott férfiak 40%-a, az összes foglalkoztatott nők esetében 29% ingázik naponta munkahelyére.

A nemek szerinti megoszlásnál látható, hogy 2011-ben másfélszer több férfi (60,6%) járt el naponta más településre vagy országba a munkahelyére, mint nő (39,4%). 2016-os évben a férfiak 61,6 %-a, a nőknél 38,4% járt el más településre vagy határon túlra dolgozni. 2011-es évhez képest az arány nem változott, azaz közel másfélszer annyi férfi dolgozik lakóhelyétől távol, mint nő.

3.5.3. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása

A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása 2011. évben (fő)

Országos

Korosztály	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó
			Százalékos megoszlás	
15-29 év közöttiek	427 411	389 417	16,4%	29,1%
30-59 év közöttiek	2 039 703	916 448	78,4%	68,4%
60 év felettiek	135 778	33 966	5,2%	2,5%

Forrás: www.ksh.hu

A naponta ingázó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása 2011. évben (fő)
Országos

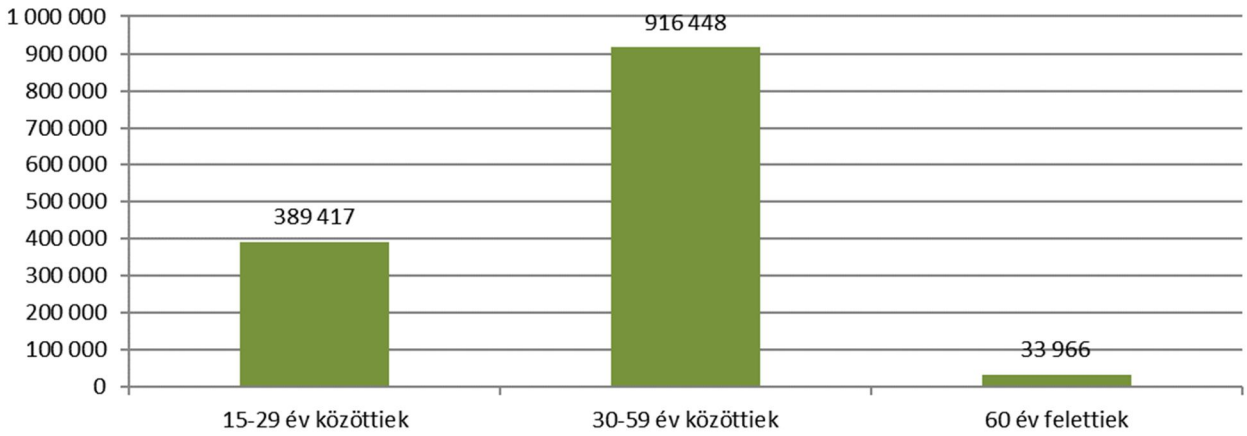

Az életkor szerinti megoszlás azt mutatja, hogy 2011-ben a 30-59 év közötti munkavállalók nagyobb arányban (77,4%) ingáztak naponta munkahelyükre, mint a többi korosztály. Még a 60 éven felüliek között is kis számban (kb. 100 ezer fő) akadnak, akik így tudnak csak munkahelyükre eljutni.

A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása 2016. évben (fő)
Országos

Korosztály	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó
			Százalékos megoszlás	
15-29 év közöttiek	463 014	324 765	16,1%	20,5%
30-59 év közöttiek	2 170 913	1 174 933	75,4%	74,1%
60 év felettiek	245 807	85 698	8,5%	5,4%

A naponta ingázó foglalkoztatottak korcsoport szerinti megoszlása 2016. évben (fő)
Országos

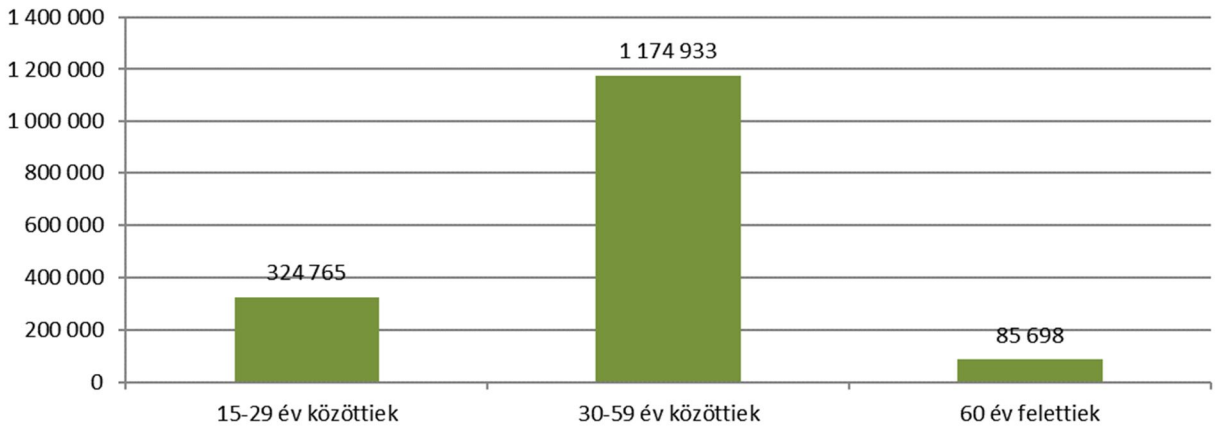

Az életkor szerinti megoszlás alapján 2016-ban továbbra is érvényes az a tendencia, hogy 30-59 év közötti munkavállalók nagyobb arányban ingáztak naponta munkahelyükre, mint a többi korosztály. 2011-es évhez viszonyítva a helyben lakó és dolgozók aránya 3%-ot emelkedett, a naponta ingázók száma 5%-os emelkedést mutat a érintett korosztályban. A 60 év feletti munkavállalók közül a naponta ingázók aránya ez elmúlt 7 évben közel a duplájára nőtt (2,5%-ról 5,4%-ra).

3.5.4. A naponta ingázó illetve átmenetileg külföldön dolgozó foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása

A naponta ingázó foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása 2011. évben (fő)
Országos

Iskolai végzettség	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó
			Százalékos megoszlás	
<= 8 általános	296 798	206 302	11,5%	15,1%
szakmunkás, szakiskola	652 926	406 918	25,3%	29,9%
középiskola	934 911	459 973	36,2%	33,7%
felsőfokú	694 972	289 923	26,9%	21,3%

Forrás: www.ksh.hu

A naponta ingázó foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása 2011. évben (fő)
Országos

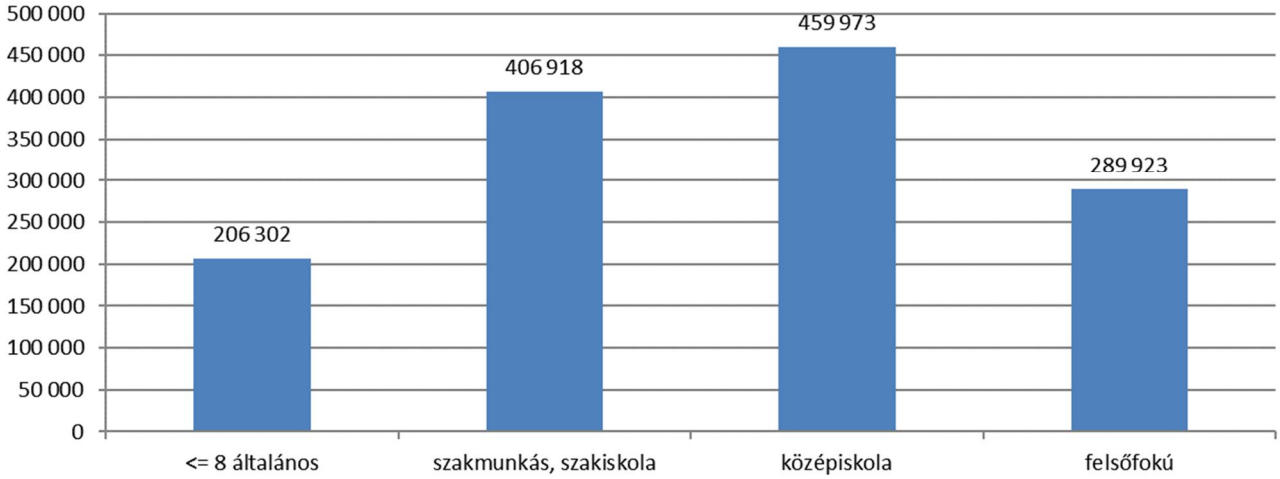

Az ingázás a szakmunkások, a középiskolát végzettek, és az érettségivel rendelkezők körében a legmagasabb (összesen 60%). A diplomások, alapfokú végzettséggel rendelkezők kevésbé mobilak, azaz kevesebben választják a napi ingázást a munkahely és lakókörnyezetük között. Arányuk összesen 36,4%.

A naponta ingázó foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti megoszlása 2016. évben (fő)
Országos

Iskolai végzettség	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó	Helyben lakó és dolgozó	Naponta Ingázó
			Százalékos megoszlás	
<= 8 általános	338 940	174 526	11,8%	11,0%
szakmunkás, szakiskola	682 132	478 433	23,7%	30,2%
középiskola	1 012 836	555 220	35,2%	35,0%
felsőfokú	845 826	377 217	29,4%	23,8%

Forrás: www.ksh.hu

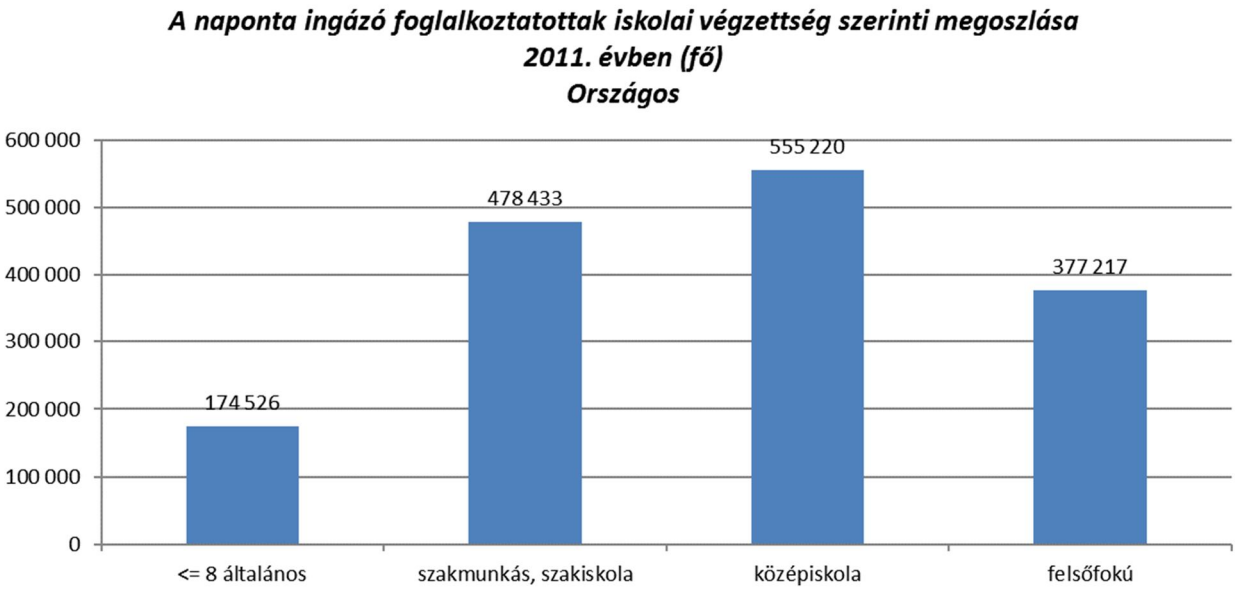

2016-os adatokból látható, hogy a középiskolai végzettséggel, érettségivel rendelkezők esetében nagyobb arányban ingáznak másik településre, mint az alacsony iskolát végzettek. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők kisebb százalékban ingáznak, azaz nagyobb arányban találnak lakóhelyükön számukra megfelelő munkalehetőséget.

3.6. A megváltozott munkaképességűek

Megváltozott munkaképességűnek tekinthető az a személy, aki veleszületett, balesetből, vagy betegségből kifolyólag nem képes oly módon vagy mértékben elvégezni a rá bízott feladatokat, mint a hozzá nemben, korban, képzettségben hasonló személyek általában.

Sok esetben a megváltozott munkaképességet a kerekes székes állapothoz kötik, azonban ennél sokkal többféle állapot vezethet a munkaképesség megváltozásához. A különböző fogyatékosságok elnevezései inkább hiányközpontúak, azt mutatják, hogy valaki híján van bizonyos szervi működésnek, vagy ezek jóval rosszabbul működnek. Ezek az elnevezések egy szóban vagy egy kifejezésben foglalják össze a hiányt, ami ugyan utal az illető bajára, azonban semmit sem árul el a megmaradt képességeiről. Szükséges az egyén erősségeinek a bemutatása, a hiányosságok feltárása mellett.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rokkantsági ellátások a fogyatékos személyt inkább passzívvá tették, s nem törekedtek munkát keresni. Magyarország 2004 óta tagja az Európai Uniónak, ahol cél a foglalkoztatás növelése, a munkanélküliség csökkentése. Jelenleg az unióban a fogyatékossággal élő személyek 50%-ának van valamilyen munkája. Ezzel szemben Magyarországon jelenleg csak 10% rendelkezik valamilyen munkával. Az eltérés elég nagynak mondható, s ráadásul az EU Fogyatékosságügyi Stratégiája célként fogalmazza meg, hogy 2020-ig a fogyatékos személyek foglalkoztatási aránya 75%-os legyen. Ennek megfelelően átgondolásra került a szabályozás és módosítások kerültek bevezetésre az ellátások rendszerében, ahol inkább a munkaerőpiac felé kívánják terelni a fogyatékos személyeket.

Megváltoztak a felülvizsgálati szempontok: korábban azt állapították meg, hogy hány százalékos rokkant valaki, jelenleg azonban az egészségi állapotot mérik, az egészségi állapotot adják meg százalékban. Minél magasabb a százalék, annál kevésbé beteg vagy fogyatékos valaki.

Ha megállapították valakinek az egészsége százalékos mértékét, akkor utána megvizsgálják a munkaképességét is, mennyire alkalmas a nyílt munkaerőpiacon való, vagy inkább a védett munkahelyen való elhelyezkedésre. A legfontosabb szemléletváltás, hogy a fogyatékkal élő embertársainkat támogatni kell a munka világában való érvényesülésben.
2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek.
Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre:

- a rehabilitációs ellátás: foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- a rokkantsági ellátás: a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

Mint ismeretes, mindkét társadalombiztosítási ellátás mellett lehet munkát végezni meghatározott összeghatárig.

3.6.1. Regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek Fejér megye és Dunaújvárosi Járás területén

Regisztráció szempontjából megváltozott munkaképességű álláskereső személy az, aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely – megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkentek. A megváltozott munkaképességű személyek közül nem vehető álláskeresőként nyilvántartásba az a személy, aki rehabilitációs járadékban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül, de közvetítést kérőként regisztrálhatók.

A törvény erejénél fogva megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő az a megváltozott munkaképességű személy;

- akinek a rehabilitációs hatóság a komplex minősítést követően a 2011. évi CXCI. törvény alapján rehabilitációs ellátást vagy rokkantsági ellátást állapított meg, továbbá
- akinek 2011. december 31-én folyósított rokkantsági nyugdíja, baleseti rokkantsági nyugdíja, rendszeres szociális járadéka, vagy átmeneti járadéka helyett rokkantsági ellátást állapítottak meg.

A foglalkoztatási osztályok nyilvántartásába, álláskeresőként való regisztrációba azon ügyfelek részesülhetnek, akik a fent említett rehabilitációs járadékban, valamint megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesülnek.

A táblázatok és grafikonok az utoljára mért adatokat (2017.) tartalmazzák, frissebb adatok nem állnak rendelkezésre, a regisztrált megváltozott munkaképességűek, illetve rehabilitációs járadékban részesültek száma megyei és járási szinten is elenyésző, munkaerő-piaci szempontból nem jelentős.

A regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek nemenkénti megbontása Fejér megye és Dunaújvárosi Járás területén (fő)

Neme	Fejér Megye 2015.év	Dunaújvárosi Járás 2015.év	Fejér Megye 2016. év	Dunaújvárosi Járás 2016. év	Fejér Megye 2017. év	Dunaújvárosi Járás 2017. év
Férfi	256	66	250	105	218	92
Nő	342	113	392	208	337	186
Összesen	598	179	642	313	555	278

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

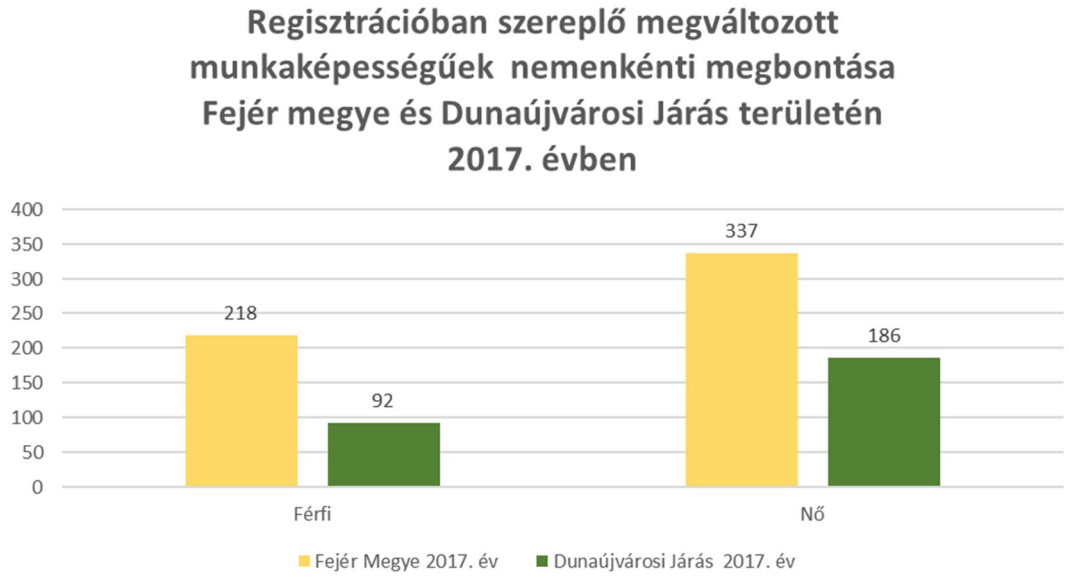

A táblázatban szereplő három év adatait áttekintve 2016. évben megyei és járási szinten volt a legmagasabb a regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek száma. Nemek szerinti megbontásban – a járás vonatkozásában - a nők száma jóval nagyobb arányt képvisel, 2017. évben ez megközelíti a 70%-ot.

A regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek életkor szerinti megbontása Fejér megye és Dunaújvárosi Járás területén (fő)

Életkor	Fejér megye 2015. év	Dunaújvárosi Járás 2015. év	Fejér megye 2016. év	Dunaújvárosi Járás 2016. év	Fejér megye 2017. év	Dunaújvárosi Járás 2017. év
19-24 év	7	2	11	8	5	4
25-39 év	73	34	106	68	100	65
40-54 év	256	80	268	130	214	112
55-64 év	262	63	257	107	236	97

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

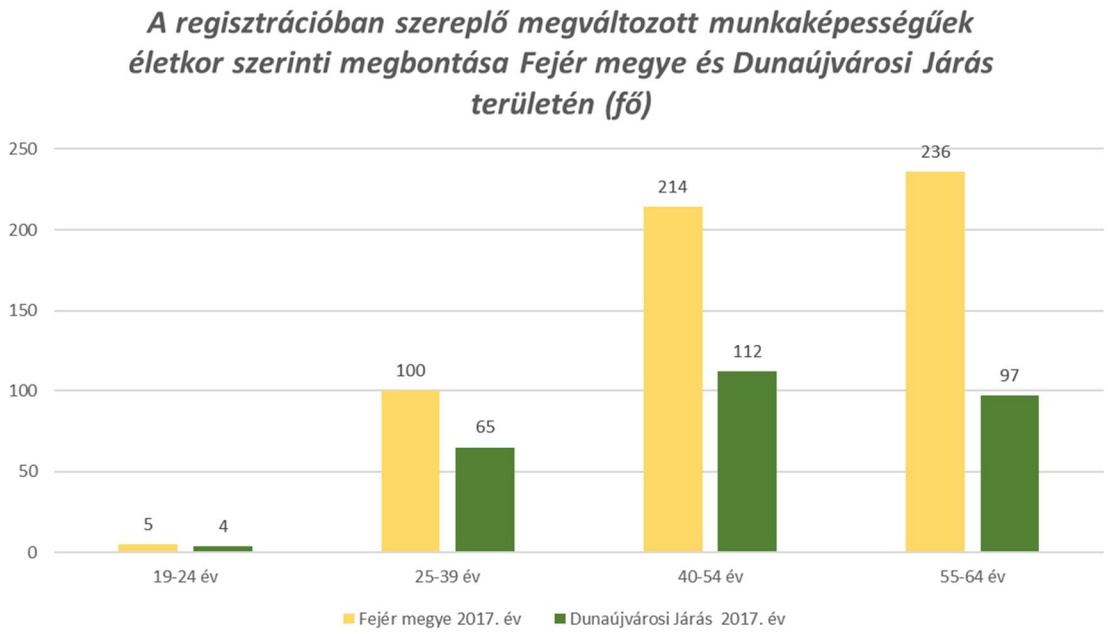

Az életkor vizsgálatánál jól látható a 40-54 közötti kategóriába tartozók kiemelkedően magas aránya. 2017. évben ez 40%-ot jelent járásunk esetében.

A regisztrációban szereplő megváltozott munkaképességűek iskolai végzettség szerinti bontása Fejér megye és a Dunaújvárosi Járás területén (fő)

Iskolai végzettség	Fejér megye 2015. év	Dunaújvárosi Járás 2015. év	Fejér megye 2016. év	Dunaújvárosi Járás 2016. év	Fejér megye 2017. év	Dunaújvárosi Járás 2017. év
<=8 általános	319	92	335	163	292	152
szakm., szakisk.	175	54	192	94	161	79
középiskola	92	29	106	53	95	45
felsőfokú	12	4	9	3	7	2

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

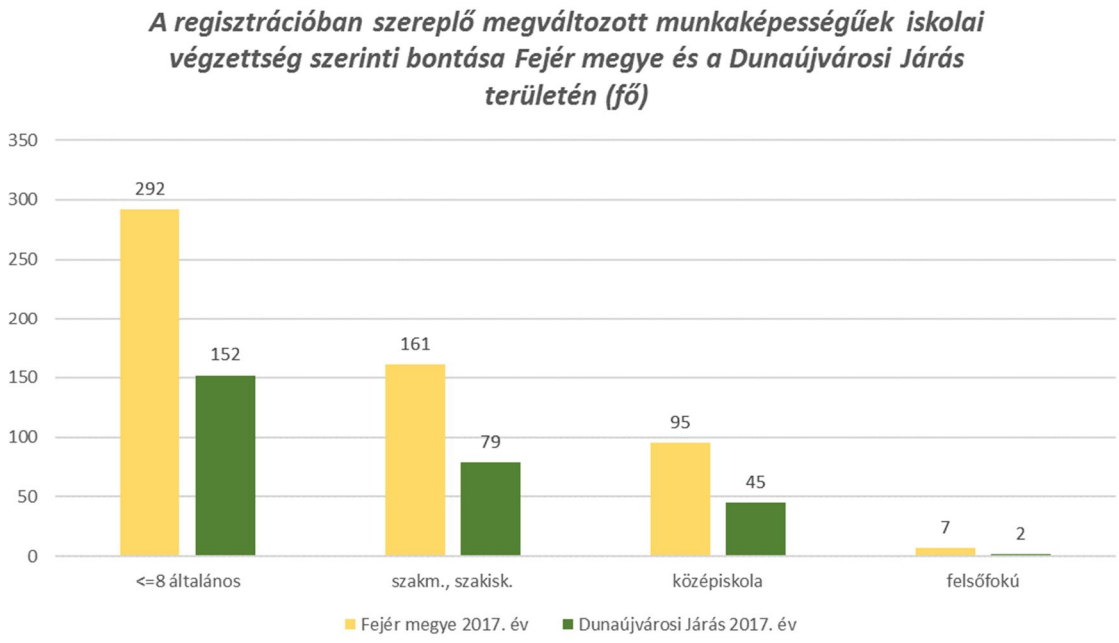

A megváltozott munkaképességűek aránya csökken az iskolai végzettség emelkedése esetén. A tendencia megfigyelhető a megyei, illetve a járási adatokban is.

Fejér megye és Dunaújváros vonatkozásában is a 8 általános iskolai, vagy annál kevesebb végzettséggel rendelkező ügyfelek aránya jelentős, a vizsgált három évben meghaladják az 50%-ot.

3.6.2. Rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek Dunaújvárosi Járás területén

A lenti táblázat tartalmazza a jelenleg rehabilitációs ellátásban részesülő, együttműködésre kötelezett ügyfelek adatait, akik a foglalkoztatási osztályon nem regisztrált álláskeresők.

Rehabilitációs ellátásban részesülő ügyfelek nemenkénti és életkor szerinti megbontása Dunaújvárosi Járás területén 2016-2017. évben (fő)

Nem	Életkor (év)					Összesen (fő)
	20-30	31-40	41-50	51-60	60-	
Férfi	1	5	16	15	0	39
Nő	0	7	26	44	4	81

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

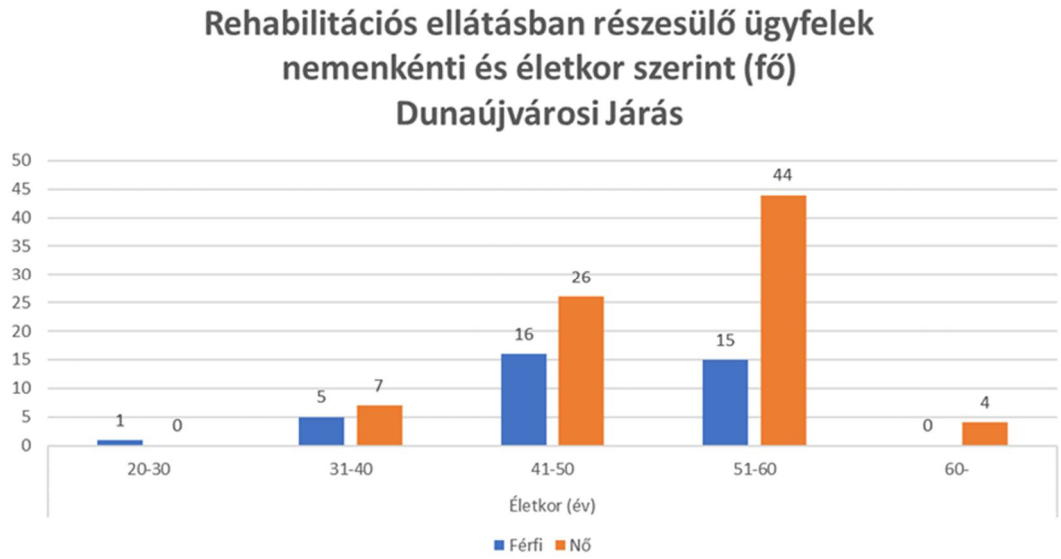

A nemekre vonatkozó vizsgálatnál a nők magas száma figyelhető minden egyes korcsoportra vonatkozóan. Továbbra is kiemelkedően magas az 51-60 éves korúaknál.

Rehabilitációs ellátásban részesülők iskolai végzettség szerint Dunaújvárosi Járás területén 2016-2017. évben (fő)

Nem	Iskolai végzettség				Összesen (fő)
	8.osztály	Szakmunkás	Érettségi	Felsőfokú	
Férfi	12	19	6	2	39
Nő	25	30	23	3	81

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

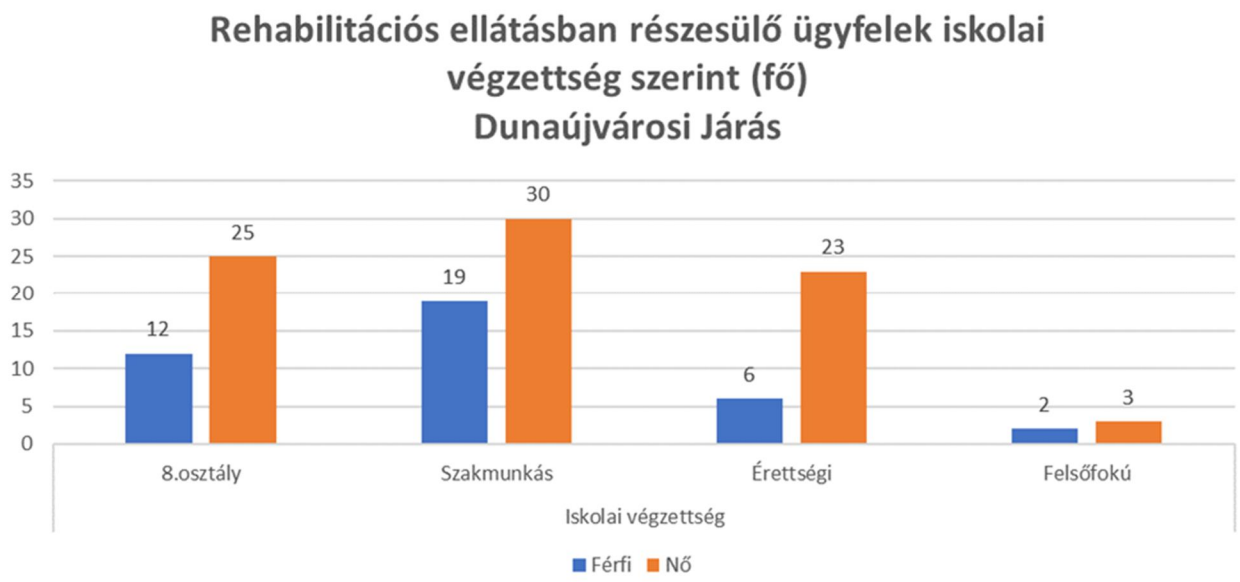

Kiemelkedően magas a szakmunkás végzettséggel rendelkező nők száma, mely az összlétszám 37%-a, ezt követően ismét több mint 30%-ot tesz ki a 8. osztály végzett nők aránya.

Hazánkban a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása annak ellenére elmarad az uniós átlagtól, hogy az állam az elemzett időszak alatt számos foglalkoztatás-politikai eszközzel támogatta azt.
Ennek okai összetettek, összefüggnek a fogyatékosok és rokkantak képzettségi szintjével, az elutasító munkáltatói attitűdökkel, a rendelkezésre álló (akadálymentesített illetve fogyatékos-barát) munkahelyek kis számával, a nem megfelelő munkáltatói ösztönzési rendszerrel.
A magyar lakosság egészségi állapota az európai uniós átlagnál rosszabb, és országos szinten is jelentős a nemek és a társadalmi-gazdasági csoportok közötti különbség. A kutatások szerint Magyarország az egyik olyan uniós ország, ahol a legmagasabb a gyógyítással elkerülhető halálozások arányszáma, ami azt jelzi, hogy a hatékonyság javításával jelentős előrelépés lenne elérhető. Az alapellátás erősítése, a megelőzés és az ellátásokhoz való hozzáférés javítása hozzájárulhat a rokkantak, megváltozott munkaképességűek népességhez viszonyított arányának csökkenéséhez. A munkahelyeken bevezetett egészségmegőrző programokkal, az egészséges életmód támogatásával, szűrésekkel illetve egészségesebb munkahelyi környezet biztosításával az egészségkárosodások egy része megelőzhető lenne.

Hazánkban a fogyatékosok képzése, diplomaszerzésének aránya jóval elmarad az EU átlagtól. A fogyatékosok munkavállalását, magasabb hozzáadott érték termelésében való részvételüket mindez bizonnyal növelné, ha a képzésük, továbbtanulásuk elől az akadályok elhárulnának, és egyre nagyobb arányban tudnának érettségit, diplomát szerezni. A támogatott képzési lehetőségek számának (és a résztvevők számának) növelése a felnőtt fogyatékosok és megváltozott munkaképességűek elhelyezkedési esélyeit növelheti. A munkáltatók anyagi és egyéb eszközökkel történő érzékenyítése, motiválása a nagyobb arányú sérült illetve rokkant munkavállaló alkalmazását nagymértékben elősegítheti. A megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásával összefüggő ismeretek, jó gyakorlatok átadása a munkáltatók részére oktatás, képzés keretében a közigazgatásban és a versenyszférában is kedvezőbb aktivitási mutatókat eredményeznek.

3.7. Nyugdíjasok

„Az európai tendenciákhoz hasonlóan Magyarországon is a társadalom elöregedése jellemzi a hosszú távú demográfiai folyamatokat, amit egyrészt a korábbi évtizedekhez képest az alacsonyabb születésszám, másrészt a várható élettartam fokozatos emelkedése okoz. A demográfiai változások hatására jelentősen mérséklődhet a munkaképes korúak létszáma hazánkban, így a termelésbe bevonható munkaerő számottevően csökkenhet több évtizedes időtávon. Az aktív korú népességre háruló gazdasági terhek jelentősen emelkedhetnek a demográfiai függőségi mutatók alapján: az időskori függőségi ráta megduplázódhat hazánkban 2060-ig a jelenlegi szinthez képest.

A tisztán demográfiai mutatók ugyanakkor felülbecsülhetik az elöregedés tényleges gazdasági hatásait. A demográfiai változások munkapiaci és gazdasági hatásait egyrészt a gazdasági szereplők alkalmazkodása is enyhítheti, másrészt a hatások aktív gazdaságpolitikai felkészüléssel tovább mérsékelhetőek. Ilyen lépés lehet például az alacsony aktivitási rátájú csoportok munkapiaci részvételének növelése, a munkaerő minőségi jellemzőinek és a népesség egészségi állapotának javítása.

Mindezek mellett a gyermekvállalás támogatása rövidtávon is fontos társadalompolitikai célkitűzés a magyar népesség korstruktúrája alapján, mivel az 1970-es években született Ratkó-unokák jellemzően már elhagyták a szülőképes kort."*

* Kreiszné Hudák Emese: A demográfiai változások munkaerőpiaci hatásai Magyarországon.

A KSH adatai szerint a nyugdíjfolyósító 2019 elején a lakosság több mint negyedének folyósított nyugdíjat vagy valamilyen egyéb ellátást, a teljes lakosságon belül pedig minden ötödik ember kapott öregségi nyugdíjat. Így Magyarországon összesen 2,6 millió ember részesült nyugellátásban, közülük

- több mint 2 millió 32 ezren öregségi nyugdíjban,
- 42 ezren életkoron alapuló ellátásban,
- 125 ezren hozzátartozói nyugellátásban,
- 315 ezren megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban,
- 58 ezren egyéb ellátásban, járandóságban részesültek főellátásként.

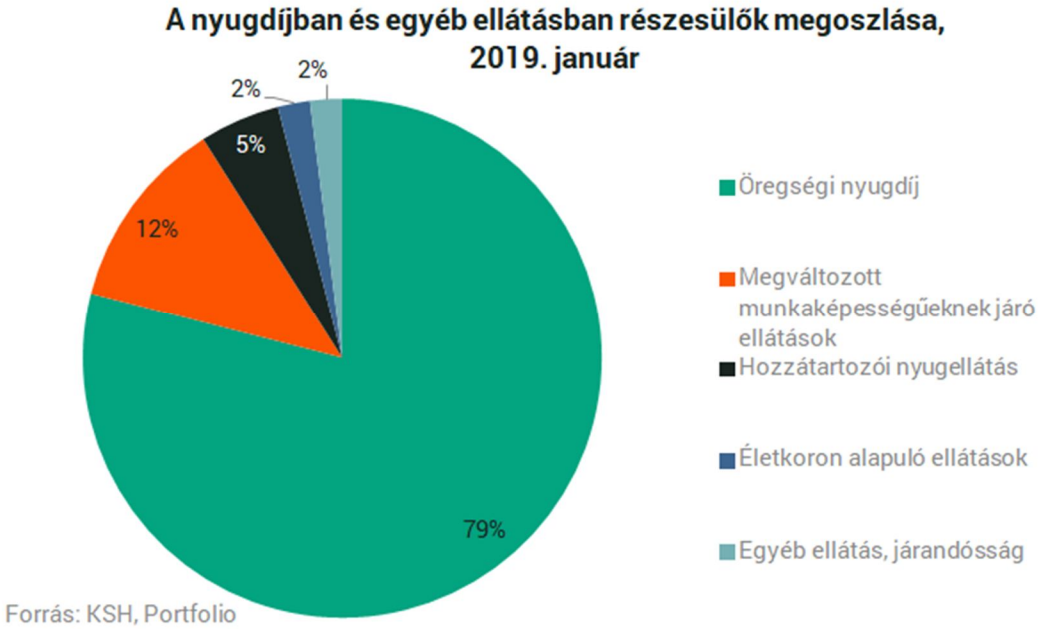

Az öregségi nyugdíjasok száma nem változott lényegesen az előző évhez képest, a népességen belüli arányuk változatlan maradt. További érdekes adat, hogy a nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők 62 százalékát tették ki a nők, akiknek a férfiakéhoz képest magasabb aránya a legtöbb ellátástípusnál megfigyelhető, és különösen kiemelkedik a főellátásként kapott özvegyi nyugdíjak esetében (94%). Az életkoron alapuló ellátásokra, a baleseti és a rokkantsági járadékra, illetve a bányászok egészségkárosodási járadékára a férfiak a nőknél nagyobb arányban váltak jogosulttá.

Az elmúlt 8 év nyugdíjazási adatai alapján szembetűnő az érintett korosztály arányának folyamatos növekedése.

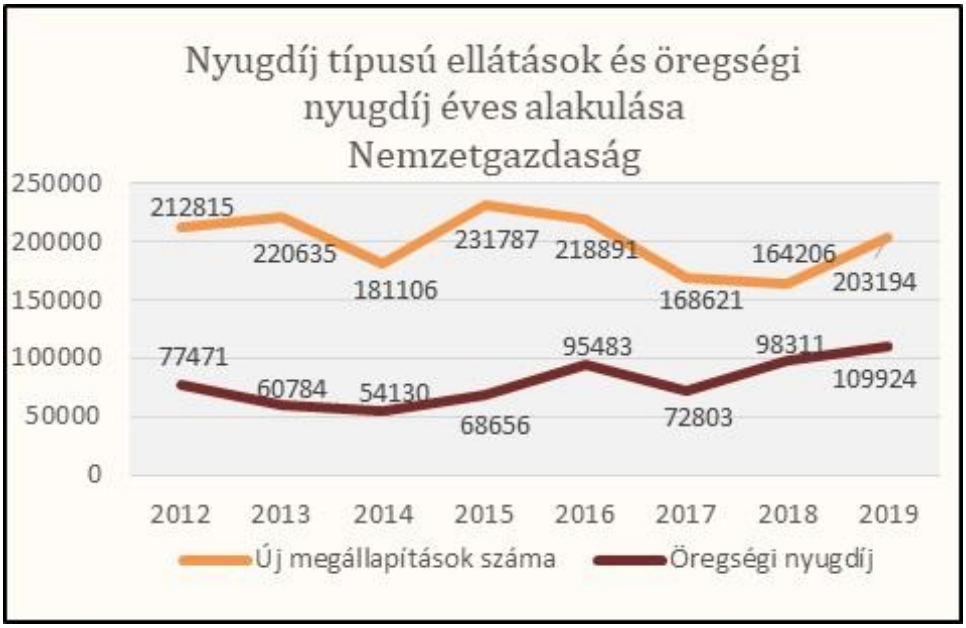

Forrás: KSH, egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány felhasználásával

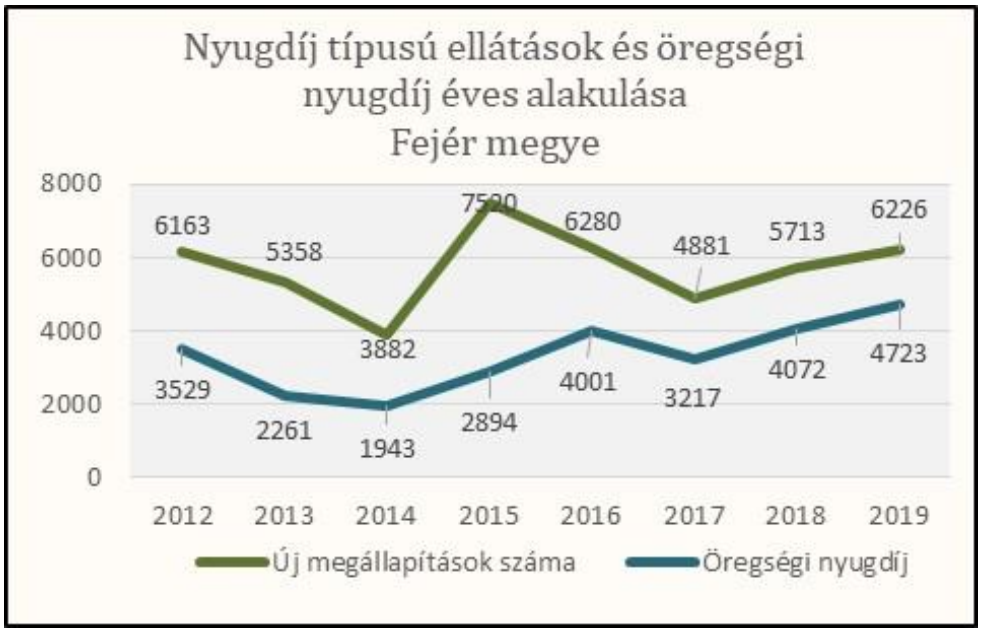

Forrás: KSH, egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány felhasználásával

A 2019-es évben országosan 203194 új nyugdíj megállapításra került sor, ebből 6226 fő a Fejér megyei új nyugdíjasok száma. Jellemzően az öregségi nyugdíjazások aránya a legmagasabb. Míg Fejér megyében a második legnépesebb csoportot a nők 40 éves jogosultsági ideje alapján történő nyugdíjazottak jelentik, ők teszik ki az új nyugdíjasok 22 százalékát, addig országosan ez a csoport csak 14 százalékot képvisel. A térség ipari foglalkoztatási struktúrájából adódó sajátosságok jelentős hatást gyakorolnak ennek a nyugdíjazási formának a népszerűségére.

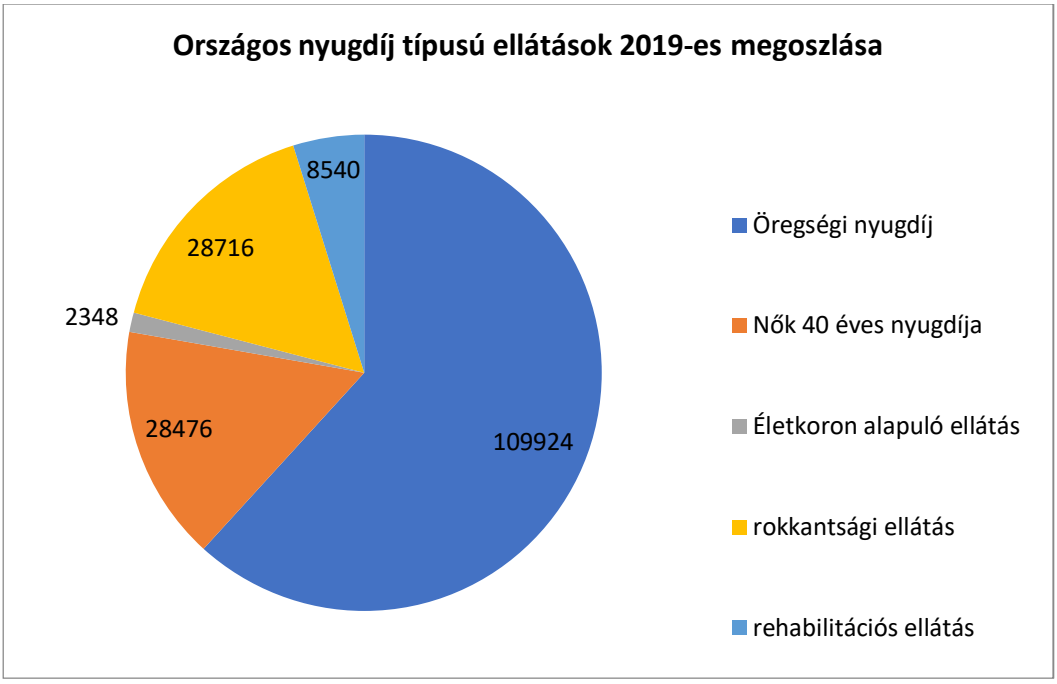

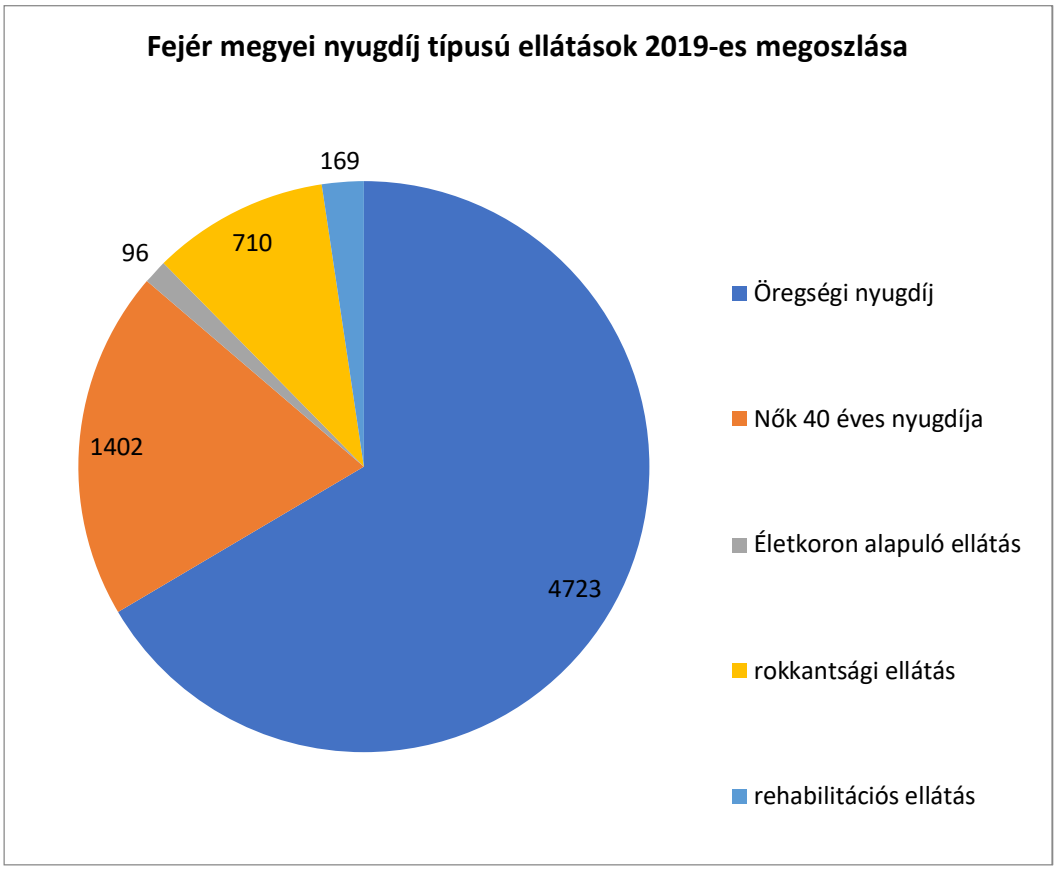

A KSH adatai szerint 2015-ben átlagosan 60,8 évesen mentek öregségi nyugdíjba az emberek, ezen belül a nők 59,9, a férfiak 62,8 éves korban. Ez jelentős növekedés az elmúlt 20 évet tekintve. A nyugdíjrendszer 1997-es reformját megelőző évben, 1996-ban ez a szám a nőknél még 54,3, a férfiaknál 58,7 volt.
Míg azonban a nyugdíjrendszer megalkotásakor alig élték meg az emberek a nyugdíjas kort, ma már a korhatár jóval a várható átlagéletkor alatt helyezkedik el. A várható élettartam nők esetén 79 év, férfiak esetén 72,4 év.

Átlagosan 61 évesen kerülnek az emberek nyugdíjba, így egy átlagos nyugdíjas körülbelül 21 évig részesül ebben a juttatásban. Jelenleg Magyarországon az OECD szerint az utolsó nettó fizetés átlagosan 89,6 százalékát kapják meg a nyugdíjasok.
A KSH 2017-es kimutatása szerint a teljes magyar lakosság 26,6%-a részesült nyugellátásban, vagy valamilyen járandóságban, vagyis mintegy 2,6 millió ember. Őket tartja el a 4,4 millió foglalkoztatott, akik közül 303 ezer minimálbért, 876 ezer fő pedig a garantált bérminimumot kapja.

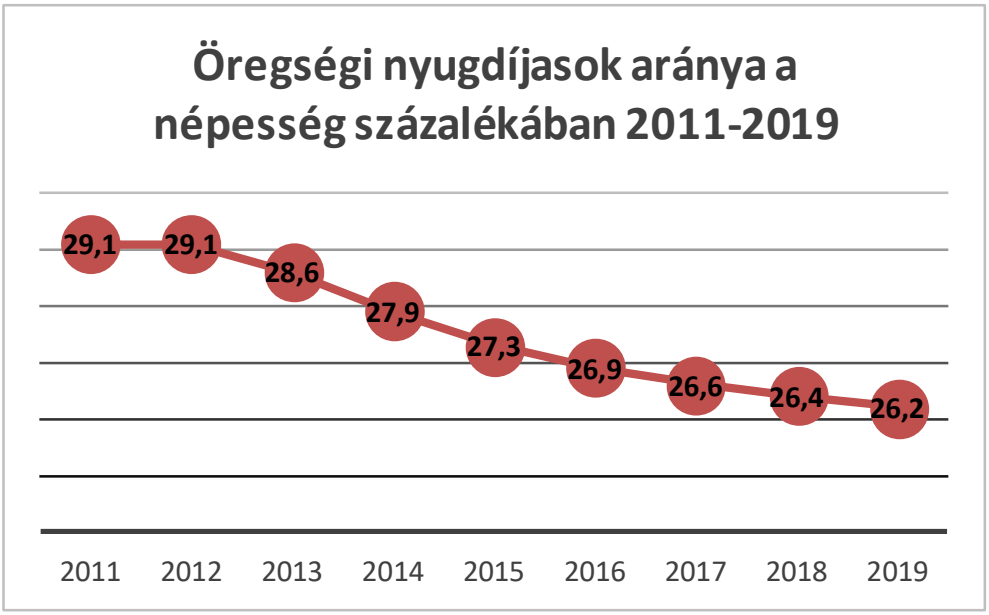

Forrás: www.ksh.hu

A nyugdíjas társadalom életminőségét nagymértékben befolyásolja a nyugdíjuk értékének alakulása. „A Magyar Államkincstár által kimutatott havi 142,1 ezer forintos országos nyugdíjátlagnál a hazai nyugdíjasok csaknem 60 százaléka alacsonyabb öregségi nyugdíjat kap, ehhez jön még további 73 ezer fő „törpenyugdíjas”, akiknek a pénze a 60 ezer forintot sem éri el havonta. Az országos átlagnyugdíjnak megfelelő, vagy annál magasabb összegű ellátásra 800 ezren jogosultak, közülük bő negyedmillió személynek 200-300 ezer forint jár, további 54 ezer fő esetében a 300 ezer forintot is meghaladja a juttatás összege.

A jövedelmi kategóriák szerint ábrázolt hazai nyugdíjas társadalom olyan piramisformát mutat, ahol az átlagosnál kisebb járandóságot kapó nyugdíjasok száma jelentősen meghaladja az annál magasabb összegre jogosultakét. A feltűnő aránytalanság hátterében részben a szerényebb ellátmánnyal rendelkező régi nyugdíjasok nagy száma áll, ugyanakkor a fiatalabb nyugdíjasok nagyobb összegű juttatásához sok esetben a magasabb végzettség is hozzájárul.”*

*HVG –Ténytár 2020. szeptember 3.

A tényleges gazdasági időskori eltartási arány azt mutatja meg, hogy a 65 év feletti inaktívak létszámát viszonyítva a 15–64 éves foglalkoztatottak létszámához, hány eltartott jut 100 foglalkoztatottra. A tényleges időskori gazdasági eltartási ráta 2019-ben 26,5 százalékot tett ki hazánkban, így 100 munkaképes korú foglalkoztatottra közel 27 inaktív időskorú egyén jutott. Ugyanez az arány 74 százalékra növekedhet 2060-ban az Európai Bizottság becslése alapján, mivel várhatóan a jelenlegi állomány létszámának egyharmadával kisebb lesz a potenciálisan elérhető munkaerő kínálat.
A demográfiai változások a 2020-as és a 2040-es években okozhatják a legjelentősebb munkaerő-piaci hatást, ekkor ugyanis 11-11 százalékkal eshet vissza a munkaképes korúak állománya a megelőző évtizedek átlagához képest. Ebben szerepet játszhatnak a munkaképes korúak körébe belépő új évjáratoknál lényegesen nagyobb létszámú Ratkó-generációk is, akik ezekben az évtizedekben érik el a 65 éves kort. A különböző előrevetítéseket áttekintve az várható, hogy a munkaképes korúak létszáma a 4,2 és 5,1 millió fő közötti sávban alakulhat 2060-ban.

Előreszámított időskori eltartottsági ráta (2015–2080)

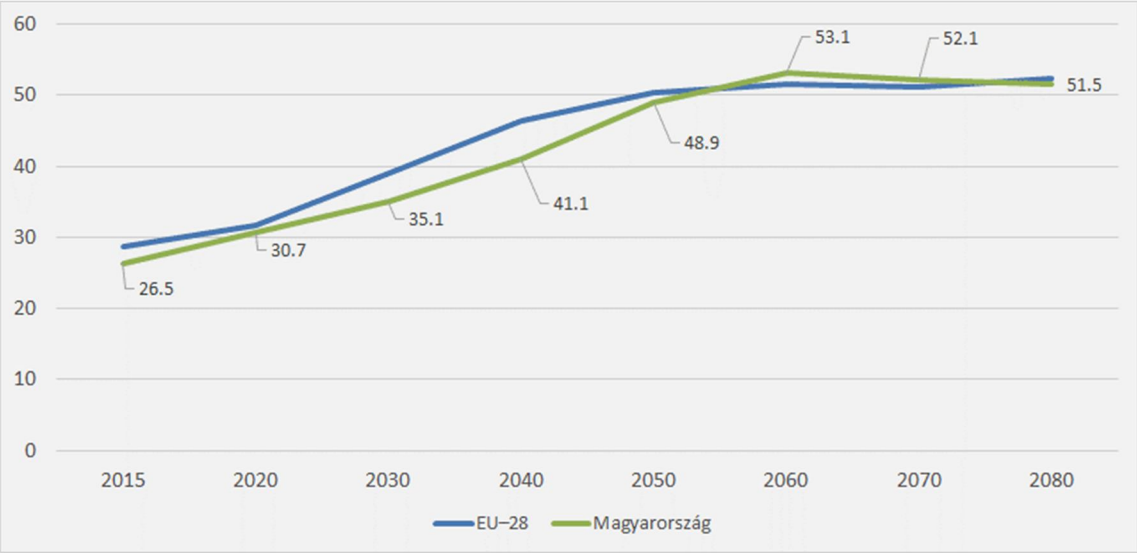

Ezekhez a tendenciákhoz hozzájárul a jelenleg rendkívül alacsony magyar foglalkoztatási szint is. Az aktivitási ráta növelésével jelentősen mérsékelni lehetne az elöregedés gazdasági hatásait. Magyarország munkaerő-piaci tartalékainak jelentős része az alacsonyan képzettek körében van.

A magyar munkaerő-állományt képzettségi szint szerint vizsgálva az látható, hogy az alacsonyan képzettek (középfokú végzettségnél alacsonyabb végzettséggel rendelkezők) aktivitási rátája jelentősen elmarad a képzettebb csoportokhoz képest és az azonos képzettségűekre vonatkozó uniós átlagtól is.

Míg a demográfiai tényezők csak hosszú távon befolyásolhatóak, addig ezen alacsonyabb munkapiaci részvételű csoportok aktivitása különféle foglalkoztatáspolitikai eszközökkel rövidebb távon is ösztönözhető.
Ilyen lépés lehet például a munkaerő-állomány átlagos képzettségi szintjének további növelése az oktatási rendszeren keresztül. Az oktatás három csatornán keresztül is hozzájárul a gazdasági növekedéshez: egyrészt megnöveli a munkaerő-állomány termelékenységét, másrészt növeli a gazdaság innovációs teljesítményét, harmadrészt az oktatás elősegíti azon tudás megszerzését, amely az új technológiák megértéséhez és alkalmazásához szükséges (Hanushek és Wössmann, 2007)".*

* Kreiszné Hudák Emese: A demográfiai változások munkaerő-piaci hatásai Magyarországon. „Szerkesztett formában megjelent az Origo.hu oldalon 2016. március 4-én."

A nyugdíjas foglalkoztatás jellemzői

A mai nyugdíjrendszer akkor lenne hosszabb távon is fenntartható, ha olyan ütemben állnának be a fiatalok dolgozni, ahogy az idősek nyugdíjba mennek. Ehhez egy szülőképes nőnek 2,1 gyermeket kellene átlagosan szülnie, jelenleg azonban ez az arány mindössze 1,3 gyermek Magyarországon**.**
A gazdasági eltartási arányt a foglalkoztatottak létszámának növekedése mellett mérsékelheti az időskorban tovább dolgozók létszámának növekedése is.
Ezt a célt szolgálja az elmúlt években alkalmazott nyugdíjkorhatár-emelés, amellyel jelentősen csökkenthető a kifizetésre kerülő nyugdíjak mértéke, és tovább tarthatóak munkában a dolgozók. (Akik így tovább fizetik a járulékokat.)
Míg az 1953-ban születettek még 63 évesen mehettek nyugdíjba, addig az 1957 után születettek már egységesen csak 65 éves koruk után. (Kivétel ez alól a nők 40 év utáni nyugdíja.)

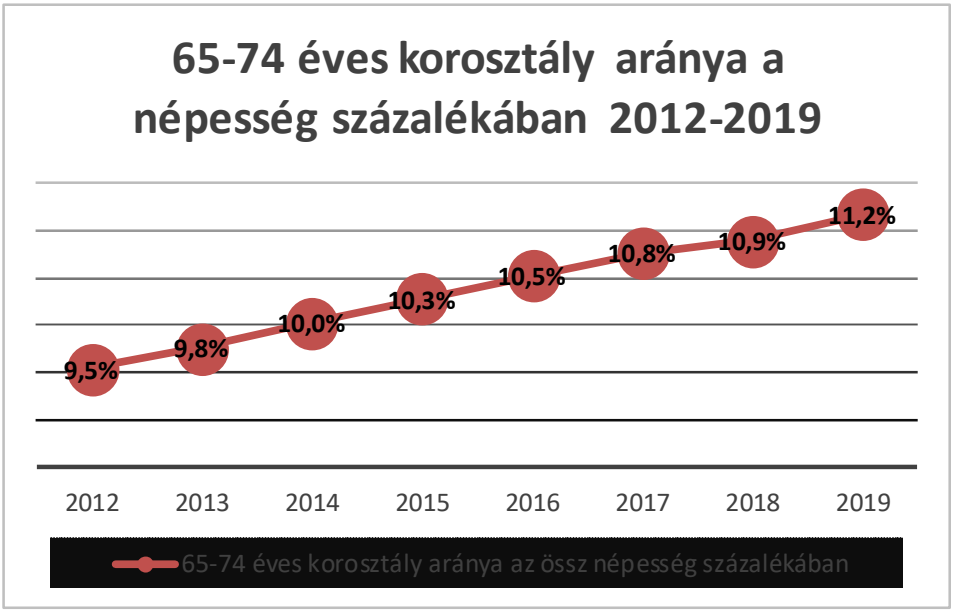

Forrás: www.ksh.hu

2019-ben a KSH adatai szerint 76 ezer 65 év feletti foglalkoztatott volt jelen a munkaerőpiacon.

Fejér megyében 2019 harmadik negyedévében a 15–74 éves népesség 64,9 százaléka, összesen 209 ezer fő volt gazdaságilag aktív, számuk 1,1 százalékkal több volt, mint egy évvel korábban. Az aktivitási arány így 1,7 százalékponttal meghaladta az országost.

2019. január 1-tól jelentősen megváltoztak a nyugdíjas foglalkoztatásra vonatkozó jogszabályok, amelyek legfontosabb kitétele, hogy

- azoknak a munkáltatóknak, akik nyugdíjast foglalkoztatnak (akárcsak a nyugdíjas szövetkezeteknek a tagjaik után) nem kell szociális hozzájárulási adót, valamint szakképzési hozzájárulást fizetniük, így olcsóbb nyugdíjast foglalkoztatni, mint egy nem nyugdíjast. A szabályok részmunkaidős foglalkoztatás esetén is érvényesek
- a munkavállaló nyugdíjasnak pedig nem kell sem egészségbiztosítási-, sem nyugdíj-járulékot fizetnie, csak a 15 százalékos személyi jövedelemadót kell levonni a béréből.

A biztosítási jogviszonyban lévők közül, közel 170 ezer nyugdíjas folytat valamilyen kereső tevékenységet. Ha ehhez hozzávesszük azokat, akik őstermelőként vagy vállalkozóként keresnek pénzt a nyugdíjuk mellett, nagyjából 200 ezerre tehető azok száma, akik nyugdíjasként keresőtevékenységet folytatnak.
Ezzel együtt a nyugdíjas foglalkoztatást támogató jogszabályi háttér egyelőre nem hozott jelentős áttörést a munkaerőpiacon. Bár növekszik a 65-74 éves népesség összlétszáma, azonban az újonnan ebbe korcsoportba lépők láthatóan nem kívánnak tovább a munkaerő-piacon aktívan jelen lenni és az inaktívak táborát gyarapítják.
Ahhoz, hogy a nyugdíjas generáció valóban oldani tudja a jelenlegi kritikus foglalkoztatási helyzetet, többre van szükség az adminisztrációs intézkedések mellett, mégpedig alapvetően a nyugdíjas munkavállalókkal kapcsolatos munkáltatói gondolkodásmódot, előítéleteket, paradigmákat is meg kell változtatni.*

*http://www.peopleandfocus.hu/pap/params/post/1790606/

A nyugdíjasok foglalkoztatása nemcsak gazdaságilag jelent kedvező és rugalmas lehetőséget a munkáltatók számára, hanem számos más előnnyel is járhat. A szervezetnél a saját nyugdíjas dolgozóik továbbfoglalkoztatásával nincs szükség próba és betanulási időre, biztosíthatóvá válik a generációk közötti tudás, a gyakorlati szakmai ismeretek és élettapasztalatok megosztása, nem beszélve arról, hogy az idősebb generációk lojalitása és felelősségérzete általában jóval fejlettebb, mint a fiatal pályakezdőké.

Minden olyan esetben hasznos megoldás lehet nyugdíjast foglalkoztatni a munkáltatók számára, amikor

- igény merül fel határozott idejű projektek, alkalmi feladatok, kampánymunkák elvégzésére,
- amikor olyan hiányszakma betöltésére van szükség, amelyre nincs szakképzett munkaerő a fiatalabb generációk körében,
- ha rövidtávon kell plusz munkaerőt biztosítani,
- ha a szezonális ingadozások rugalmas, gyors és költséghatékony kezelését kell megoldani.

További előnyt jelenthet még az a körülmény, hogy a magát „védett helyzetben” érző nyugdíjas motiváltabb, így munkakedve, teljesítménye is jobb.

A nyugdíjasok számára egyértelműen a magasabb jövedelem realizálása az egyik legfőbb hozadéka ennek a foglalkoztatási formának, ugyanakkor nem elhanyagolható a jótékony hatása társadalmi és szocializációs szempontból sem, amennyiben az aktivitási képesség és hajlandóság fennáll az érintett személy részéről.

4. ÖSSZEFOGLALÓ

Az utóbbi kilenc évben (2011.év és 2019. év között) érezhetően javultak a foglalkoztatással, munkanélküliséggel kapcsolatos adatok. Az álláskeresők száma csökkent, a foglalkoztatottak száma pedig nőtt. A gazdasági fellendülés bizonyos ágazatokban jelentős munkaerő keresletet generált, amire sajnos sok esetben nem tud a munkaerő-piac megfelelő minőségű és mennyiségű szakemberrel reagálni. Mivel a megfelelő munkaerő rendelkezésre állásának hiánya sok esetben akadályozhatja a termelést, vagy a szolgáltatást, fontos annak feltérképezése, hogy honnan és milyen szabad munkaerő vonható még be a foglalkoztatásba.

A foglalkoztatási és munkanélküliségi helyzetet több mérőszámmal lehet jellemezni, és az erre vonatkozó adatokat több helyen is nyilvántartják. A Humánerőforrás térkép készítésénél a Központi Statisztikai Hivatal és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat által nyilvántartott adatok kerültek felhasználásra, feldolgozása.